

STAN POGODY
Dzisiaj będzie pogoda na ogół pochmurna ze skłonnościami do opadów. Temperatura najwyższa w dzień około 80-85 stopni, w nocy 60 stopni. Wiatry południowo-wschodnie.
W niedzielę będzie na ogół pochmurnie ze skłonnościami do burz; temperatura najwyższa około 87 stopni. Wiatry w kierunku wschodnim i południowo-wschodnim.
Możliwość deszczu dziś 30 proc., w nocy 30 proc. i w niedzielę — 40 proc.
Wschód: — 6:13; Zachód: — 7:29.

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908

AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

CENA
20¢

Nr. 204 Rok (Vol.) LXII

2 CZĘŚĆ PARTS

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 29-GO SIERPNIA (AUGUST), 1970

Indiana, Wisconsin Edition

ZWYCIĘSTWO PREZ. NIXONA W SENACIE

Flota Sowiecka Panuje Na Atlantyku

Z Dnia

—CZY KOMUNISTA
—MOŻE BYĆ
—PROFESOREM?

Wczoraj pisałem o "profesorze" Angeli Davis, która znalazła się na pierwszym miejscu na liście poszukiwanych przez FBI przestępców. 26-letnia czarna piękność miała zapewnioną inną karierę i mogła znaleźć się na listach wyróżnianych za prace naukowe, zapewnić sobie dostatni byt i zyskać szacunek. Jej profersowie z Uniwersytetu Brandeis, paryskiej Sorbony i Univ. we Frankfurcie, gdzie studiowała filozofię Kanta, uważają ją za wyjątkowo uzdolnioną kobietę. Co sprawiło, że porzuciła literaturę, która ją pasjonowała od wczesnej młodości i przetrwała się na filozofię, by następnie znaleźć się w Partii Komunistycznej i wśród zbrodniarzy z Czarnych Panter?

Na to pytanie odpowiedziała sama Angela Davis. "Prof. Marcuse wywarł na mnie olbrzymi wpływ, najpierw za pośrednictwem swych książek, później wykładów i czującą osobowością." Kto to jest prof. Marcuse? Marksista, który doszedł do wniosku, że rosyjscy komuniści wypaczyli "ideały" Marksa. Wobec tego jego zadaniem jest znalezienie "właściwej" interpretacji teorii Marksa. Ramy krótkiego felietonu nie pozwalają nawet na nakreślenie ogólnych zasad jego "filozofii." Ograniczę się tylko do kilku uwag. Marcuse świadomie lub podświadomie pozuje na amerykańskiego Lenina. W przeciwieństwie do fałszywego proroka znad Włgi, nie wierzy w robotników, którzy przyjęli "burżuazyjny" styl życia i mentalność. Awangarda rewolucji w Ameryce może być tylko studiująca młodzież i intelektualiści, a bieżąca Murzyni. Teoria Marcuse'a stała się wyznaniem wiary "nowej lewicy."

Marcuse nie jest jedynym profesorem opętany manią rewolucji. Mamy ich tysiące. Marcuse wyklada filozofię na Uniw. California przez 30 lat. Angela Davis napewno nie jest jedyną jego wychowanką. Ile studentek i studentów pod jego wpływem zmarło na swoje zdolności, porzucając jakąś dziedzinę wiedzy by poświęcić się demonstracjom i fabrykowaniu bomb? Prof. Marcuse jest w dalszym ciągu członkiem fakultetu Uniw. California. Próby usunięcia go spotkały się z furją protestów fakultetów różnych uniwersytetów oraz "liberalnych" publicystów, którzy straszą, że jego usunięcie byłoby końcem akademickiej wolności i początkiem "faszyzmu."

Trudno o jaskrawszy przykład prania mózgu. Nieograniczona wolność może posiadać tylko człowiek żyjący samotnie w dżungli. Życie w społeczeństwie zmusza do ograniczenia wolności. Trudność polega w znalezieniu złotego środka między tyranią a swawolą. Amerykańskie społeczeństwo przekroczyło granicę rozsądku i stacza się w odmęt anarchii. Jeżeli człowiek w obronie własnej może nawet zabić napastnika, tak samo społeczeństwo w obronie wolności i ustalonego przez większość porządku, może usunąć profesora, który nie szuka prawdy, wypacza charakter i umysły młodzi, pracując nad zniszczeniem siły ustroju wprowadzonego przez większość. Nie usunie go prof. Marcuse'a, lecz pozostawienie go na stanowisku i danie au-

Może Odciać Europę Od Ameryki

Jest Tam Więcej Sow. Łodzi Podwodnych Niż Amerykańskich

Bruksela, Belgia (UPI) — Flota sowiecka na Atlantyku dominuje liczebnie nad flotą amerykańską na tym oceanie do tego stopnia, że Związek Sowiecki jest w stanie obecnie odciać Europę od Ameryki. Tak oceniają eksperci marynarki wojennej w kwatery głównej NATO. Ci eksperci porównują obecną flotę wojenną Rosji na Atlantyku z potęgą morską Niemiec w Pierwszej i Drugiej Wojnie Światowej.

Admirałowie, którzy służyli w marynarce wojennej podczas Drugiej Wojny Światowej, czynią porównania z okresem po wybuchu Pierwszej i Drugiej Wojny Światowej, kiedy niemieckie łodzie podwodne i torpedowce zataczały setki statków handlowych dowożących towary i materiały wojenne do W. Brytanii i Rosji.

Obecnie istnieją takie same szanse dla Moskwy, chociaż nie się nie dzieje. Sytuacja dla krajów NATO jest tak trudna, jaka nie była nigdy przed tym w historii tego obronnego przymierza, — twierdzi jeden z admirałów w kwatery NATO w Brukseli. Znaleźli się w sytuacji, że możemy być narażeni na szantaż ze strony Związku Sowieckiego — powiedział ten admirał.

Kluczowymi elementami w budowie sowieckiej floty wojennej na Atlantyku są łodzie podwodne, które liczebnie przewyższają flotę amerykańską łodzi podwodnych na tym oceanie. Dalej są tam statki handlowe kontrolowane przez Moskwę i flota trawlerów używana dla szpiegowania.

Obecne zainteresowanie potęgą sowieckiej floty wojennej na Atlantyku następuje po wieloletnich ostrzeżeniach admirałów NATO o ekspansji sowieckiej marynarki wojennej (dokończenie na str. 2ej)

Traktat Moskwa-Bonn Nie Zatwierdza "Status-Quo"

Paryż (DP) — W listach do redakcji "Le Monde" dyskutuje się nad rozbieżnościami terminologii w sprawie granic między tekstami niemieckim i rosyjskim traktatu o nieagresji między NRF — ZSRR. Z tej okazji dziennik paryski powołuje się na krytykę stanowiska i wyjaśnienia Ego na Bahrę przez "Życie Warszawy" w artykule reżymowego publicysty piszącego o sprawach niemieckich Ryszarda Wojny.

Wojna uznał za jawnie sprzeczne z art. 3 traktatu oświadczenie Bahrę, że traktat nie utwierdza status quo w Europie.

Nowe Polskie Znaczki Pocztowe

Warszawa, (D.P.) — Właśnie ukazała się nowa seria polskich znaczków pocztowych przedstawiających miniatury ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie. Seria ta składa się z portretów: malarza Aleksandra Orłowskiego — 20 gr. Jana Matejki — 40 gr. Stefana Batorego 60 gr. Marii Leszczyńskiej, królowej Francji — 2 zł. Marii Walewskiej — 2,50 zł. Kościuszki 3,50 zł. Lindego, twórcy downika — 5,50 zł i Kazimierza Ogińskiego — 7 zł.

Wysoki Skok U.S. Do Morza Śródziemnego

Sekr. Skarbu D. Kennedy Na Bankiecie 90-lecia ZNP

David M. Kennedy, sekretarz skarbu, przyjął zaproszenie mec. Mazewskiego, prezesa ZNP i KPA, na głównego mówcę na bankiecie 90-lecia Związku Narodowego Pol-

DAVID M. KENNEDY
Sekretarz Skarbu

skiego, jaki odbędzie się w hotelu Sherman w Chicago, w dniu 11 października.

Zaproszenie sekretarza skarbu na głównego mówcę zostało skutecznie poparte przez kongr. Edwarda Derwinskięgo.

David M. Kennedy jest wielkim Chicagojczykiem. — Należy do elity bankowców naszego kraju. Pochodzi ze stanu Utah, gdzie jego ojciec George Kennedy posiadał 1,000 akrowa posiadłość ziemską (ranch). Jego dziadek John był założycielem Bank of Randolph, w mieście położonym w północno-wschodniej części stanu Utah. Kennedy jest z wykształcenia prawnikiem i bankowcem. Przez wiele lat był członkiem wewnętrznej Rady Banku Rezerwy Federalnych. Przed nominacją na stanowisko sekretarza skarbu, napisał, że ma on jedno i te same obowiązki na wszelkie nawet najtrudniejsze problemy z dziedzin polityki tak krajowej, jak i zagranicznej. Te obowiązki brzmią: Ciężka praca i modlitwa — nigdy nie zawodzi. "Chicago Tribune" napi-

sała w artykule redakcyjnym po nominacji Davida Kennedy, że "jest znany w Chicago, jako człowiek najwyższych zasad honoru i prawości." Dalej "Chicago Tribune" stwierdziła, że "jest po prostu nie do pomyślenia, aby David Kennedy użył swego stanowiska publicznego dla powiększenia swej fortuny lub pozycji w Banku, w którym był przecież czołowym kierownikiem."

Przeciwnie przez przeniesienie się do Chicago, aby pełnić wysoki urząd publiczny David Kennedy musiał ponieść ofiarę materialną. Na stanowisku kierowniczym w Continental Illinois National Bank and Trust Co. w Chicago David Kennedy zarabiał \$233,750 rocznie, a jako sekretarz skarbu pobiera \$35,000 rocznie.

Polonia będzie zatem szczególnie zaszczyczona, że będzie miała tak wybitną osobistość w publicznym życiu amerykańskim, jako głównego mówcę na bankiecie 90-lecia istnienia Związku Narodowego Polskiego.

Senat Odmówił Wstrzymania Wojny Chemicznej

Washington, (UPI) — Senat odmówił wczoraj głosowania nad projektem ustawy o wstrzymaniu rozpryskiwania w Pld. Wietnamie środków chemicznych, zabijających uprawy ryżu, aby zbior ryżu nie służył jako pożywienie dla wojsk północnego Wietnamu. Taki projekt ustawy o zakazie wojny chemicznej wniósł do Senatu sen. Gaylord Nelson, demokrat z Wisconsin. Przeciwnicy tego wniosku argumentowali, że jeśli wojska komunistyczne nie znajdą żywności na miejscu i będą ją musiały szukać gdzieś indziej, to nie będą miały czasu na zasadzki, napady i zabijanie żołnierzy US.

Senatorowie Charles Goodwell i Gaylord Nelson twierdzą, że Armia US. w Wietnamie ma 600,000 galonów cieczy chemicznej do zniszczenia pól i lasów na przestrzeni pół biliona akrow. W ten sposób można przyspieszyć koniec wojny, przez wygłodzenie wroga.

Ostrzeżenie o Bombach w Śródmieściu

Wczoraj ewakuowano setki urzędników z pięciu biurów w śródmieściu, kiedy policja otrzymała anonimowe komunikaty o podłożonych tam bombach. W ciągu 24 godzin policja otrzymała 25 ostrzeżeń o mających eksplodować bombach. W budynkach nie znaleziono żadnych materiałów wybuchowych, — nie mniej jednak pracownicy zostali zwolnieni z pracy do końca dnia.

Energiczne śledztwo, w którym udział wzięło wojsko i policja, ujawniło, że w dziewięciu bazach wojskowych w kraju eksplodowały podrużone identyczne bomby z gazem łzawiącym jak bomba, która została podrużona w środę w Civic Opera House w Chicago podczas występu rosyjskiego zespołu baletowego.

Jak dotychczas w wyniku śledztwa nie przeprowadzono żadnych aresztowań.

Po incydencie rząd Breżniewa złożył w Washingtonie skargę przez swojego przedstawiciela ambasady. Rząd amerykański przepraszał rząd rosyjski za dopuszczenie do podobnego zajścia. Istnieje przypuszczenie, że ogólne niezadowolenie, szczególnie wśród członków Organizacji Narodów Ujarmionych, było przyczyną wczorajszego incydentu.

Zasadzka Na Konwoj Piechoty

Sajon, (UPI) — Konwoj piechoty amerykańskiej dostał się w Pld. Wietnamie w zasadzkę komunistów i w rezultacie walki 6 amer. żołnierzy zostało zabitych, a 26 rannych. Zasadzka miała miejsce na autostradzie 19-ej w odległości 240 mil na północny-wschód od Sajonu. Walka w rezultacie zasadzki, — trwała przeszło 9 godzin, bo od 9-ej rano do 6:40 wieczorem.

Represje Moskwy Za Audycje w Amerykańsk. TV

Moskwa, (DP) — Jak informuje korespondent Reutera z Moskwy, wzmożły się represje partyjne przeciw intelektualistom i pisarzom rosyjskim. Ostatnio przeniesiono do więzienia pod Moskwą 32-letniego pisarza należącego do tak zwanego ruchu dysydentów Aleksandra Ginzburga. W 1968 roku został on skazany na 5 lat pozbawienia wolności za działalność antysowiecką i umieszczony w obozie pracy.

W kołach intelektualistów w Moskwie uważa się, że przeniesienie Ginzburga do ciężkiego więzienia pozostaje w związku z programem nadawanym ostatnio przez telewizję amerykańską, w którym ujawniono między innymi wypowiedzi pisarza nagrane w obozie.

Torturowanie Księdza w Brazylii

Recipe, (UPI) — Biskup rzymsko-katolicki księży w prowincji Maranhão, w północno-wschodniej Brazylii, wystąpił z ostrym protestem przeciwko torturowaniu młodego księdza z katolickiego przez policję celem wymuszenia od niego samooskarżenia oraz oskarżenia Kościoła o rzekomo działalność antypaństwową.

Tekst protestu został zatwierdzony przez arcybiskupa Joao Da Mota, z Sao Luis, stolicy tej prowincji.

W proteście jest twierdzenie, że ksiądz Jose Da Magalhaes aresztowany 4 sierpnia pod zarzutem uprawiania rzekomo działalności wyrotowej był przez dwa dni torturowany, aby się przynajmniej do czynów nie popełnionych i o takie same czynności oskarżył Kościół. Był on związany za nogi i powieszony głową w dół jak wieprz w rzeźni i tak wisiał przez 2 godziny. Przez ten czas był bity i kopany.

Po tych torturach ksiądz załamał się i podpisał przygotowany tekst samooskarżenia i oskarżenia Kościoła. Protest twierdzi, że arcybiskup posiada świadectwo lekarskie, stwierdzające sinięce i rany od bicia po całym ciele, co potwierdza prawdziwość doniesienia księdza o torturowaniu go.

Ten protest został odczytany z ambon w kościołach prowincji Maranhão. Takie tortury zadaje się księżom w kraju katolickim. Aresztowanie i torturowanie księdza Magalhaes dla wymuszenia fałszywego zeznania jest tłumaczone jako próba wojskowego rządu w Brazylii poniżenia Kościoła w opinii publicznej i światowej.

Ksiądz Magalhaes będzie sądzony przez sąd wojskowy.

Wiceprez. Agnew Zakończył Swą Misję w Azji

Bangkok (UPI) — Wiceprezydent Spiro Agnew zakończył dzisiaj swą misję polityczną do 5 krajów Azji w stolicy Syjamu, gdzie oświadczył, że Stany Zjedn. będą nadal dostarczały do Azji pomoc wojskową i ekonomiczną.

Wiceprez. Agnew przeprowadził kilkugodzinne rozmowy z premierem Syjamu Tharnom Kittikachorn, które obejmowały także sprawę wycofania z Pld. Wietnamu 12,000 wojsk Syjamu. Wiceprez. Agnew oświadczył, że program "wietnamizacji" nie jest wystarczający i komunistyczna akcja wywrotowa i inwazja muszą być zwalczane wszędzie, gdzie się pojawiają, a więc także w Kambodży Laosie i Syjamie.

Budżet Obrony Pozostaje Bez Zmian

Poprawki Senatorów Proxmire i Mathiasa Zostały Odrzucone

Washington, (UPI) — Wczoraj w głosowaniu w Senacie prez. Nixon odniósł pełne zwycięstwo, bo budżet obrony zgodnie z jego propozycją został utrzymany, a groźne dla obronności kraju poprawki senatorów Williama Proxmire i Charlesa Mathiasa zostały odrzucone stosunkiem głosów 42:31.

Jest to zwycięstwo prez. Nixona tym większe, że niedawno Kongres zniósł "veto" Prezydenta przeciwko większym wydatkom, niż przewiduje jego budżet na cele zdrowotne, dobroczynne i edukacyjne.

Administracja prez. Nixona oponowała przeciwko jakiegokolwiek redukcji budżetu wojenskowego w czasie wojny, ale dwupartyjna opozycja zniechęcała do ustanowienia górnej granicy wydatków na cele wojskowe do \$66 bilionów. Taką poprawkę do budżetu zaproponowanego przez Administrację prez. Nixona zgłosili senatorowie William Proxmire, demokrat z Wisconsin i Charles Mathias, republikanin z Maryland. O tę poprawkę toczyła się przeszło tydzień ciężka walka w Senacie.

Wczorajsze głosowanie w Senacie było zarazem próbą siły liberałów, którzy krzyczeli na rzecz tak zwanego "nowego uporządkowania pierwszeństwa problemów kraju" i nalegali na znaczne redukcje budżetu federalnego, strasząc, że deficyt budżetowy na dzień 30 czerwca 1971 będzie wynosił \$15 bilionów.

Ale liberałowie nie potrafili zdobyć większości głosów w Senacie, stąd poprawka senatorów Proxmire i Mathiasa upadła wczoraj w głosowaniu większością 11 głosów.

Przywódca Unii Zamordowany w Buenos Aires

Buenos Aires, (UPI) — Jeden z czołowych przywódców unijnych Argentyny 57-letni Jose Alfonso, został wczoraj zamordowany na ulicy Buenos Aires przez terrorystów lewicowych. Został zabity kulami z przejeżdżającego szybko samochodu. Alfonso był prezesem Unii Pracowników Tekstylnych. Jest to już drugi czołowy "Peronista" zamordowany w ciągu ostatnich 14 miesięcy.

Alfonso wyszedł ze swego domu na przedmieściu wraz z innym przywódcą unijnym i szedł z nim ulicą, gdy z przejeżdżającego auta zasypano go kulami. Zamachowiec nie został ujęty.

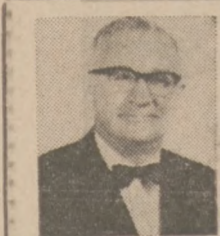
Dnia 30 czerwca, 1969 roku, w podobny sposób został zamordowany na ulicy Buenos Aires — Augusto Vador, prezes Unii Metalowców.

Na temat przyczyny zamordowania Alfonso panuje milczenie.

\$1 Milion Grzywny Za Skażenie

New Orleans, (UPI) — Federalny Sąd Dystryktowy w New Orleans, nałożył grzywnę w wysokości \$1 miliona na kompanię naftową Chevron Oil Co., za masowe skażenie wód zatoki meksykańskiej.

Kompania Chevron zaniebdła zainstalować i utrzymywać zapory bezpieczeństwa, chroniących 90 szybów naftowych wzdłuż wybrzeża, przed wysokimi falami; stąd ropa naftowa wylewała się masowo do wód zatoki; mocno ją zanieczyszczając. Kompania Chevron jest własnością Standard Oil.

Dr. L. A. Sadlek

Lekarz Naczelny Z.N.P.

Elastyczność Skóry

Powierzchnia naszego ciała pokryta jest skórą, która składa się ze skóry właściwej, naskórka i podskórnej tkanki. Właściwa skóra składa się z tkanki łącznej, obfitującej w krwionośne naczynia i nerwy. Pod skórą właściwą znajduje się podskórna tkanka, składająca się z wiotkiej tkanki łącznej obfitującej w tłuszcz, stanowiącej pewnego rodzaju podściółki dla skóry właściwej i łączącej ją głębiej położonymi tkankami.

Skóra jest bardzo ważnym organem ciała i zastępuje na daleko większe uwagi niż na pozór się wydaje. Skóra reguluje temperaturę naszego ciała i wydziela na zewnątrz szkodliwe dlań substancje. W skórze właściwej a częściowo i w tkance podskórnej znajdują się gruczoły łojowe, gruczoły potne i włosowe cebulki. Wnętrze tych gruczołów

wysyłane jest nabłonkiem wydzielającym tłuszcz.

Dalej powierzchnia skóry właściwej posiada mnóstwo drobniutkich wypukłości, z których jedne zawierają liczne włosowate naczynia krwionośne, a inne zakończenia nerwów, pośredniczące w przenoszeniu wrażeń uczuciowych. Właściwa skóra jest z wierzchu pokryta naskórkiem, który dzieli się na dwie warstwy, dolną, złożoną z komórek żywych i górną, ze zrogowiałego naskórka.

W starszym wieku skóra traci swoją elastyczność i część tłuszczu, skutkiem czego powstają zmarszczki na naskórku. Później zmienia się kolor skóry na żółty lub brązowy. W dotyku skóra staje się szorstką. Twarz, ręce i szyja, które wystawione są najczęściej na działanie powietrza, najprędzej ulegają tym niepożądanym zmianom. Wzrosty zmianom starzeniu się. Czasami te części skóry stają się suche, albo miękkie i lśniące, białymi plamami. W niektórych wypadkach naczynia krwionośne na policzkach i koło nosa stają się coraz to więcej widoczne.

Ludzie naogół sądzą, że zanikaniu elastyczności skóry i powstawaniu zmarszczek mogą zaradzić specjaliści od upiększenia. Tak jednak nie jest, ponieważ przyczyną są zmiany fizjologiczne.

Tylko 10,000 Wojska Będzie Wycofane z Południowej Korei

Washington. (UPI)—Departament Obrony podaje, że w czerwcu 1971 roku tylko 10-000 wojska, zamiast 20,000, jak było w planie, będzie wycofane z Pół. Korei, bo sytuacja wymaga nie osłabiania sił Zbrojnych Stanów Zjednoczonych w tym punkcie Azji.

Za Tydzień Dożynki Dwóch Kontynentów w Polonia Grove

Tegoroczne Dożynki, dwudzieste drugie już z kolei, pod egidą Zw. Przyjaciół Wsi Polskiej, odbędą się tak jak poprzednio, a więc w pierwszą niedzielę września. Będzie to niedziela, 6-go września i w tym samym miejscu, tj. w Polonia Grove, 4604 Archer ave.

Dożynki urządzane w Polonia Grove mają już swój charakter, wysoki poziom artystyczny i godny cel. Uczestnicy wszystkich poprzednich programów dożynkowych ZWPW, nie tylko delectowali się programem i dancingiem w obersnym pawilonie, ale równocześnie przez swój udział manifestowali przeciwko komunizmowi. Nasze Dożynki w Chicago w centrum Polonii Ameryk, celowo są urządzane w tę samą niedzielę, co i dożynki w Warszawie, aby zrobić w naszych ramach przeciwstawienie się.

Scenariusz Dożynek napisał p. Ref-Ren z myślą przedstawienia tu, Polonii zakłamaną, jakim się karmiony Naród Polski i wykoszlawienia tego pięknego obrzędu ludowego przez namiestników Kremla.

Humor, Satyra, Śpiewy, Tańce

Już sam fakt, że scenariusz napisał p. Ref-Ren, jest zapewne, iż będzie wiele ciekawego humoru i bogatej treści Dożynek. W tegorocznych Dożynkach 2-eh Kontynentów dominowała będzie satyra, a znając wykonawców głównych ról p. Ninę Oleńską i Ref-Rena, możemy być zapewnieni że będzie to interesujące wi-

dowisko na wolnym powietrzu. Oprócz Niny Oleńskiej i Ref-Rena wystąpią: Ryszard Borkowski, Zofia Borucka, Zygmunt Kosakowski, Feliks Rembiałkowski, Zygmunt Szepiet, Stefan Wikik. Zespół taneczny "Polonez" E. Raciborskiego i grupa młodzieżowa nie tylko wzbogacą, ale uropiękają cały program.

Reżyseria specyjała w rękach p. Ref-Rena a opracowanie muzyczne p. Franciszka Leśniak. Początek programu nastąpi o godz. 2:30 popoł. Po widowisku dożynkowym nastąpi zabawa tańeczna przy dźwiękach orkiestry "Blue Band."

Wystawa Broni w Malborskim Zamku

Gdańsk. — Na zamku Malborskim otwarto wystawę starej broni. Ekspozycja obejmuje ponad 400 eksponatów sztuki rusznikarskiej od wczesnego średniowiecza do XVIII wieku.

Czynna jest w Sali Rycerskiej Zamku i stanowi, obok stałej ekspozycji bursztynów nową atrakcję dla zwiedzających go turystów. Otwarcie wystawy zbiegło się z przekazaniem do użytku miejscowego muzeum — wielkiego rektarza, sali, w której po wygnaniu Krzyżaków mieszcili się rezydenci królów polskich. Żmudne prace konserwatorskie nad rekonstrukcją rektarza trwały 5 lat.

Głos Polonii z Cleveland i Okolicy

KORESPONDENCI:

Eugenia i Jerzy Stolarczyk

9421 Alexander Road
Cleveland, Ohio 44125

Telef. Area Code 216; 641-7528

Od Redakcji: — Gminy i Grupy Z.N.P., oraz Towarzystwa i Kluby Polonijne proszone są o przesyłanie wszelkich zawiadomień i wiadomości do Kroniki z Cleveland i okolicy wprost do korespondenta Dziennika Zw. pp. Eugenii i Jerzego Stolarczyk pod wyżej podany adres.

Wielki Festiwal w Śródmieściu Cleveland

W dniach 11-12 września odbędzie się wielki festiwal na ulicy Euclid w śródmieściu w Cleveland. Ulica Euclid będzie zamknięta dla ruchu kołowego podczas tych dwóch dni od 11-iej rano do 11-iej w nocy. Od Public Square do Playhouse Square będą porożstawiane różnego

rodzaju kioski handlowe, polityczne i rozrywkowe. Zdaniem burmistrza Stokesa chodzi o zademonstrowanie żywotności, różnorodności, atrakcyjności i siły śródmieścia. Z tej też okazji Cleveland Transit System ma wziąć pod uwagę niższe cen biletowych. Bilety na stadion sportowy mają być obniżone 11 września o 50 procent na mecz pomiędzy Cleveland Indians i N. Y. Yankees. Więcej niż tysiąc muzykantów, włączając 50 zespołów, będzie przygrywało dla rozrywki uczestników festiwalu.

Kandydaci polityczni będą zaproszeni do otwarcia swoich ośrodków kampanijnych wzdłuż ulicy Euclid. Rozgłoszenie radiowe będą nadawać bezpośrednio z tego miejsca swoje programy. Burmistrz przyrzeka karnawałową atmosferę i zadowolenie dla wszystkich młodych i starszych. Przewodniczącym festiwalu będzie dyrektor miejskich posiadłości Edward Baugh. Podczas tych dwóch dni ekspersi będą obserwować ruch kołowy skierowany na pozostałe ulice. Są bowiem plany wybudowania "Mall" przeznaczonego wyłącznie dla pieszych wzdłuż ulicy Euclid od Public Square do Playhouse Square. Festiwal wrześniowy byłby preludium do stałego zamknięcia ulicy Euclid dla ruchu kołowego. Plan burmistrza zamknięcia głównej ulicy Cleveland na "Mall" ma na celu ożywienie śródmieścia, które z trudem znosi konkurencję po z amieskich centr handlowych.

Wycieczka Zjedn. Polaków Amer.

Zjednoczenie Polaków w Ameryce urządza wycieczkę do wschodnich Stanów dnia 14 września. Wycieczkę poprowadzi wiceprezesa Władysława Osika. Zainteresowani otrzymają szczegółowe informacje w biurze Zjednoczenia lub bezpośrednio u pani Osika, dzwoniąc na numer 921-8710.

EUGENIA I JERZY STOLARCZYK

Polski Program Radiowy

Założony w 1927 roku

WXEN

106.5 FM—Cleveland, Ohio

Sroda i Piątek, 7:30 wiecz.

Niedziela, 10:30—11:30 rano

Zawiadomienie

Przyjmujemy ogłoszenia handlowe, nekrologi, zamówienia na prenumeratę Dziennika Związkowego. — Proszę dzwonić w Cleveland 641-7528. Wiadomości i zawiadomienia do natychmiastowego umieszczenia na łamach Dziennika przekazujemy do Redakcji w Chicago telefonicznie. Dziennik Związkowy jest na usługach Polonii w Cleveland i okolicy. Korzystajcie z niego!

Teraz możecie sprowadzać Waszych Krewnych i Znajomych z Polski

Możemy Wam pomóc w najlepszy możliwy sposób. Podróżujcie do Polski samolotem lub okrętem. Mówimy po polsku.

PEKAO

GROGER TRAVEL BUREAU

152 The Arcade Cleveland, Ohio 44114

Tel. 621-6036

Z Dnia

(Ciąg dalszy ze str. 1-iej)

dytorium prowadzi do czerwonego faszyzmu.

Sąd orzeczeniem w sprawie Angeli Davis, że przynależność do Partii Komunistycznej nie może być powodem usunięcia wykładowcy z uniwersytetu, poszedł po linii rozumowania "liberałów," głoszących iż Partia Komunistyczna jest taką samą partią jak Demokratyczna czy Republikańska. Wobec tego, ponieważ jaszczurki i grzechotniki należą do rodziny płazów, można się bawić grzechotnikami tak samo jak jaszczurkami.

Sędzia który stanął w obronie Angeli Davis chyba nie czytał książki "Heresy, Conspiracy No." Autorem jej jest prof. Sidney Hook, socjalista i gorący obrońca akademickiej wolności. Po długim rzeczowym wywiedzie doszedł on do wniosku, że przynależność do Partii Komunistycznej jest dostatecznym powodem usunięcia wykładowcy. Przy tej okazji pokpiwa sobie z tezy głoszącej, że komunizm jest zmiennik, obecnie jest "lepszy" jak dawniej i przestał być agenturą Moskwy. Przykładem, pisze prof. Hook z ironią, jest usunięcie z Partii Komunistycznej w Kalifornii Doroty Healy za to tylko, że potępiła inwazję ZSRR na Czechosłowację. Dlaczego obrońcy Angeli Davisa z równą furją jak na regentów Univ. California nie rzucili się na kierownictwo Partii Komunistycznej?

Flota Sowiecka Panuje Na Atlantyku

(Ciąg dalszy ze str. 1-iej)

nej na Morzu Śródziemnym. Obecnie doszło już do tego, że Morze Śródziemne nazywają "sowieckim jeziorem." Admiraliowie krajów NATO pocieszają się tylko faktem, że Zachód ma nad Związkiem Sowieckim wielką przewagę lotniczą i lotnictwo NATO w ich ocenie jest zdolne powstrzymać każdą inwazję sowieckiej marynarki wojennej.

Ale na pełnym oceanie skuteczność lotnictwa w walce z marynarką wojenną może być bardzo ograniczona lub nawet żadna — twierdzą inni eksperci — w szczególności, o ile chodzi o zwalczanie łodzi podwodnych. Aby przeciwdziałać tej aktywności floty sowieckiej na Atlantyku admirałowie NATO naciskają na swe rządy w kierunku większej rozbudowy łodzi podwodnych typu myśliwiskiego dla zniszczenia łodzi i okrętów wojennych wroga.

Ale wśród 15 krajów NATO tylko jedynie Stany Zjednoczone mogą sobie pozwolić na rozbudowę pożądanego typu floty łodzi podwodnych i wypuszczenie jej na Atlantyk. Ostatnio jest w wykonaniu amerykańskim program rozbudowy floty kontrtorpedowców. Admiraliowie NATO twierdzą, że rok 1962, który przyniósł sowiecko-amerykański kryzys o Kuba, stał się punktem zwrotnym w sowieckim planowaniu rozbudowy floty wojennej. Od tego czasu Związek Sowiecki rozbudowuje swą flotę wojenną na Atlantyku jako samodzielną siłę bojową. Od 1969 roku sowiecka flota wojenna robi rutynowe podróże ze swych północnych portów poprzez Atlantyk na Morze Śródziemne, zamiast, jak dotąd, przez Morze Czarne i Dardanellę. W ubiegłym roku flota sowiecka znalazła się po raz pierwszy poprzez Atlantyk na Morzu Karaibskim, w pobliżu wybrzeży Stanów Zjednoczonych.

J. I. Kraszewski

DWIE KRÓLOWE

(Ciąg Dalszy)

Dudycz musiał dobrych parę godzin siedzieć, nim mu przyniesiono wyrok na niego wydany. Potrzebne były dwie kolebki przystojne pod panią i jej dwór. Królowa chciała, aby jej towarzyszyła Błanka, która donosiła miała o wszystkim. Oprócz tego dwoje dziewcząt służących i stara Włoszka, wyznaczona przez Bonę, miały towarzyszyć pani Dudyczowej.

Choć niemłody już, Petrek nie miał prawa siedzieć w kolebce z żoną, powinien wraz z ludźmi jechać konno przy kolebce jeźmościnej.

Nie koniec na tym; gdzie szły dwie kolebki, z których jedna musiała być aksamitem obitą i złożonemi mosiężnymi balasami przyozdobioną, druga suknem szkarłatnym, co najmniej dwa wozy pod skórąmi trzeba było mieć dla przyborów podróżnych, pod skrzynię i sepyty jeźmości, pod żywność dla ludzi i koni, pod zapasną zbroję, pościele, wojłoki, kobierce, wezgłowia, poduszki, które wozili z sobą każdy, kto potrzebował wygody. Dalej jeszcze przy czterech wozach i tylu woźnikach, ludzi też musiała być dla bezpieczeństwa i posługi najmniej kilku i to nieladajakich.

Gościńce leśne ku Litwie nie wszędzie były bezpieczne, często po kilka i więcej mili piaszczystą drogą wlec się było potrzeba, nie znajdując ani gospody, ani wsi, ani szopy. Na wszelki przypadek i namiotek jeden, drugi, i żłoby a sochy do nich dla koni wieść z sobą było potrzeba, a do kuchni miedź i naczynie, a dla pragnienia baryłek parę. Wszystko to ze śmiejącą się Błanką, która awanturniczej podróży dosyć była rada, rozmawiając się i ponotowawszy, Dudycz za głowę się pochwycił, choć miał ochotę za mieszek ująć, bo rachował, co go to kosztować będzie.

Włoszka, widząc go zafrasowanym, krzyknęła mu:

— Zawczasu się rozmyślcie! Macie jeszcze czas wycofać się, jutro będzie za późno! Klamka zapadnie!

Ale Dudycz przez samą miłość własną cofać się nie myślał i odparł, że mu nie o pieniądze szło, ale o czas krótki na pościąganie wszystkiego, bo w Krakowie, choćby Dżemma się nawet nie tak niecierpliwiła, powietrze coraz groźniej występujące pozostać dłużej nie pozwalało.

Dudycz więc pobiegł co rychłej na miasto, gdzie na piedze zawsze wszystkiego dostać było można. A choć przyciągił nie miał, pomocników płatnych stręczyło się poddostatkiem.

Po drodze spotkał się z panem Bonerem, nie zaparł się przed nim, że Włoszkę miał zaślubić, ale więcej mu nie powiedział nic. Resztę dnia tego, nie spoczywając na chwilę, użył Petrek na zamawianie ludzi, kupno koni, uprząży, jednej kolebki mu brakło, wozów i t.p.

Późno w nocy w gospodzie jeszcze gwarno u niego było... i izba zarzucona uprzążą, bronią, naczyniem wyglądała, jak śpiżnia nieporządku, gdy wpadł do niej Marsupin.

Wiedział on już od podskarbiego o małżeństwie, ale mu niespełna dawał wiarę; przybiegł się czegoś dowiedzieć. Wysili razem do alkierza.

— Widzę z waszmości zajęcia, że chyba prawda, iż się żenisz, i z żoną do majątku wraz jedźdiesz. Prawda-li to?

— Prawda — odparł — Dudycz, — ale co mam wam klamać, kiedy to rychło na wierzch wynijdzie. Jadę z żoną do Wilna.

Marsupin odskoczył od niego i spojrział z pogardą.

— Ze się z kochanką króla żenisz — zawołał — to jeszcze mniejsza; znalazłoby się wielu, coby ją wzięło, lecz żebyś ją potem królowi wiozł, toć nie do wiary?

— A któż mówi, że ja ją wiozę królowi? — odezwał się Dudycz. — Jedziemy, aby z jego łaski korzystać i pod opiekę się oddać. Na Litwie dosyć ma ziemi do rozdania.

Włoch ruszył ramionami.

— Ślepy jesteś, jak kret — rzekł — Królowa matka na to wesele dzwoni, za jej widzą jedziecie, jawna rzecz, o co chodzi: aby król do żony nie tęsknił i z nią nie żył.

— Cóż wasza za powinność będzie — roześmiał się szyderez Marsupin — na straż stać, gdy j.k. mość z waszą żoną zabawiać będzie?

Dudyczowi twarz pobraśniała i poczerwieniała zaraz, załkotal coś niewyraźnego.

— Pozwólcie — dokończył, — to moja sprawa, niczyja!

— Pewnie — odparł Marsupin; — jak sobie pościelesz, tak się wypiszesz; ale pamiętajcie, że gdyście dotąd niewiele mieli miaru u ludzi, teraz go mniej jeszcze pozyskacie, choćbyście łaskę młodego króla mieli.

Włoch, któremu pono o to tylko szło, aby się przekonał, jak rzeczy stały, a nie o nawrócenie Dudycza, którego upór i głupotę znał dosyć, pożegnał go od niechcenia i szedł precz.

(Ciąg Dalszy Nastąpi)

TWO YEAR MEDICAL DEGREE

Scientific Background Not Required

AFTER ONLY TWO YEAR OF COLLEGE you may become a member of the modern medical team as a MEDICAL LABORATORY TECHNICIAN.

- IF YOU WOULD LIKE TO search for scientific answers to human questions in a modern medical laboratory;
- use microscopes, slides and precision instruments—as a key member of the medical team—to help solve the riddle of disease;
- run laboratory tests involving the cells, tissues and fluids of the human body;
- help the sick and protect the healthy;
- have job opportunities in every part of the country at salaries beginning at \$5,500 with advances to \$10,000;

THEN MEDICAL LABORATORY TECHNOLOGY IS FOR YOU AND MOST IMPORTANTLY IT'S NOT TOO LATE * YOU MAY STILL BEGIN COLLEGE THIS FALL

MOUNT ALOYSIUS JUNIOR COLLEGE in order to better serve the Johnstown-Altoona area and in response to the demands of the medical profession, is pleased to announce the expansion of the MEDICAL LABORATORY TECHNICIAN program for the fall semester of 1970.

Stop by and talk over the possibilities. Other programs that may interest you include: MUSIC * FINE ARTS * LIBERAL ARTS * ELEMENTARY EDUCATION * MERCHANTISING * SECRETARIAL * LIBRARY TECHNICAL ASSISTANT Mount Aloysius is now co-educational. Veterans are encouraged to apply:

CONTACT: DIRECTOR OF ADMISSIONS Phone: 814-886-4131

MOUNT ALOYSIUS JUNIOR COLLEGE The Community Conscious College CRESSON, PENNSYLVANIA 16630

Kuba Kupuje Polskie Filmy

Warszawa. — "Film Polski" zawarł dwie rekordowe transakcje na sprzedaż filmów. Przedstawiciele kinematografii kubańskiej: Araceli Herrero i Hector Garcia Mesa zakupili 23 polskie filmy fabularne, a wśród nich czołowe pozycje zrealizowane w ostatnim okresie, między innymi: "Krajobraz po bitwie", "Sól ziemi czarnej", "Album polski", "Kierunek Berlin".

Wśród zakupionych filmów krótkometrażowych znalazło się kilka odcinków z serii: "Bolek i Lolek". Niedawno odwiedził Warszawę dystrybutor z Indii G. H. Aggarwal przedstawiciel państw o wej sieci rozpowszechniania filmów. Zakupił on 25 polskich filmów krótkometrażowych, które demonstrowane będą na ekranach kin hinduskich.

Pięknie Jest We Wrześniu w Sweet Cherry Resort

Miesiąc wrzesień jest jednym z najpiękniejszych w roku w naszym klimacie. Doskonale można wypocząć i nabrać sił na zimę w polskiej atmosferze w Sweet Cherry Resort. Piękne położenie, wysmienita kuchnia, doskonała kąpiel w basenie i jeziorze.

Zapraszają Jan i Helena Tafiłowscy

Sweet Cherry Resort, P. O. Box 275, Benton Harbor, Mich. 49022. Dojazd: I-94 do Exit 23, (B. L. 94 Downtown St. Joseph, Benton Harbor), B. L. 94 prosto przez St. Joseph do U. S. 33, po U. S. 33 na północ 9 mil, napisy doprowadzą do letniska. Tel. 616—926-9378.

WYJAZDY do POLSKI

SAMOLOTAMI: na różne okresy pobytu w Polsce — każdego dnia.

SPROWADZANIE Waszych krewnych i znajomych z Polski na stałe lub z wizytą.

PEKAO, przekazy do wyboru, paczki żywnościowe odzieżowe, maszyny rolnicze, materiały budowlane lekarstwa i inne.

Sprawy notarialne i spadkowe w Polsce załatwi

POLSKIE BIURO PODRÓŻY

STAUDACHER & RATKE

1650 W. 48th STREET

Chicago, Illinois

Tel. YA 7-2324

"JANINA" — POLSKI ZAKŁAD FRYZJERSKI i KOSMETYCZNY

3049 N. Milwaukee Avenue

"PERMANENT", MYCIE GŁOWY Z UCZESANIEM, OBCINANIE WŁOSÓW

Modelowanie, Czesanie i Czyszczenia PERUK

W poniedziałki i wtorki ceny niższe na trwałą ondulację, strzyżenie i czesanie włosów. Po umówienie telefonować:

252-5424

Nie Czekajcie —

Jutro Może Być Za Późno!

Jeśli chcecie zabezpieczyć od ognia dom, meble, automobil, lub cokolwiek zaasekurować, prosimy, przyjdź do naszego biura. Zabezpieczcie się. Zgłoszcie się do jednego z naszych agentów, lub maklerów, lub telefonujcie do naszego biura po adres najbliższego przedstawiciela.

Jesteśmy Członkami Klasy Pierwszej "Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.

GENERAL AGENTS

222 W. ADAMS UL.

Pokój 800 — Telefon CEntral 6-5206

CHICAGO

Apel Okręgu 12-go ZNP w Sprawie Kontestu 90-lecia ZNP

Okręg 12-ty ZNP przypominając Gminom i Grupom, iż kontest werunkowy 90-lecia założenia ZNP kończy się 31 grudnia br. Bogate nagrody wydane będą tym Gminom, które zapiszą najwięcej członków, poza swoją kwotą.

W tym roku ZNP obchodzi 90-lecie swojego istnienia i z tej okazji postanowiono na sugestię prezesa ZNP. mec. Alojzego Mazewskiego zapisać do ZNP 12 tysięcy nowych członków. Okręg 12-ty ZNP chcąc zachęcić Gminy i Grupy w Okręgu wyasygnował z kasy Okręgu \$500, takąż samą sumę uchwalił i Wydział Kobiet, czyli że jest pełen tysiąc dolarów na nagrody dla Gmin i Grup.

Gmina w Okręgu 12-ty o ile zapisze tylu członków ile wynosi wyznaczona kwota i wypisze najwięcej ponad tę kwotę otrzyma \$250.00 jako pierwszą nagrodę. Druga nagroda wynosi \$150; trzecia \$100; czwarta \$50. Są więc piękne nagrody pieniężne dla tych Gmin i Grup, które naprawdę chcą poprawować, aby te nagrody zdobyć.

Komisarz Tomasz Paczyński i komisarka p. Helena Orawiec apelują do Gmin i Grup w Okręgu 12 ZNP, aby praca werunkowa nie ustawała ani na chwilę — aby Okręg 12 zdobył swoją kwotę.

te a Gminy i Grupy nagrody pieniężne. Starajmy się, aby Okręg 12 zdobył pełne zwycięstwo. Każda Gmina i Grupa w Okręgu 12 jest proszona, aby starała się zdobyć pierwsze miejsce.

Nie zapominać, że wrześniem jest miesiącem uczczenia wiceprezesa ZNP p. Irene Wallace w zapisywaniu rekordowej liczby nowych członków do ZNP. Do wyteżonej pracy werunkowej wzywa was Okręg 12, na czele z komisarzem T. Paczyńskim i komisarką Heleną Orawiec.

Wł. Tomaszewski, koresp. Okręgu 12 Zw. Nar. Pol.

"Kajakowy" Protest

75-u mieszkańców Chicago urządziła w sobotę ekspedycję kajakami dla dramatycznego podkreślenia silnego skażenia sieci dróg wodnych w rejonie Chicago. Jedna grupa zbiera się w Wilmette, na kanale North Shore, a druga grupa na kanale Sanitary-Ship, w pobliżu Harlem ave. i autostrady Stevenson.

Obie grupy kajakowców, wypływają potem razem o 10 rano na rzekę Chicago w stronę śródmieścia i do centrum przybędą około 3ej po poł.

Kronika z Trójcowa

ŚRODA — Nowenna do św. Józefa o godzinie 7-mej wieczorem w dolnym kościele.

CZWARTEK — spowiedź będzie o 3-iej po południu a wieczorem o godz. 7-mej, również wieczorem o godz. 7-mej, godzina święta w dolnym kościele.

PIĄTEK — W tym tygodniu przypada pierwszy piątek miesiąca. Jak zwykle odprawiona zostanie msza wieczorna o godz. 6:30. Spowiedź będzie przed tą mszą św. o godzinie 6-iej. Zaraz po mszy św. będzie odmówiona litanja i konsekracja do Serca Jezusa.

"DOLLAR-A-MONTH-CLUB"

Od niedzieli za tydzień, jako w pierwszą niedzielę miesiąca przypada składanie kopertek na "DOLLAR-A-MONTH-CLUB", przez co parafianie pomagają w umorzeniu długu ciążącego na parafii. Serdecznie jesteśmy wdzięczni tym, którzy wiernie i regularnie pamiętają i składają dodatkowego dolara miesięcznie i w ten sposób likwidują dług parafialny. Bóg Zapłać!

ZAPISY DO SZKOŁY ŚW. TRÓJCY:

Zapisy do Szkoły św. Trójcy odbędą się 3-go i 4-go września w biurze szkolnym, od 1-iej do 3-iej po południu, oraz i wieczorem od 7-mej do 8-mej w domu Siostr. Dzieci wstępujące do pierwszej klasy mają mieć ukończone 6-lat przed 1-ym grudnia 1970 roku. Prosimy rodziców, aby łaskawie przynieśli metrykę chrztu, gdy przyjdą zapisywać dzieci do pierwszej klasy.

ROK SZKOLNY:

Rok szkolny rozpocznie się 9-go września. Zachęca się dzieci, aby były na mszy św., o godzinie 8-mej rano. Przez pierwsze 3 dni to jest 9, 10 i 11-go września nauka będzie trwała po pół dnia.

Prosimy rodziców, aby 10-go września od godziny 1-iej do 3-iej przybyli do szkoły, aby załatwić opłacenie książek i roku szkolnego. Rodzice, którzy pracują, mogą przyjechać do domu Siostr od godziny 7-mej do 8-mej wieczorem. Zachęcamy Rodziców aby załatwili wszystkie, pieniężne sprawy, by nauczycielki i dzieci nie tracili czasu gdy lekcje się rozpoczyna.

SERDECZNE GRATULACJE:

W tych dniach radośnie obchodziliśmy rocznicę swych zaślubin małżeńskich państwo: Antoni i Józefa Golec r. ślubu; Albert i Katarzyna Szczepaniak 41 r. ślubu;

Bolesław i Władysława Sprawka 31 r. ślubu. Składamy im serdeczne gratulacje i szczerze życzenia dalszych pomyślnych lat razem. Także Gerald i Apolonia Prorok 55 r. ślubu.

ZAPOWIEDZIE:
Lawrence G. Dionne mł. z par. św. Jana Fisher z Barbarą Styczniński p. zap. III; Thomas Steven Jozaite mł. z Yvonne Macri p. z par. Little Flower z South Bend, Indiana, zap. I.

KLUB MATEK CHRZEŚCIJAŃSKICH:

Podjęmy do wiadomości, że tego roku przypada Srebrny Jubileusz Klubu Matek Chrześcijańskich przy parafii św. Trójcy. Chcąc należycie uczcić tę radośną okazję, Klub Matek Chrześcijańskich urządziła zabawę towarzyską ze smaczną kolacją i tańcami w sobotę 19-go września, w kafece Wyższej Szkoły Św. Trójcy. Kolacja będzie podana punktualnie o godz. 7-mej wieczorem. Będzie ona poprzedzona godziną „pogawędek” przy smacznych napojach. Po sutoj kolacji można tańczyć przy dźwiękach orkiestry: „Vi Counts”. Komitet Bankietu serdecznie zaprasza obecną Matki Chrześcijańskie oraz Matki Chrześcijańskie z ostatnich 25-ciu lat. Także Komitet Bankietu zaprasza liczne Towarzystwa parafialne, wszystkich Trójcowian i Przyjaciół Trójcowa. Bilety po \$5.00 od osoby można nabyć na plebanii.

LEKCJE JEZYKA ANGIELSKIEGO I OBYWATELSTWA
Dom społeczny Northwestern University Settlement zawiadamia czytelników o organizowaniu nowych klas języka angielskiego i obywatelstwa. Prowadzone będą dwie klasy, jedna dla zupełnie początkujących, a druga dla zaawansowanych. Organizujemy także grupę przygotowawczą dla tych, którzy tylko starają się o obywatelstwo amerykańskie.

Chcemy tu zaznaczyć, że wykłady prowadzone są przez doświadczonych nauczycieli, którzy stosując jak najpraktyczniejsze metody i kładąc nacisk na konwersację pozwalają początkującym poznać jęz. angielskiego w stosunkowo krótkim czasie.

Kursy będą prowadzone rano i wieczorem. Po informacjach i na zapisy prosimy zgłaszać się w przyszłym tygodniu, w poniedziałek, wtorek i środę, od 7 do 9-iej wieczorem i także w poniedziałek i środę od 9-iej do 11-iej rano. Ponieważ liczba uczniów jest ograniczona, prosimy o wcześnie zapisy. Nauka jest bezpłatna. Northwestern University Settlement mieści się pod numerem 1400 W. Augusta Blvd. (róg Augusta i Noble Street).

HEIRS WANTED
LESZCZYŃSKI, E., resided 645 Dickson St. LESZCZYŃSKI, ANNE, resided 1547 Dickson St. NAVENSKI, ALEX., resided 104-11th Pulman All addresses about 1922. Any descendants or relatives write: P.O. BOX 634 COUNCIL BLUFFS, IOWA 51501

FOR EXCEPTIONAL PHOTOGRAPHS WITH FAST DEPENDABLE SERVICE — CALL FRANK CRESCENZI 368-8369

Teenage Driver Education
For age 15 to 18 to qualify for driver's license. Learn in 4 weeks. Courses begin every Monday and Tuesday. Dial 343-0406 North Shore Driving School

KLAS REUNION
Saint Casimir High School Cermak Rd. and Albany Year 1927 to 1947 For Information PLEASE CALL: 522-8802

NASZA NOWA SIEDZIBA NA POLNOCY MIASTA
2654 N. Lincoln Ave. BUCHHOLZ MOVERS Asekurowana i Zadowolona FIRMA PRZEBIERAWCZKOWA OD 1921 311 CC4903-MC-C 549-1265 w dzień 486-7587 po 7 wiecz.

JOHN MARSHALL
Zapisy teraz na rozpoczynające się 11 września Kursy PRAWNICZE i notopodunne i wieczorne.

LAW SCHOOL
Rozpoczyna Kursy 14 września. Po Katalog pisać: Registrar, Box 4, 315 Plymouth Ct., Chicago, Ill. 60604 — 427-2737, na południe od Jackson, pomiędzy State i Dearborn.

FEMALE HELP WANTED FOR TRAVEL BUREAU
• Must Type and
• Speak English
AL KAPLINSKI
263-4032

GRABOWSKI
175 DRAYCOTT AVENUE LONDON SW3 3ENGLAND

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO
Minimum 50 Stóp

Bez Dowcipów!
Nie Jesteśmy Komikami!!
MEBLE DO 3 POKOI

Nowe Meble Wzorce z Wystawy \$288
Łóżka \$15, Sofa Sleeper \$45, Skrzynia \$15, Lodówka \$35, Materace \$15, Piece Kuch. \$25.

Wiele Innych Używanich Sztuk
Komplet do 3 Pokoi \$99.00

JAY'S FURNITURE OUTLET
4512 Milwaukee Ave. Otwarte w Niedziele od 12 do 5 p.p. PE 6-4075 PE 6-7366

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO
Minimum 50 Stóp

Bez Dowcipów!
Nie Jesteśmy Komikami!!
MEBLE DO 3 POKOI

Nowe Meble Wzorce z Wystawy \$288
Łóżka \$15, Sofa Sleeper \$45, Skrzynia \$15, Lodówka \$35, Materace \$15, Piece Kuch. \$25.

Wiele Innych Używanich Sztuk
Komplet do 3 Pokoi \$99.00

JAY'S FURNITURE OUTLET
4512 Milwaukee Ave. Otwarte w Niedziele od 12 do 5 p.p. PE 6-4075 PE 6-7366

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO
Minimum 50 Stóp

Bez Dowcipów!
Nie Jesteśmy Komikami!!
MEBLE DO 3 POKOI

Nowe Meble Wzorce z Wystawy \$288
Łóżka \$15, Sofa Sleeper \$45, Skrzynia \$15, Lodówka \$35, Materace \$15, Piece Kuch. \$25.

Wiele Innych Używanich Sztuk
Komplet do 3 Pokoi \$99.00

JAY'S FURNITURE OUTLET
4512 Milwaukee Ave. Otwarte w Niedziele od 12 do 5 p.p. PE 6-4075 PE 6-7366

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO
Minimum 50 Stóp

Bez Dowcipów!
Nie Jesteśmy Komikami!!
MEBLE DO 3 POKOI

Doroczny Polski Piknik

Przypominamy Polonii w Los Angeles, że kierownictwo Gminy 73-iej ZNP urządziła 13 września w Compton Hunting i Fishing Club, 1625 Sportsman Drive-Compton, wielki doroczny polski piknik, który rozpocznie się o godz. 10-iej rano i trwać będzie do godz. 8-iej wieczór.

Program będzie bardzo urozmaicony. Przewidziane są liczne gry dla dorosłych i dzieci. Prawdziwie polska, smaczna kuchnia, zaspokoi podniebienia najbardziej wybrednych smakoszy Orkiestra Dave Mirona przegrywać będzie do tańca.

Komisarka Okręgu 16go, p. E. Nieder, zaprasza serdecznie całą Polonię na tę miłą i radosną imprezę, w czasie której będziemy mieli okazję poznać się bliżej, zjednoczyć więcej, by wspólnymi siłami zdobywać najwyższe cele.

Polsko - Amerykański Dzień
— Country Fair w Pomona, obchodzić będziemy 20go września. O godz. 2-iej popoł. zaprezentowane będą wszystkie chorągwie pod egidą ZNP, a godz. 3-iej, odbędzie się wspaniała parada, po której nastąpi przyjęcie dla gości.

CZY W ZIMIE, czy w lecie, Dziennik Związkowy poinformuje
Cie zawsze o wszystkim, co dzieje się w świecie.

VILLAGE BAKERY
Specializing in Wedding, Party and Novelty Birthday Cakes. Also Miniature Pastries. PLACE YOUR ORDER EARLY. Phone: 474-3600 17809 Burnham, Lansing, Ill. Open 7 days a week 5 a.m. till 9 p.m.

CLASS REUNION
Saint Casimir High School Cermak Rd. and Albany Year 1927 to 1947 For Information PLEASE CALL: 522-8802

NASZA NOWA SIEDZIBA NA POLNOCY MIASTA
2654 N. Lincoln Ave. BUCHHOLZ MOVERS Asekurowana i Zadowolona FIRMA PRZEBIERAWCZKOWA OD 1921 311 CC4903-MC-C 549-1265 w dzień 486-7587 po 7 wiecz.

JOHN MARSHALL
Zapisy teraz na rozpoczynające się 11 września Kursy PRAWNICZE i notopodunne i wieczorne.

LAW SCHOOL
Rozpoczyna Kursy 14 września. Po Katalog pisać: Registrar, Box 4, 315 Plymouth Ct., Chicago, Ill. 60604 — 427-2737, na południe od Jackson, pomiędzy State i Dearborn.

FEMALE HELP WANTED FOR TRAVEL BUREAU
• Must Type and
• Speak English
AL KAPLINSKI
263-4032

GRABOWSKI
175 DRAYCOTT AVENUE LONDON SW3 3ENGLAND

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO
Minimum 50 Stóp

Bez Dowcipów!
Nie Jesteśmy Komikami!!
MEBLE DO 3 POKOI

Nowe Meble Wzorce z Wystawy \$288
Łóżka \$15, Sofa Sleeper \$45, Skrzynia \$15, Lodówka \$35, Materace \$15, Piece Kuch. \$25.

Wiele Innych Używanich Sztuk
Komplet do 3 Pokoi \$99.00

JAY'S FURNITURE OUTLET
4512 Milwaukee Ave. Otwarte w Niedziele od 12 do 5 p.p. PE 6-4075 PE 6-7366

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO
Minimum 50 Stóp

Bez Dowcipów!
Nie Jesteśmy Komikami!!
MEBLE DO 3 POKOI

Nowe Meble Wzorce z Wystawy \$288
Łóżka \$15, Sofa Sleeper \$45, Skrzynia \$15, Lodówka \$35, Materace \$15, Piece Kuch. \$25.

Wiele Innych Używanich Sztuk
Komplet do 3 Pokoi \$99.00

JAY'S FURNITURE OUTLET
4512 Milwaukee Ave. Otwarte w Niedziele od 12 do 5 p.p. PE 6-4075 PE 6-7366

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO
Minimum 50 Stóp

Bez Dowcipów!
Nie Jesteśmy Komikami!!
MEBLE DO 3 POKOI

Nowe Meble Wzorce z Wystawy \$288
Łóżka \$15, Sofa Sleeper \$45, Skrzynia \$15, Lodówka \$35, Materace \$15, Piece Kuch. \$25.

Wiele Innych Używanich Sztuk
Komplet do 3 Pokoi \$99.00

JAY'S FURNITURE OUTLET
4512 Milwaukee Ave. Otwarte w Niedziele od 12 do 5 p.p. PE 6-4075 PE 6-7366

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO
Minimum 50 Stóp

Bez Dowcipów!
Nie Jesteśmy Komikami!!
MEBLE DO 3 POKOI

Nowe Meble Wzorce z Wystawy \$288
Łóżka \$15, Sofa Sleeper \$45, Skrzynia \$15, Lodówka \$35, Materace \$15, Piece Kuch. \$25.

Wiele Innych Używanich Sztuk
Komplet do 3 Pokoi \$99.00

★ ★ ★ ★

TERAZ

ZAPISUJCIE SIĘ NA WYJAZD DO POLSKI

★ ★ ★ ★

INDYWIDUALNIE PO ZNIZONEJ CENIE, oraz TANIA WYCIECZKA DO POLSKI PO ZNIZONEJ CENIE NA SW. BOZEGO NARODZENIA

• Sprowadzimy krewnych lub przyjaciół na pobyt stały, albo czasowy.

• Załatwimy potrzebne dokumenty szybko, fachowo i tanio.

• Przekazy pieniężne, paczki, domy, samochody przez PEKAO.

PEKAO

FALCON TRAVEL

POLSKIE BIURO PODROŻY pod nowym kierownictwem

Anny Rutkowskiej i E. Zbyszewskiej

2735 N. MILWAUKEE AVE.

Telf. 276-2100

GODZINY: Poniedz. i Czwart. 10 a.m. - 8 p.m. Wtorki, Piątki 10 a.m. - 6 p.m. — Soboty 10 a.m. - 4 p.m. Srody zamknięte.

TOOTSIE ROLL'S OUR NAME AND FUND RAISING'S OUR GAME

CLIP THIS AD AND ATTACH IT TO YOUR ORGANIZATION'S LETTERHEAD. MAIL IT TO US AND YOU WILL RECEIVE A LOVELY FREE GIFT.

TOOTSIE ROLL

SOL KAMINSKY

SPECIAL PRODUCTS DIVISION

157-12 89th Street Howard Beach, New York. 11414

Phone: 212—VI 3-1749

EXPERT BODY WORK HUTCHINSON BODY SHOP

REPAIRS, PAINTING, FRAMEWORK

INSURANCE WORK INVITED. — FREE ESTIMATES.

DEALERS INVITED ON FRAME WORK

OPEN DAILY 8 A.M. TO 5:30 P.M. CLOSED SATURDAY & SUNDAY

17550 Chicago Ave., Lansing, Ill. Phone: 474-2820

LEKI DO POLSKI

Pawłowski Pharmacy

Paczki, Pieniądze, Prześle Wam

Najlepiej, bo mamy przeszło 20 - letnią praktykę w eksporcie. Dwoch dyplomowanych aptekarzy starokrajskich doradzi i załatwi najbardziej fachowo. Najtaniej, bo wysyłamy wprost z fabryk z tych krajów, gdzie są najtańsze i najlepsze, nawet z Japonii.

Apteka otwarta od 10—9-iej wieczór z wyjątkiem niedzieli. Srody od 10—7-iej.

2923 Milwaukee Ave. Chicago, Ill. 60618

Tel. HU 6-5400

UWAGA! — POLSKIE BIURO

ODTWARZANIA I WINDYKACJI DOKUMENTÓW Z POLSKI

zatrudnia w tym celu w czasie ostatniej wojny w Polsce: świadectw szkolnych, dyplomów, dokumentów ziemianinów, aktów zgonu osób zaginionych — sprostowania aktów stanu cywilnego w Polsce pomoże w uzyskaniu wszelkich dokumentów z Polski, a w szczególności paszportów polskich na wyjazd stały, czasowy do U.S., wnioski odwołania skargi w tych sprawach; przedłużania ważności paszportów polskich w U.S., paszporty konsularne polskie, wizy wjazdowe indywidualne do Polski; — spadkowe, majątkowe i inne sprawy w Polsce — udziela wszelkich porad prawnych z zakresu prawa polskiego.

Biuro prowadzi doświadczony prawnik polski Stefan Skowroński. Adres Biura: 3116 N. Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618 — Telefon 736-7478. Czynne codziennie od 9 rano do 5 po poł.; w soboty od 9 do 2 po poł.

6% NA DWULETNIENIE CERTYFIKATY

Składane Dziennie, Płatne KWARTALNIE \$5,000 MINIMUM

5% NA OSZCZĘDNOŚCI NA KSIĄŻECZKE

Składane Dziennie, Płatne KWARTALNIE

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632

PHONE: 254-4470

OSZCZĘDZAJCIE NA OGRODZENIACH W CERTIFIED — PONIEWAŻ

INSTALACJA I MATERIAŁ \$129 ZA STOPE 36" WYSOKO

Minimum 50 Stóp

• Załatwiamy bezpośrednio z właścicielami

• Oszczędzacie na komisowym agentów

• Kupujemy (towar w dużych ilościach na Trillery

• Kupowanie w dużych ilościach oznacza niższą cenę

• Stawianie tylko przez naszych ludzi

• Bez subkontraktorów do pracy

Ogrodzenie jest zrobione z 2" galwanizowanej siatki drucianej. Umocowane i mocno dopasowane w betonowej podstawie, górna sztaba i pionowe słupy. Słupy do furtki i bram z dodatkowym kosztem BEZ WPLATY.

KOSZTORYSY DARMO

TEL. SP. 2-7470

CERTIFIED HOME IMP.

2932 MILWAUKEE AVENUE

"SKIZ" ZAPOLSKIEJ CZYLI GRA MAŁŻEŃSKA

TEATR WSPÓŁCZESNY z WARSZAWY

PREZENTUJE IMPRESARIO HENRYK MICHAŁSKI

Czwórka Asów Polskiego Teatru

ANDRZEJ LAPICKI — Kolekcjoner złotych i srebrnych masek, Rudolf Valentino dziesięć w Polsce.

TADEUSZ LOMNICKI — Filmowy "Pan Wołodyjowski", as polskich teatrów, filmów i TV.

A. GORDON-GÓRĘCKA — Jedena z najpopularniejszych polskich aktorów.

BARBARA SOLTYSIK — Uroczą i utalentowaną młodą gwiazdą polskiego teatru.

W sobotę i w niedzielę, 3 i 4 paźdz. w AUDYTORIUM TRÓJCOWA

Wyprzedaż Draperii Robionych Na Zamówienie

WLĄCZONA PRACA BEZ DODATKOWEGO KOSZTU

DRAPERIE ROBIONE NA ZAMÓWIENIE

\$2⁹⁸ jard \$3⁹⁸ jard

Razem z uszyciem bez dodatkowego kosztu

Ocenicie urok draperii robionych na zamówienie w czasie tej Fabrycznej Wyprzedaży Materiałów. Do wyboru antyczna satyna, barwne druki i materiały jednobarwne, rami do draperii, materiały przewiewne i inne. Dajemy wam bezpłatnie obsługę sklepową w domu. Draperie są mierzone na stole i przykrawane, upinane, obrabiane na dole z 4 calową zakładką. Wzory są dobierane, zawieszki założone, następnie draperie są u nas prasowane i układane w fałdy przed wysłaniem do was.

PRZYNIĘŚCIE WYMIARY SWOICH DRAPERII DO NAS LUB KUPUJCIE W DOMU

ROBIONE NA ZAMÓWIENIE POKROWCE

Krajane i Przymierane u Was w Domu — Na Waszych Własnych Meblach

PLASTYK TRANSPARENT

Długotrwały Transparent Plastyk 8 gauge użyty na pokrowce chroni skutecznie wasze meble a jest przezroczysty wiec wzór mebli nadal widać.

DEKORACYJNE MATERIAŁY ORAZ DODATKOWO:

Sznurkowe ścięgi, zamknięcia na zipper, box pleat. Do wyboru w paski, w kwiaty i wzory geometryczne.

Bez żadnych zobowiązań — pozwólcie aby was odwiedził nasz artysta dekorator i zademonstrował wam próbki i zdjęcia najnowszych stylów... u was w domu. Bez zapłaty — darmo wymiary i darmowy kosztorys na waszą pracę zleconą.

Robione Na Zamówienie Rozsuwanie Draperie

Niech wasz dom będzie piękniejszy i przytulniejszy dzięki ślicznym, nowym draperiom. Nowe wzory, kombinacje kolorów i nowe materiały "nie z tej ziemi"... wszystko świeże i ożywające... do wyboru od perkalu do jedwabnego szantungu. Napewno wybierze to co wam najbardziej odpowiada z naszej ogromnej kolekcji... i zrobimy je specjalnie na zamówienie dla was!

Kołdry Robione Na Zamówienie Darmo

W Naszej Własnej Pracowni z Importowanych Materiałów. Możecie Się Przyglądać Robocie.

GWARANTOWANE ZADOWOLENIE — NASZ 50-TY ROK TEJ PRACY. Kołdra będzie jak nowa — z Waszej starej wełny lub pierza... darmo z zakupem materiału.

• Wełna lub pierze będzie czyszczone i sterylizowane

• Będzie puszyste i odnowione

• Poszycia do wyboru

LAYAWAY lub BUDGET PLAN na ŻYCZENIA.

KORZYSTAJCIE Z NASZEGO PRZYSTĘPNEGO PLANU SPŁAT

LEADER STORE NA 18-tej ULICY

1700 W. 18th Street Narożnik Paulina i 18-iej Ul.

DARMOWY PARKING Na Wojciechowie Po Drugiej Stronie Ulicy

TEL. CA 6-6230

Pytajcie o MR. STANLEY MAJKA z którym rozmówicie się po polsku

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid

At Chicago, Illinois

Published daily except Sundays by

ALLIANCE PRINTERS
AND PUBLISHERS, Inc.
1201 Milwaukee Avenue
Chicago, Illinois 60622

Wysyłany przez Pocztę w Chicago	Wysyłany przez Pocztę Poza Granice Chicago w U.S.
Codziennie i Sobota	Codziennie i Sobota
Rocznice (1 yr.) \$18.75	Rocznice (1 yr.) \$17.75
Półrocz. (6 mos.) 11.00	Półrocz. (6 mos.) 10.50
Kwartal. (3 mos.) 6.75	Kwartal. (3 mos.) 6.25
Miesięcz. (1 mo.) 3.75	Miesięcz. (1 mo.) 3.25

Tylko	Tylko
Sobotnie Wydanie	Sobotnie Wydanie
Rocznice (1 yr.) \$8.00	Rocznice (1 yr.) \$8.00
Półrocz. (6 mos.) 5.50	Półrocz. (6 mos.) 5.25
Kwartal. (3 mos.) 3.25	Kwartal. (3 mos.) 3.25

DO INNYCH KRAJÓW

Codziennie i Sobotnie	Tylko Sobot. Wydanie
Rocznice (year) \$25.00	Rocznice (1 yr.) \$10.50
Półrocz. (6 mos.) 15.00	Półrocz. (6 mos.) 7.50
Kwartal. (3 mos.) 9.00	Kwartal. (3 mos.) 4.50

Na "Standach" (News-Stands) — pojedynczy

Numer Codziennic (Single Daily Copy) 10c

Na "Standach" (News-Stands) — pojedynczy

Numer Sobotni (Single Saturday Copy) 20c

JAN F. KRAWIEC, Editor-in-Chief

Phone: All Departments BRunswick 8-8700

JÓZEF H. GAJDA, Manager

Telephone to City Editor before 8 A.M.

BRunswick 8-8707

Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Muszę Myśleć o Sobie

Wiceprez. Agnew usiłuje uspokoić rządy czterech państw, Korei Południowej, Chin Narodowych (Formosa), Wietnamu Południowego i Syjamu, bezpośrednio zagrożonych agresją komunistów, ale decyzyjnie Stanów Zjednoczonych wycofania sił lądowych z Azji wywołała poruszenie w całym rejonie zachodniego Pacyfiku. Australia i Nowa Zelandia stanęły nagle wobec konieczności wzięcia na siebie znacznie większej niż dotychczas odpowiedzialności za obronę rejonu Pacyfiku i oceanu Indyjskiego.

Redukcja amerykańskiej "obecności" w Azji przyszła wkrótce po decyzji W. Brytanii całkowitego wycofania się z terenów na "wschód od Suez". Zmiana rządu w Londynie obudziła nadzieję, że rząd konserwatyistów podda rewizji decyzję rządu socjalistów. Konserwatyści mówią, że chcieli by utrzymać przynajmniej symboliczne siły na terenach, gdzie wpływy angielskie są silne, a ludność odnosi się zyczliwie do brytyjskich wojsk, to jest w Malajzji i Singapurze.

Bez względu na to co zdecyduje W. Brytania, której "obecność" na Dalekim Wschodzie od dawna była raczej symboliczna, wycofanie się Stanów Zjednoczonych z Azji jest doniosłym wydarzeniem, które zmusza wszystkie państwa w rejonie zach. Pacyfiku do szukania nowych zasad polityki zagranicznej i strategii. Dotychczas polegano na Ameryce. Obecnie państwa tej części świata muszą myśleć za siebie i przygotować się do obrony. Dla Australii nie jest obojętne co dzieje się w Indochinach, które wraz z wyspami Indonezji tworzą pomost łączący ją z Azją.

Potrzeba nowej polityki znalazła swój wyraz w konferencjach jakie dyplomaci Australii i N. Zelandii odbyli z przedstawicielami Malajzji i Singapuru. Państwa tego rejonu nie mają złudzeń, że same nie mogą oprzeć się komunistycznym potęgom Rosji i Chin. Premier N. Zelandii Keith Holyoake wyraził opinię wszystkich zainteresowanych państw, mówiąc, że państwa rejonu zachodniego Pacyfiku mogą wspólnymi siłami poradzić sobie z lokalnym zagrożeniem, natomiast agresję Chin lub Rosji mogą odeprzeć tylko Stany Zjednoczone.

Premier Holyoake w wywiadzie udzielonym korespondentowi tyg. "U. S. News and World Report" stwierdził, że rozumie stanowisko Stanów Zjednoczonych, ale jest przekonany, że słuszną decyzją wycofania sił lądowych z Azji nie oznacza zdjęcia "atomowego parasola" nad państw, z którymi Ameryka jest związana nie jednym, ale nawet kilku traktatami, gdyby padły one ofiarą inwazji Chin lub Rosji.

Jeden z wyższych oficerów Australii trafnie zauważył, że obecnie izolacjonizm w Stanach Zjednoczonych nie ma sensu choćby z tego powodu, że jeden ze stanów (Alaska) dzieli tylko wąską cieśniną od posiadłości Rosji w Azji, a drugi stan (Hawaje) znajduje się na środku Pacyfiku. Ten sam oficer wyraził przekonanie, że Stany Zjednoczone prędzej lub później docenią znaczenie olbrzymich bogactw mineralnych Australii, odkrytych w ostatnich latach.

Min. obrony Australii Malcolm Fraser nie wierzy by mógł znaleźć się rozsądny Amerykanin żądający całkowitego wycofania się z rejonu zach. Pacyfiku. "Izolacjonizm nie daje bezpieczeństwa. Azja południowo-wschodnia i ocean Indyjski nie znikną z powierzchni ziemi gdy ktoś odwróci się do nich plecami".

Trafne uwagi min. Fräsera zmuszają nas do wniosku, że w naszym Senacie zasiada wielu nierozsądnych ludzi.

Ochrona Konsumenta

Ochrona konsumenta posunęła się znów o krok naprzód. Oto Federalna Komisja Handlowa zajęła się sprawą takiego artykułu pierwszej pomocy, jakim są żarówki.

O co chodzi? O to, by fabrykanci podawali na żarówkach lub ich opakowaniu pewne dane dla konsumenta ważne, a dotąd stale pomijane. Kupując żarówkę, interesujemy się tym, ile ma watów. Ale waty oznaczają tylko stopień zużywanego prądu, natomiast nie mówią o jasności żarówki ani przez ile godzin będzie świecić. Miarą jasności są "lumeny". Od stycznia 1971 przy każdej żarówce znajdować się ma ilość watów, ilość lumenów i ilość godzin świecenia.

Na ogół im jaśniej świeci żarówka, tym krócej, szybciej bowiem spalają się włókna w wyższej temperaturze. Najpopularniejsza żarówka 100-watowa świeciła ma co najmniej 750 godzin. Ale są też żarówki 100-watowe, świecące około 2,500 godzin kosztem o 25 procent mniejszej jasności. Dla konsumenta jest to sprawa ważna. Mając kupić żarówkę nad ganek lub na sufit garażu, której wymiana wymaga przystawienia drabiny, kupi raczej żarówkę o niższym lumenie, ale za to dłużej świecącą.

Wielu konsumentów twierdzi, że dawniej żarówki były bardziej "długowieczne". Tak było rzeczywiście. W roku 1908 100-watowa zwyczajna żarówka świeciła 800 godzin. W roku 1910 podwyższono to do 1,000 godzin, by w roku 1933 skrócić wiek żarówki do obecnych 750 godzin. Ale te dłużej świecące żarówki świeciły słabiej, zużywając mniej prądu, gdy jego cena była stosunkowo wysoka.

Już 3 lata temu podkomisja Kongresu stwierdziła, że żywot standardowej żarówki jest za krótki. Obecnie konsument będzie miał do wyboru, co woli, długowieczną słabszą żarówkę do potrzeb domowych, czy też jaśniejszą, ale szybciej spalającą się na swe biurko.

Jest to na tle wielkich problemów drobiaż, ale nie bez znaczenia dla budżetu domowego.

INNI PISZA:

Ataki Na Wiceprezydenta

N. Y. DAILY NEWS. — Podróż wiceprezydenta Spiro Agnew na Daleki Wschód dostarcza dogodnego pretekstu dla komentarzy na temat ostatnich ataków na jego osobę ze strony różnego rodzaju t. zw. mężów stanu.

Najkrzykliwszym z nich był senator George McGovern (dem. — South Dakota), który twierdził, że p. Agnew — odpowiadając prasowym i telewizyjnym krytykom i wrogom administracji Nixon — próbuje nałożyć kaganiec wszelkiej opozycji i doprowadzić do "jednoosobowej" władzy w kraju.

Ale nikt nie zatyka w praktyce ust ani panu McGovernowi, ani jakimkolwiek innemu senatorowi — w rodzaju choćby Hatfielda z Oregonu czy Goodella z New Yorku. Przeciwnie, wrzeszczą oni jak tylko chcą, przeciw administracji, szczególnie jeżeli idzie o wojnę wietnamską.

Skąd więc wynikają te protesty przeciw rzekomemu kneblowaniu ust ze strony całkowicie niekreprowanych ustawodawców czy innych krytyków?

P. Agnew rozpoczął przed kilku miesiącami walkę przeciw potężnym "interesom" w kongresie i przeciw środkom rozpowszechniania wiadomości, uważając, że nie omawiają one bezstronnie stanowiska administracji. Używał on przy tym malowniczego języka, świadczącego, że nie da się nikomu zastraszyć. Jego żądania, aby w każdym wypadku punkt widzenia administracji spotkał się z obiektywnym omówieniem, dały znamienne i daleko sięgające rezultaty.

I z tego właśnie względu tak wielu "liberałów" nienawidzą wiceprezydenta. Nasz typowy, o ciasnym umyśle, zawodowy liberał uważa bowiem, że jedynie on pojął wszystkie rozumy, wie wszystko i że wobec tego on tylko ma wszelkie prawo do nałożenia kaganca na usta swym oponentom. Naturalnym jest więc, że nienawidzi on oponenta, który nie chce pozwolić na zatkanie sobie ust i wysuwa — jak to czyni wiceprezydent Agnew — przekonujące kontrargumenty.

Jest to wszystko, naszym zdaniem, dodatkowy powód dla złozenia wiceprezydentowi gratulacji za rolę, jaką odgrywa on w swej dotychczasowej karierze waszyngtońskiej.

To i Owo

Pierwsza wanna została instalowana w Białym Domu dopiero w roku 1851, na życzenie prezydentowej Millard Fillmore. Wana ta znajdowała się w użyciu do prezydentury Grover Cleveland, który zamówił nową wannę. Prezydent William Howard Taft, który ważył 332 funty, musiał mieć zrobioną specjalną wannę na zamówienie, która mogła by swobodnie pomieścić czterech mężczyzn.

Amerykanie wydali \$38 bilionów na ratowanie zdrowia w roku 1968, o 135 procent czyli \$22 biliony więcej aniżeli wydali na ten sam cel przed dziesięciu laty.

Śladami Lat Dziecinnych Władysława Sikorskiego. — Reportaż z Hyżnego, Gdzie Buduje Się, Fundowana Przez Polonię, Szkoła-Pomnik Na Cześć Generała. — Pan Grzegorz, Lat 88, Jest Kolegą z Jednej Ławki Szkolnej.

Siedzę w barze, w hallu Hotelu Europejskiego, w Warszawie. Przy mnie młodo wyglądający mężczyzna o dynamicznej energii, która wydaje się bić od niego. Profesor Chilczuk jest wiceprzewodniczącym komitetu budującego szkołę im. Generała Władysława Sikorskiego w Hyżnem, w województwie rzeszowskim. Kontakt z nim nawiązałem, za pośrednictwem p. Kazimierza Sowy, prezesa wykonawczego chicagowskiej Fundacji im. Gen. Sikorskiego.

Wydaje mi się, że profesor Chilczuk nic nie stracił ze swej niespożytej energii, mimo że pięknie zapowiadająca się sprawa budowy szkoły-pomnika na cześć bohatera II wojny światowej przechodziła liczne "wzloty i upadki". W Hyżnem mały Sikorski spędził swe pierwsze lata życia. Tu uczęszczał do szkoły podstawowej, tu są ludzie, którzy pamiętają, jak mały Władek, wymachując drewnianą szabelką, toczył "swe pierwsze boje". Stąd wrzeszcząc wystartował po dalszą naukę do Rzeszowa, by piąć się dalej po szczeblach nauki i sławy aż do stanowiska premiera polskiego rządu w najtrudniejszych chwilach dla naszej Ojczyzny. Należy przyklasnąć inicjatywie koła mieszkańców Hyżna w Chicago. Trudne o lepsze miejsce budowy szkoły-pomnika dla Generała Władysława Sikorskiego, jak właśnie Hyżne.

Jeszcze jeden tyk koniakowi i profesor Chilczuk ciągnie dalej: Inicjatywę podjęto z zapałem. Piękne plany. Ma powstać technikum rzemiosł budowlanych, które będzie promieniowało na całe Podhale. Posypały się oficje pierwsze datki chicagowian. Rząd w Washingtonie obiecał Kołu Hyżne, reprezentowanemu przez Kongresmana Jana Kluczyńskiego, prezesa Kazimierza Sowy i sekretarza Józefa Pięńczaka, dać \$100,000 z funduszy zamrożonych w Polsce za dostawę nadwyżek żywnościowych. W międzyczasie ogień ofiarności chicagowian osłabł. Rząd warszawski awanturował się w dostawy dla wietnamskich komunistów — zablokowano wszelkie fundusze na pomoc dla Polski. Sprawa wydawałaby się utknęła na martwym punkcie. Jednak energiczny komitet, z panem Sową i Pięńczakiem z jednej strony Atlantyku a profesorem Chilczukiem z drugiej, nie zrezygnował. Poszukiwano wyjścia możliwego do realizacji. Zmieniono plan. Postanowiono w pierwszym rzucie wybudować w Hyżnem tylko szkołę podstawową i to nie wyjątkiem wysiłkiem Polonii, lecz wspólnym-miejscowym ludnością, chicagowian oraz w oparciu o dotację Warszawy. Sprawa ruszyła z kopyta. Szkoła już się buduje i w przyszłym roku otworzy swe podwoje dla hyżnieńskich dzieci. Profesor Chilczuk namawia mnie, aby pojechać do Hyżnego zobaczyć jak pną się w górę mury Sikorskiej szkoły i jak są wykorzystywane dary amerykańskiej Polonii.

Ziemia krwią zbroczona

Przypominam sobie fotografię prezesa Mazowieckiego, wręczającego panu Sowie czek na \$10,000 oraz kolorowe papiery w mej szufladzie cegiełek na fundację Sikorskiego i robię rezerwację na lot do Rzeszowa. Na lotnisku w Rzeszowie czeka na mnie inż. Kawalec z t. p. c. przewodniczącym miejscowego komitetu budowy szkoły. Przedstawiam się i jestem w samochodzie na drodze do miejsca dzieciństwa Generała Sikorskiego. Kręta, wąska, lecz dobra droga. Co kilka kilometrów mijamy tablice i pomniki dla uczczenia dawnych miejsc bohaterskich walk partyzantów z hitlerowskim najeźdźcą. Zbliżamy się do Hyżnego. Wąska rzeczka a nad jej brzegiem gospodarstwo z drewnianym domem. "Z tego domu" — mówi mi inż. Kawalec — umknął z rąk gestapo dowódca miejscowej partyzantki." Dom był otoczony przez Niemców. On spał na strychu. Gestapo wchodziło po drabinie, wzywając do poddania. Strzał w pierś i Niemiec wali się

w dół. Skok przez okno, ogród, krzaki i brzeg rzeki. Pysnął w wodę. Niemcy gęsto strzelali. Miał jednak szczęście. Udało się..."

Akt Ślubu Sprzed Lat Stu

Jesteśmy w Hyżnem. Wiekowy już budynek gminnej rady narodowej. Wchodzimy do miejscowego urzędu stanu cywilnego. Miła urzędniczka nie jest zdziwiona, że proszę o akt ślubu rodziców generała Władysława Sikorskiego... Wielka stara księga, z pożyczki kartkami, jest pod ręką. Jest wielu takich, którzy pragną ją oglądać. Zwłaszcza tych przybywających z drugiej strony Oceanu lub Kanalu la Manche. Pod datą 19 maja roku 1874 dokument prawny mówi o Tomaszu Sikorskim, organście, synu Jakubostwa Sikorskich, który poślubił Emilię, Weronikę Hawrowską. Jednym z świadków ślubu jest Jędrzej Jędrzej, właściciel folwarku Hyżne. U niego właśnie przez wiele lat mieszkała p. Emilia Sikorska, gdy w kilka lat po ślubie umarł jej mąż, Tomasz Sikorski. U niego również wychowywał się mały Władek przez pierwszych kilka lat swego życia.

Wpatrując się w wyblakłe litery i pożyczkę stronie nie mogę oprzeć się wzruszeniu. Oczami wyobraźni widzę tych dwoje ludzi, stojących przed wrotami wznoszącego się na wzgórk u hyżńskiego kościoła. Majowe słońce załamuje swe promienie w lokach panny młodej i ginie w cieniu otaczających budynek starych lip. Czy ci dwoje młodzi, stawiając swe pierwsze kroki na nowej drodze życia w małej podhalańskiej wiosce, mogli się spodziewać, że ich syn, tak piękna i ważką rolę odegra, w najbardziej tragicznych dla Polski chwilach. Czy mogli marzyć, że ich Władek będzie rozgrywał partię o dalsze losy swej Ojczyzny z trzema najpotężniejszymi władcami świata?

W klasie w której uczył się General

Zjeżdżamy w dół w kierunku rzeczki. Po drugiej stronie, na pierwszym tarasie wznoszącego się zielonego wzgórza, chylący się już ku ziemi mały drewniany dworek. Jest to dom Jędrzejowicza. Ten sam w którym niedługo mieszkała matka Generała, a mały Władek wyskakiwał przez okno, by wyruszyć na indiańskie wyprawy z kolegami. Obecnie dworek ten jest jednym z sześciu, rozrzuconych w okolicy, miejsc, gdzie uczą się hyżnieńskie dzieci. Przejeżdżamy most, wjeżdżamy na drogę przykrytą gałęziami klonów i lip i... już jesteśmy na obszernej polanie, opadającej w kierunku rzeki. Po prawej stronie niewielki budynek starej szkoły a w dali wznoszące się mury nowej budowl. Wchodzę przez drzwi, którymi niedługo wybiegał na przerwy w lekcjach mały Władek. W korytarzu zaduch. W klasach stare ławki na których już pokolenia uczniów scyzorykiem wycinały swe inicjały. Już zaczęły się wakacje. Szkoła pustka stoi. Nie ma kto dbać o jej czystość. Rozumiem, ale to jednak do historycznych rozważań nie strajam.

Przed szkołą grupa dzieci bawi się w piłkę. Zaczynam rozmowę. Teresa Bułak wywodzi się od jednego ze świadków ślubu rodziców Sikorskiego. Hubaj Janek jest uczniem już 8 klasy. Oboje nie wielkie widza o Generale Sikorskim. Urywki tylko wiadomości, że był Niemców, że był generałem, że został zabity. Ale gdzie, kiedy, nie mają pewności. Jestem zaskoczony, przecież to najstarszy z historii lat mieszkane tej wioski. Człowiek którego znałaby obie półkule? A tutaj w rodzinnej wiosce tak mało się o tym mówi? Jak wspaniale i praktycznie potrafili by to wykorzystać Francuzi, czy Anglicy. W Lunewille każdy prawie mieszkaniec potrafi godzinami opowiadać historię i anegdoty o królu polskim Stanisławie Leszczyńskim, który tam spędził ostatnie lata swego wygnania.

Przewodniczącą Komitetu Budowy Szkoły, pan Kotarba twierdzi, że to wina nauczy-

Mało Dotąd Znane Morderstwo Narodu

(DP) — O mało dotąd znanym wypadku wyniszczenia całego narodu przez sowieckich komunistów pisze Robert Conquest, autor świeżo u Macmillana wydanej książki "The Nation Killers" ("Zabójcy narodów", "The Times" z 5 b.m.)

Nieliczni ten naród, liczący ok 200 tys. głów — w angielskiej transkrypcji "Meskhetians" — zdaje się poturczony szczepek pochodzenia gruzińskiego, mało znany i nie figurujący nawet na sowieckich mapach narodowościowych, zamieszkiwał odciętą od świata górąmi dolinę na pograniczu sowiecko-tureckim. W połowie listopada 1944 cały ten naród został wysiedlony przeważnie na teren Uzbekistanu, Kazachstanu i także innych "republik" sowieckich. Nie byli oni oskarżeni o współdziałanie z wrogiem. Wysiedlono ich pod pozorem ewakuacji przed bardzo jeszcze dalekim nieprzyjacielem. Fakt ich wysiedlenia nie został publicznie ogłoszony, jak to miało miejsce przy wysiedlaniu Tatałów Krymskich i innych narodów. Nie spowodował on zmian na mapach ludnościowych ani administracyjnych. Do dziś nie można doszukać się odnoszących się do tego wydarzenia oficjalnych dokumentów. Początkowo nie byli oni nawet poddani pod specjalny nadzór NKWD, co nastąpiło dopiero w około pół roku później. Od tej chwili wyginęło ich na "Głodnym Stepie" Uzbekistanu ok. 50 tysięcy.

Dn. 31.X.1956 zwolnił ich dekret Najwyższego Sowietu spod kontroli NKWD nie dając im jednak prawa powrotu do ich własnego kraju. Czynie kilkakrotnie starania o przyznanie im tego prawa przez następne dwa lata, lecz spotykali się stale z odmową komunistycznych władz Gruzji. Niektórym tylko pozwolono osiedlić się na stepach mugańskich nad Morzem Kaspijskim, w odległości ok 500 km od granic Meskhetii. Większość ich pozostała w Uzbekistanie, żyjąc w diasporze, utrzymując oni jednak wzajemny kontakt. W lutym 1964 wybrali komitet organizacyjny pod przewodnictwem historyka Enwera Odabaszew-Khozrawanadze i delegację ich wyjechała do Moskwy i Tyflisu, spotykały się jednak z bardzo nieprzychylnym stanowiskiem władz, zarówno centralnych ZSRR, jak i Gruzji. Nastąpiły aresztowania.

W czerwcu 1968 przywrócił Sowiet Najwyższy Meskhetianom prawa obywatelskie. Nigdy nie oskarżeni o żadne przestępstwo zostali "zrehabilitowani" jako ostatni z narodu.

Poprawki Wiceprez. Agnew

Wiceprez. Spiro Agnew poprawia i zmienia przygotowane dla niego przemówienia i oświadczenia. Te właśnie dodatki, czasem tylko krótkie zdania, wywołują kontrowersję i zdoływają pierwsze strony dzienników.

Pracownicy jego biura, łącznie z tymi, którzy przygotowują przemówienia i oświadczenia, dowiadują się o dodatku lub zmianie tekstu z dzienników lub telewizji. Po otrzymaniu tekstu przekonują się, że wiceprez. Agnew sam dopisał kontrowersyjne zdanie.

Stany Zjednoczone a Środkowy Wschód

Na stanowisko Washingtonu wobec zagadnień Środkowego Wschodu decydujący wpływ w wywierania przemysłu naftowego. Izrael jest przyczółkiem mostowym Zachodu. Jego walka o "być albo nie być" — budzi żywą sympatię. Nacisk wyborców żydowskiego pochodzenia ma również wielkie znaczenie. Ale... kraje arabskie pływają na morzu ropy naftowej i amerykański przemysł ulokował w niej \$2.2 biliona. Nie można również wyrzucić za burtę amerykańskiego eksportu do bogatych w ropy krajów arabskich, który w ub. roku przyniósł \$845 milionów.

Obecnie starają się go zmienić. Zresztą szkoła pracuje w fatalnych warunkach. Blisko 400 dzieci, 8 klas, rozrzuconych w 6 pomieszczeniach, nie nadających się na szkołę. W tej sytuacji nawet trudno dostać dobrego nauczyciela. Kto będzie chciał mieszkać i pracować w takich warunkach.

(Dokończenie w poniedziałkowym "Kalejdoskopie").

dów wysiedlonych przez Sowiety w czasie wojny. Odnośny dekret określał ich jednak jako osiedlonych na stałe w Uzbekistanie, Kazachstanie i gdzie indziej. Po szeregu bezowocnych prób otrzymania pozwolenia na powrót w strony ojczyste delegacji ich otrzymali w roku 1968 w Moskwie oficjalną odpowiedź: "Prośba wasza nie zostanie przedłożona tow. Breżniewowi, który was nie przyjmie. Wróćcie do domu i do pracy." Oczywiście waszą są Sowiety.

Alle nieliczni naród Meskhetian, chce żyć i walczy o swoje prawo do życia.

J. Zi.

Nowe Zarządzenie Przeciwno Odbiorcom Paczek Zagranicznych

(N.A.) Od 1 kwietnia br. weszło w życie rozporządzenie zabraniające inicjatywie prywatnej kupowania czegokolwiek od osób otrzymujących paczki z zagranicy. Dotychczas zamawiane tą drogą docierały na rynek artykuły konsumpcyjne i surowce, których ze względu na brak dewiz państwo nie może sprowadzać z Zachodu.

Ta forma prywatnego importu i transakcji była więc korzystna zarówno dla inicjatywy prywatnej, jak i dla osób otrzymujących paczki. Pożytek przynosiła również krajowemu rynkowi. Towary pochodzące z zagranicznych paczek to przede wszystkim surowce i artykuły, których nie ma na rynku, a które bardzo często są artykułami pierwszej potrzeby. "Paczkowicz" i prywatna inicjatywa spełniają więc bardzo pożyteczną funkcję, ku zadowoleniu odbiorców wyręczając "socjalistyczny sektor". Prywatny import to również import bezdewizowy. Władze powinny być zadowolone, że tą drogą sprowadzane są towary, na które nie muszą wydawać dewiz. O dewizy martwią się krewni i znajomi "paczkowiczów", zdejmując kłopot z głowy polskich central-handlu zagranicznego.

Zarządzenie zabraniające inicjatywy prywatnej kupowania towarów od "paczkowiczów" jest ciągiem dalszym ograniczenia, tak pożytecznego dla wszystkich, prywatnego importu. Bije ono nie tylko w prywatną inicjatywę i osoby otrzymujące z zagranicy paczki, ale w ogóle w konsumpcję. Wszelkie bowiem tego typu ograniczenia pogarszają zaopatrzenie rynku i podwyższają ceny na artykuły zagraniczne. W sierpniu zeszłego roku — przypomnijmy — podwyższone zostały stawki celne na wiele artykułów przywożonych lub przysyłanych z zagranicy, szczególnie na te towary, które najczęściej przysyłane były w paczkach. Nie minął rok i ukazało się kolejne zarządzenie uderzające w bardzo szerokie rzesze społeczeństwa.

Pomimo o tych zarządzeniach paczki z zagranicy stanowią nadal najlepszą formę pomocy. Duża ilość ludzi utrzymuje się na powierzchni tylko dzięki temu kołu ratunkowemu, jakim są przesyłki pieniężne i towary od bliskich na obczyźnie.

Środkowy Wschód posiada największe na świecie zapasy ropy, obliczane na 317 bilionów beczek i Stany Zjednoczone nie chcą być całkowicie odsunięte od źródła "płynnego złota". Nie ulega wątpliwości, że nowa wojna Izraela z Arabami, nawet gdyby Stany Zjednoczone nie wzięły w niej bezpośredniego udziału — byłaby poważną groźbą dla amerykańskich inwestycji. Gdyby Ameryka została wciągnięta do wojny, inwestycje jej przemysłu w krajach arabskich zostały by skonfiskowane.

Wojna zmniejszyła by, a może nawet całkowicie przerwała dostawy ropy dla Europy Zachodniej, co równało by się katastrofie. Upanowanie amerykańskich koncesji połączone z wyjątkiem dyktatorów i techników również zmniejszyło by na pewien czas produkcję, a tym samym dostawę ropy do Europy Zachodniej.

Nie chodzi tu o bagatelkę, bo amerykańskie firmy na Środkowym Wschodzie produkują połowę ropy wydobywanej w tym rejonie.

Kalendarz Zebrań Towarzystw Przy Gminie 143-iej Z N. P.

Gmina 143 ZNP w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca, w sali Jul. Słowackiego, 1700 W. 48th St., o godz. 8ej.

Tow. Ks. Kordeckiego, Gr. 353 ZNP w każdy 3-ci wtorek mies., w sali dolnej SS. Piotra i Pawła o godz. 8-iej wieczorem.

Tow. Bratniej Pomocy św. Józefa, Gr. 440 ZNP 3-ci poniedziałek mies., w sali im. Jul. Słowackiego o godz. 7-iej wiecz.

Tow. Przemysłowców i Rzemieślników Gr. 621 ZNP w każdy 4-ty wtorek, w sali im. Jul. Słowackiego, o 8-iej wieczorem.

Tow. Niepodległości Gr. 768 ZNP w każdy 2-go poniedziałek mies., w sali im. Jul. Słowackiego, o godz. 8-iej wieczorem.

Tow. Tadeusza Kościuszki, Gr. 943 ZNP 3-cia niedziela, w sali S.W.A.P., Nr. 2, 48-ma i S. Wood ul., o godz. 2-iej po południu.

Tow. Wawel Gr. 1400 ZNP w

każdy 3 poniedziałek mies., w sali dolnej SS. Piotra i Pawła, o godz. 8-iej wieczorem.

Tow. Bol. Chrobrego, Gr. 1577 ZNP w każdą 4-tą niedzielę mies., w sali im. Jul. Słowackiego, o godz. 1:30 po południu.

Tow. Wisła, Grupa 1919 ZNP, w każdą 3-cią niedzielę miesiąca, w sali G. Martyka, pnr. 4645 So. Honore ul., o godzinie 2-iej po południu.

Tow. Biała Róża Grupa 2326 ZNP. — w każdy 1-szy czwartek miesiąca, w sali Marquette Field House pnr. 6700 So. Kedzie Ave., o godz. 7-iej wieczorem.

Tow. Town of Lake, Gr. 2635 ZNP., w każdą 2-gą sobotę, w sali Jul. Słowackiego, o godz. 8-iej wieczorem.

Tow. Millennium, Gr. 3175 ZNP w każdą 2-gą niedzielę, w sali Cornet Park, 50 i So. Wood ul., o godz. 2-iej po południu.

Echa "Dnia Polonii"

Zdjęcie przedstawia grono wybitnych gości, którzy uczestniczyli

Na tym zdjęciu (od lewej) — prezes Mazewski, przewodnicząca Dziubak, sędzia Plusdrak, prezeska Łagodzińska i komisarz Mikołajczyk.

w tradycyjnej imprezie letniej "Dzień Polonii," organizowanej corocznie przez Federację Polonii Amerykańskiej z prezesem sędzią Edwardem Plusdrakiem na czele. Stoją (od lewej): dr Edward Różański, prezes stanowego Wydziału KPA, sekretarz gen. ZNP Adolf Pachucki, znany działacz związkowy Bonawentura Migala, prezes ZNP i KPA Alojzy Mazewski, prezeska Związku Polek Adela Łagodzińska, ks. red. Piotr Fiolek, C.R., zarządca "Chicagoskiego", wiceprezeska Kinga Dziubak, generalna przewodnicząca "Dnia Polonii", sędzia Plusdrak, pułk. Kazimierz Sztetern, wiceprezeska Stefania Kalisz, adw. Teodor Kaye-Kuciewicz, asystent stanowego prokuratora, Helena Piotrowiczowa, wiceprezes Stanisław Piotrowicz i komisarz ZNP Czesław Mikołajczyk.

Zapisy Do Szkółki Języka Polskiego Gminy 143 ZNP

Zbliża się termin rozpoczęcia się nauki w szkółce języka polskiego przy Gminie 143 ZNP, w pierwszą sobotę miesiąca września, a do tej pory zapisało się zaledwie kilkoro dzieci.

Przewodniczący szkółki mec. S. E. Basiński, zamieszkały pnr. 4915 S. Ashland ave. przypomina tą drogą rodzicom, by nie byli opieszali i nie zostawiali na ostatni moment zapisania ich dzieci, jeśli chcą by szkółka funkcjonowała. Otóż mec. S. E. Basiński będzie przyjmował zapisy dzieci w tę sobotę od godziny 9-iej rano do 12-iej w południe, w swym biurze pnr. 4915 S. Ashland Ave.

Rodzice zechcą korzystać z tej sposobności, bo to już jest ostatnia pora, gdyż nie będzie rozpoczęcia się nauki w szkółce, dopóki pełne trzy klasy dzieci nie zostaną zapi-

sane. Odkładanie stwarza duże trudności bo trzeba nauczycielki wynagradzać.

Mec. S. E. Basiński apeluje również o zgłoszenie się drugiej nauczycielki do pierwszej klasy, gdyż będzie ona teraz już potrzebna. Ponownie przypomina, iż nauka w szkółce Gminy 143 ZNP rozpoczyna się w pierwszą sobotę września, o godz. 10 rano, w Cornell Square Parku, przy 51-iej ulicy i So. Wood w Chicago.

Rodzice, pamiętajcie o swym obowiązku patriotycznym, umożliwieniu swej dziecku nauki języka polskiego, jakiej dzieci nabyć mogą w szkółce Gminy 143 ZNP. Pośpieszcie się z zapisami.

Napaść Rewolwerowa Na Patrol Policji w New Yorku

New York, (UPI) — Na dwóch policjantów, patrolujących sekcję ogrodową — Springfield, w "Queens", przedmieściu New Yorku, posypały się kule rewolwerowe z zasadzki. Obaj policjanci zostali ciężko ranni, ale jeszcze zdolali się bronić w ten sposób, że zabili jednego ze zbliżających się do nich napastników, gdyż padli ranni na ziemię — a drugiego prawdopodobnie ranili. W tej sekcji wążają się narkomani i różni wykołofejcy.

HOUSEWIVES! CLUBS — CHURCHES AND ORGANIZATIONS

Are you interested in a fund raiser? or earning extra money? Why not contact Jo-Lene Enterprises? We have the perfect solution for you. Let us display our Antique Replicas and Mod type jewelry at a meeting, luncheon, or evening with the girls. Contact us if interested and we will give you full details.

Do not miss this opportunity.
JO-LENE ENTERPRISES
674-6290 or 679-3894

ZNAJOMOŚĆ OBCEGO JEZYKA ZWIEKSZA TWOJE MOŻLIWOŚCI

Lekcje Grupowe i Indywidualne
W Dzien i Wieczorami
ANGIELSKI, HISZPAŃSKI,
NIEMIECKI i FRANCUSKI

LANGUAGE
UNLIMITED, INC.
1566 Sherman Ave.
Evanston, Ill. 60201
Tel. 366-8289

TEENS' — LADIES' — SPECIAL SALE SUMMER SLACKS

Up to \$10.00 Values Only \$2.00 to \$4.00
Complete line and sizes 3 to 24½ of outstanding styles and colors of dresses, pants, suits, sweaters at unbelievable low, low, prices!
Be Lovely With Our Sleepwear, Jamaica Shorts, Bras, Girdles, etc.
RACHEL'S FASHIONS
2759 N. Milwaukee Avenue.

Take Your Coach to COACH LITE Cocktail Lounge
"A REAL FUN PLACE" — Your Host JOHN JACKSON
Featuring VINCE formerly The Bossman known as PURPLE GREEN
ENTERTAINMENT Wed., Fri & Sat 9 P.M. to 2
WEDNESDAY NITE IS PARTY NITE FOR LADIES
COACH LITE
COCKTAIL LOUNGE
522-9285
2859 S. Pulaski

JUZ OTWARTA
HEIGHTS RESTAURANT
6600 W. Gunnison — Harwood Heights, Ill.
Podajemy LUNCHEON — KOLACJE
i "LATE SNACKS".
Odwiedźcie nasz piękny bar koktajlowy.
Pokój bankietowy na wszelkiego rodzaju
okazje pomieści 90 osób.
Telefonować po rezerwację: 867-8885
Wasz Gospodarz i Gospodyni
HOWARD i JAN DIBBEN

CHOROBY SKÓRNE OTWARTE RANY

Mase "LEGULO" skutecznie używana przeszło 36 lat wstrzymuje swierzbienie, uspokoi ból, pomaga w gojeniu. Jest bardzo łagodna, nie pali. Gdy swierzbiąca rana nie da Ci śnieć, lub spać spokojnie spróbuj Mase "LEGULO" a znajdziesz się w swych ciępieniach. Także używana na Oparzenia. Spalenia. HEMOROIDY swierzbiące, wystające. PEORIASIS (choroba powodująca suche łuski), CHOROBY SKÓRNE, RINGWORM, ECZEMA, Bołacz, Paluszki Skórne od Wrozu (Diaper Rash), SWIERZBIĄCE PŁAMY NA REKACH, NOGACH i innych miejscach na ciele. ATHLETE'S FOOT (GRZYBICA — palenie swierzbiące pomiędzy palcami u nóg) na SUCHA i POPEKANĄ SKÓRĘ i inne CHOROBY SKÓRNE z zewnętrznymi przyczyn. W Apłkach po

98c. \$1.80 i \$5.00
lub przesłać MONEY ORDER do LEGULO, Dept. D Z-7
5618 W. EDDY ST., CHICAGO, ILL. 60634

THE OLYMPIA HOUSE RESTAURANT & LOUNGE 212 South Halsted Street

A New Restaurant Opened for
Greeks and Their Friends
of All Other Nationalities.
Excellent Greek Cuisine.
Reasonable Prices.
Under the Supervision of that
well known Greek American
SPIRO KARE, General Mgr.
OPEN 7 DAYS A WEEK,
11 A.M. till 2 A.M.

BRUNO'S CARRY OUT

611 W. 29th St., Chicago, Ill. Phone: 842-9546
CHAR BROILED STEAKS
Sausage — Hamburgers — Italian Spaghetti and Meat Balls
You haven't had "GOOD HOME COOKED FOOD" until you've tasted ours.
All Cooking by a Francois Pope trained Cook.
FOOD TO GO.
Open Monday through Friday 2:30 P.M. till 2:30 A.M.
Saturday 12 P.M. till 11:00 A.M. — Closed Sundays.

Słuchajcie Przez Radio

WYJĄTKOWO CIEKAWYCH AUDYCJI
Nadawanych w Każdą Niedzielę
W JEZYKU POLSKIM z RADIOSTACJI
WOPA—1490 AM o godz. 8:15-8:30 rano
W JEZYKU UKRAIŃSKIM z RADIOSTACJI
WGLD—102,7 FM o godz. 7:45-8:00 rano.

OSZCZĘDZCIE w

The Bob Evertowski Shoe Store
5341 S. KEDZIE HE 4-6594
(Dawniej pod nr. 5631 S. Kedzie)
SKLEP z OBUWIEM DLA CAŁEJ RODZINY
Obuwie Do Pracy o Dużych Szerokościach oraz
Obuwie Dla Dojrzałych Kobiet.
Otwarte w poniedziałki i czwartki 10-8 — Codziennie 10-6,
Soboty 10-4:30.
Właściciel Polak i prowadzony przez Polaków.

SAVERS SAVE. SPECULATORS WORRY.

WHAT IT MEANS TO BE A STANDARD FEDERAL SAVER...
Starting a savings account with Standard Federal is the beginning of a new experience... an experience of complete confidence and assurance. It's the big reason so many savers come to Standard Federal.
They are confident in the management which has made Standard among our nation's most respected and strongest savings institutions. They know they can get their hard-earned savings whenever they need them. Our record of over 61 years of safety and ready availability of funds gives them confidence in knowing that they can have their money at any time. And what is equally important is that they will get back every dollar they saved in full... plus interest (currently the highest rates allowed by law).
If you are looking for a good, sound, proven investment, free of the dangers of wild market fluctuations, consider a savings passbook or certificate account at Standard Federal. Join the over 60,000 savers who can look with satisfaction and assurance to a growing insured savings account at this outstanding savings institution — Standard Federal.

	ANNUAL YIELD	ANNUAL RATE	MIN. BALANCE	MIN. TERM
CERTIFICATE ACCOUNTS	6.18%	6.00%	\$5,000	TWO YEARS
DEFERRED INCOME PLAN ALSO AVAILABLE	5.92%	5.75%	\$1,000	ONE YEAR
Gold Eagle PASSBOOK ACCOUNTS	5.39%	5.25%	\$50	3 MONTHS

- Regular Passbook Account, 5% annual rate, yields 5.13% per year when compounded.
- Highest savings interest rates allowed by law
- Compounded Daily (Paid Quarterly)

ASSETS OVER \$145,000,000
RESERVES OVER \$12,900,000

STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 847-1140
SERVICES • A Variety of Insured Savings Plans • Home Mortgage Loans • Christmas Club Accounts
Vacation Club Accounts • Travelers Checks • United States Savings Bonds
• Free Savings Transfer Service • Free Parking
OFFICE HOURS • Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
• Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted

SPECIAL
FROSTING — reg. 17.50 NOW \$15.00
TINTS — reg. 9.00 NOW \$7.00
Prices include Shampoo, Set & Comb Out.
COME IN AND REVIVE YOURSELF AT
BRENDA'S COIFFURES
476-9329 7114 S. DAMEN AVE.
HOURS: Mon, Thurs. & Fri. 8:30 a.m. to 9:00 p.m.
Tues. & Sat. 9:30 a.m. to 9:00 p.m. — Closed Wed.
ASK FOR DOROTHY OR BRENDA

Dr. F. SADOWSKI • Lekarz • Chirurg • Ginekolog
5250 W. Fullerton Ave. Przy Apteczce Adams i Woods
BIURO: Berkshire 7-6176 REZ.: Merrimac 7-8719
Godziny: od 10ej do 11ej rano—2ga do 4ej—7ma do 9ej wiecz.

HAPPY GAL'S TAP
Moved from 4622 S. Honore to Our New Location at
1307 W. 51st St.
"Come In and Say 'Hi' to Rosie Baby
"SCHLITZ BEER ON TAP" — Carry-Out Service on Package Liquor
373-9632
OPEN 7 A.M. CLOSE 2 A.M. — SAT. TILL 3 A.M.

PIZZA HUT BEER NITE
EVERY WEDNESDAY NITE
8 p.m. to 11 p.m.
PITCHERS \$1.00
4152 N. ELSTON
(Off Street Parking)

DINE OUT
Ray's Restaurant and Cocktail Lounge
GOOD FOOD - FINE DRINKS
4056 S. Western Ave.
OPEN FOR BREAKFAST, LUNCHEON, DINNER and LATE SNACKS
Sun. - Thurs. 6 a.m. - 1 a.m. — Friday 2 a.m. — Sat. 3 a.m.
FREE PARKING
Meeting Room for Business & Sales Meetings
847-9418

Kuhn
POLSKIE WINO
POLSKIE WÓDKI i LIKIER
POLSKIE PIWO
POLSKIE KONSERWY MIĘSNE
POLSKIE WĘDLINY
POLSKIE DANIA GOTOWE
POLSKIE SERA
Największy i najpopularny w Chicago wybór importowanych z Warszawy
wykwalifikowanych artykułów żywnościowych, win i likierów.
Kuhn's FOOD SHOP 3053 N. Lincoln Ave.
Otwarte codziennie (i w soboty) od 9:30 rano do 10:00 wiecz.
Kuhn's FOOD SHOP

SZKOŁY ZNÓW BĘDĄ OTWARTE

DZIECI WASZE ZNÓW BĘDĄ POTRZEBOWAĆ
ODZIEŻY w OKRESIE SZKOLNYM
Mamy Wielki i Bogaty Wybór Doskonałej
Jakości Różnego Rodzaju
Dziecięcej Odzieży

CENY BARDZO UMIARKOWANE
Dla Chłopców i Dziewcząt

Aż Do 14-tu Lat
Także "Sub-Teen", "Chubby" Wielkości
Po Przystępnych Cenach

SUSINA'S CHILDREN'S WEAR
3624 West 26th Street, róg Millard Ave.

Intercontinental TRAVEL LTD.
Polskie Biura Podróży

ciesząc się od lat zaufaniem Klientów, znane z fachowej i uprzejmej obsługi zachęcają do wykorzystania nowej, tańszej taryfy lotniczej w przelotach indywidualnych lub grupowych do Polski.

Rezerwujemy miejsca w uzdrowiskach i hotelach. Oferujemy kompletny zakres usług związanych z wyrobieniem paszportów i wiz oraz sprządzaniem krawędzi na wizy lub na pobyt stały.

Wysyłamy paczki i zlecenia PEKAO.
Reprezentujemy w skali światowej wszystkie linie lotnicze, morskie i lądowe. Wszystkie wyjazdy po cenach taryfowych.
828 N. State Street — Chicago, Illinois — 5047 S. Ashland Ave.
Tel. 787-4440 Tel. 254-3545
Stanisław Łobodziński Eleonora Marolewska
Kierownik Kierownik

Wiadomości Ze Stanu Indiana

KRONIKA z GARY, LA PORTE, EAST CHICAGO-MICHIGAN CITY, HAMMOND, WHITING i OKOLICY

Pisze Aleksander Wachel, 6516 Kentucky Ave., Hammond, Indiana Telefon Tilden 4-2997

Bankiet Na Cześć Naszego Radnego T. Dunajskiego w Hammond, Ind.

W niedzielę, dnia 15-go listopada, w sali parafialnej św. Kazimierza, Polonia zjednoczona w organizacjach polonijnych, urządza bankiet dla swego jedynego radnego polskiego pochodzenia w Hammond, Tadka Dunajskiego.

Jesteśmy dumni z niego, że zawsze jest z nami, z Polonią, chociaż nieraz za to wielu pod nim dołki kopia. Wiemy ile dobrego dla nas Dunajski zrobił i wiemy, że Dunajski jest zawsze z nami.

Zapraszamy wszystkich uprzejmie do udziału. Bilety są do nabycia w siedzibie Cavalier Inn, 735 Gostlin ul., w North Hammond. Wykazmy jak silną jest Polonia w Hammond i jak ocenia swego dobrego radnego miejscie-go.

Sejmiki Okręgowe Wydziału Kobiet i Okręgu XV ZNP – 18 Października

Jak już było podane Sejmiki Wydziału Kobiet jakoż i Okręgu XV ZNP odbędą się w niedzielę, dnia 18-go października na terenie Gminy 24 ZNP w South Bend, Ind., w budynku Grupy 83 ZNP, pnr. 2401 Western ul. Sejmiki rozpoczną się o godzinie 10 rano.

Tak komisarka Władysława Kubiak jak i komisarz Tadeusz Wachel, proszą wszystkie Grupy i Gminy na terenie Okręgu XV ZNP o zainteresowanie się tegorocznymi Sejmikami i zastosowanie się do nadesłanych na ich ręce korespondencji. Na Sejmik Wydziału Kobiet tak Grupy jak i Gminy mają prawo do jednej delegatki na każde 25 członkostwa, podczas gdy na Sejmik Okręgu XV ZNP każda Gmina ma prawo do jednego delegata na każde 500 członków czy członków lub większy ułamek tegoż.

Wszystkie Gminy są proszone przez komisarkę Wachel o szczegółowe sprawozdania dotyczące specjalnej sprawy rozwojowej. Tak komisarka Kubiak jak i komisarz Wachel zwracają się do wszystkich zainteresowanych Sejmikami, aby przynieśli z sobą

Jeszcze z Pikniku Gmin: 49 i 83 ZNP

Wszyscy członkowie Komitetu Pikniku Połączonych Gmin: 49 i 83 ZNP, jaki odbył się w niedzielę, dnia 16 sierpnia w Ogrodzie Narodowym, w East Chicago, dożyli, co tylko mogli, aby Piknik tegoroczny okazał się sukcesem pod każdym względem. Praca naszych Związków i Związkowców była godna podziwu. Dziś niech mi będzie wolno dodać do podanych już raportów, że p. Józef Nowak, czołowy nasz działacz związkowy, wiceprezes Gminy 83 ZNP, potrafił dostarczyć na "cele Komitetu Piknikowego" aż 12 cennych nagród do kiosku z nagrodami. Na drugim miejscu stanęła

Kwartalny Zjazd Podokręgu SWAP

W niedzielę, 30-go sierpnia, w sali Polskich Weteranów Placówki 142 SWAP odbędzie się kwartalny i zarazem wyborczy posiedzenie Podokręgu SWAP na stan Indiana. Początek obrad o godzinie 2 po poł. w siedzibie Placówki pnr. 3828 Main ul., w Indiana Harbor.

Uprasza się wszystkie Placówki i Korpusy Pomocnicze Pań o wydelegowanie pełnego składu należnych delegatów i delegatek. Reprezentanci bratnich organizacji polonijnych proszeni są również o łaskawy udział w charakterze gości.

Po wyborach i zakończeniu obrad, tradycyjnym już zwyczajem podana będzie kolacja dla wszystkich uczestników. — Za zarząd: Anna K. Zimmerman, sekr.

Do Czytelników w Gary, Ind.

Z dniem 3-go sierpnia, h.r., przerwiemy dostawę "Dziennika Związkowego" do K-H NEWS w Gary, Ind., która zaopatrywała kioski i sklepy. Wydanie z soboty, 1-go sierpnia, będzie ostatnim, jakie Czytelnicy w Gary, Ind., będą mogli nabyć w dotychczasowych miejscach sprzedaży.

Apelujemy serdecznie do naszych Czytelników w Gary, Ind., którzy dotąd kupowali "Związkowy", by zapewnili sobie dostawę dziennika pocztą. Prenumeratę można zamówić bezpośrednio w Administracji "DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO", 1201 N. MILWAUKEE AVE., CHICAGO, ILL. 60622, lub u następujących osób:

Mr. Alex Wachel
6515 Kentucky Ave.
Hammond, Indiana 46241

Mrs. W. Kubiak
5690 Delaware Street
Gary, Indiana 46409

Mr. John Ziemia
2880 Jefferson Street
Gary, Indiana 46408

Posiedzenia Grup Tow. Polonijnych

Czwartek, 3 Września

2 po poł. — Grupa 2106 ZNP, Tow. Wolna Polska, w rezydencji sekr. fin. S. Szymkowskiej, 14-ta i Maryland ul., w Gary. — Zofia Dorsch, sekr. prot.

7:00 wieczorem — Tow. Sikorskiego, Grupa 3095 ZNP, w sali posiedzeń Weteranów, pnr. 241 Gostlin ul., w North Hammond. — Millie Rytel, sekr. prot.

Sobota, 5 Września

7:00 wieczorem. — K. S. "Syrena", w siedzibie klubowej, 602 W. 151-sza ulica, w East Chicago. — Stefan Góralczyk, sekr. prot.

7:00 wieczorem. — Tow. Strzelców, Oddział 89 Legionu Pułaskiego, w sali posiedzeń, pnr. 1302 W. 150-ta ulica, w East Chicago. — Paulina Cyganiewicz, sekretarka.

Niedziela, 6 Września

1:00 popoł. — Grupa 922 ZNP, w sali par. św. Jana Kantego, 139-ta i Pułaski ulica, w Indiana Harbor. Sekr. fin. Frank Tamborski będzie przyjmował assementy od godziny 12:30 po poł. — Alex Czajkowski, prezes.

1:00 popoł. — Gmina 127 ZNP, w sali "Polish American Center", pnr. 3956 Georgia ul. w Gary. — Jan Ziemia, prezes.

Iskierki

Ostatnio zawiadł do Hammond Naczelny Organizator ZNP Józef Foszcz, który obszernie referował metody zapisywania członków do Związku.

W ożywionej dyskusji, w sali Weteranów, 241 Gostlin ul. w No. Hammond głosy zabierali: Antoni Porwit (Gr. 252); A. Wachel (Gr. 114); Kazimierz Modrzejewski (Gr. 3095), który wręczył p. Foszczowi aplikację nowego członkostwa; Walter Zagrocki (Gr. 693); Waleria Maczkowiak (Gr. 2947); Józef Nowak (Gr. 362); Alex Czajkowski (Gr. 922) i Jan Kaszkur (Gr. 1810).

Na specjalny apel komisarka Okręgu 15 ZNP Tadeusza Wachla zebrani przyrzekli dołożyć wszelkich starań, by w dniu 27 września, na bankiecie 90-lecia ZNP w East Chicago, Indiana złożyć na ręce honorowego gościa prezesa mec. A. Mazewskiego stosowną ilość nowych aplikacji.

Komisarka Okręgu 15 ZNP Władzia Kubiak, po pobycie w szpitalu wraca pomyślnie do zdrowia, czego jej życzy cała bratnia związkowa w Okręgu 15 ZNP.

Prace przygotowawcze do Walnego Zjazdu SWAP w Gary (5-7-go września) postępują pomyślnie naprzód. Rzetelną pracę w komitecie biletów wykonuje kolega Mieczysław Tukaj, który apeluje tą drogą do wszystkich zaproszonych gości o przedwczesne zawiadomienie komitetu ośnośnie udziału. Okręg 15 ZNP, Gminy i Grupy ZNP w Okręgu zapowiedziały już gremialny udział w bankiecie zjazdowym. Współpraca między weteranami i Związkiem w stanie Indiana obrazuje jedność polonijnej obu organizacji na terenie krajowym.

Posiedzenie Grupy 922 ZNP

Tow. św. Kazimierza, Grupa 922 ZNP — odbędzie się bardzo ważne posiedzenie w następną niedzielę, 6 września, o godz. 1ej popoł., w salce posiedzeń, pod szkołą św. Jana Kantego, przy 139 i Pułaski ulicy, w East Chicago. Jak podał prezes tej Grupy Aleksander Czajkowski, omawiane będą bardzo ważne sprawy, jak nadchodzący Bankiet Okręgu XV ZNP, z okazji 90-lecia ZNP, w związku z bankietem drajw członkowskim i jaki udział musi nasza Grupa wziąć w tym drajwie, reszcie załatwione będą rutynowe sprawy organizacyjne. Zarząd prosi całe członkostwo do udziału w tym posiedzeniu.

Dla wygody członków i członków, sekretarz fin. Fran. Tamborski, urzędował będzie przed posiedzeniem, już od południa, kto więc pragnie uścić się z opłat ubezpieczeniowych, może to uczynić bez względu na to, czy chce brać udział potem w posiedzeniu.

Zarząd prosi również członków i członków o skontaktowanie się z kimkolwiek z zarządu, specjalnie zaś z sekretarzem finansowym Tamborskim, celem zapisania nowego członkostwa w szeregi Związku. Byłoby pięknie, dodać prezesa Czajkowskiego, gdyby tak Grupa 922 ZNP mogła przesyłać Mazewskiemu w ręce choć tylko kilka aplikacji w czasie Bankietu 90-lecia ZNP w dniu 27 września.

Drajw 90-lecia ZNP

Komisarz Okręgu XV-go ZNP Tadeusz Wachel pragnie stwierdzić, że w związku z drajwem 90-lecia ZNP, owocem którego winno być wręczenie Prezowskiemu Alojzemu Mazewskiemu aplikacji nowo - zapisanego członkostwa w czasie Programu Bankietowego, w niedzielę, 27 września br. Otrzymał on dwie nowe aplikacje, zapisane przez dzielnicę pracowniczą z North Hammond, sekretarza fin. Grupy 3095 ZNP, Kazimierza Modrzejewskiego. Te dwie aplikacje są początkiem drajwu Okręgu XV ZNP, na 90-lecie ZNP. Brawo, panie Modrzejewski. Kto następny?

Piknik Koła Pań z Hammond

W niedzielę, 13 września, odbędzie się doroczny piknik, zabawa ogrodowa, Koła Pań z Hammond, na gruntach obozowych Polonijnego Ośrodka Młodzieżowego (3 mile na południe od US 30 i Highway 51).

Wszyscy goście, którzy brali udział w piknikach Koła Pań z Hammond w poprzednich latach — chyba pamiętają — że obiady, oraz inne przekąski były wyłącznie w stylu polskim. Podobnie będzie w tym roku. O szczegółach, które jednak są bardzo starannie przygotowane, podamy więcej za tydzień.

Dziś tylko krótka prośba do całej naszej braci polonijnej, aby zarezerwowali sobie tą drugą niedzielę wrześniową i zawitali do Obozu na piknik Koła Pań z Hammond.

Sezon piknikowy zakończy się niedługo. A więc, aby na nadchodzącą gnuśną jesień i zimę zachować jak najwięcej miłych wspomnień, warto jeszcze raz wspólnie się zabawić na gruntach pięknego Obozu, zdala od codziennych trosk. Nasze panie będą rade i chętnie jeszcze będą pracować dla dobra i rozwoju naszego kochanego Obozu, dla którego już tyle dobrego potrafił zrobić swoją mroźną pracą. Zapraszamy więc serdecznie wszystkich naszych miłych gości z pobliskich i dalszych miejscowości na nasz piknik w Obozie w niedzielę, dnia 13 września.

Koło Pań z Hammond.

Strzelcy Pułaskiego Mają Zabawę

W sobotę, 24 października, w sali Polskich Weteranów, przy 241 Gostlin ulicy, w Hammond, odbędzie się piękna zabawa jesienna Oddz. nr. 89 Strzelców Legionu Pułaskiego. Komitet z przewodniczącym Józefem Markowskim na czele, już dziś zaprasza całą Polonię do udziału i poparcia tej zabawy. Klub Strzelców jest czynnym w życiu naszej Polonii i pomaga w wielu naszych polonijnych imprezach, stąd przewodniczący Markowski prosi Polonię o poparcie — bo Klub na to w pełni zasługuje. Bilety są do nabycia w porze wieczorowej, w lokalu klubowym, przy 1302 150-tej ulicy, w East Chicago.

Zabawa Taneczna Grupy 3095 ZNP

Komitet imprez przy Tow. im. Gen. Sikorskiego, Gr. 3095 ZNP, zawiadamia tą drogą miłośników polskiego tańca i muzyki, iż tegoroczną zabawą jesienną sponzorowaną przez Grupę odbędzie się w sobotę, dnia 19-go września, w sali Weteranów, 241 Gostlin ul., w North Hammond. Popularny zespół polskich muzykantów "Polonez" z Chicago będzie przynosił do tańca od godz. 8 wieczorem.

W imieniu zarządu prezes Feliks Woźniak, apeluje tą drogą do Polonii, aby, jeżeli o zarezerwowanie sobie dnia 19-go września na udział w zabawie tanecznej "Sikorszczaków."

Nadchodzące Imprezy i Obchody

5, 6 i 7 września — Walny Zjazd Okręgu I SWAP w siedzibie "Polish American Center", pnr. 3954 Georgia ul. w Gary.

6 września, o godz. 5 po poł. — Bankiet i bal z okazji Walnego Zjazdu Okręgu 1-go SWAP, w sali "Polish American Center", pnr. 3954 Georgia ul. w Gary.

19 września, o godz. 7:30 wiecz. — Zabawa Taneczna staniem Tow. Gen. Sikorskiego, Gr. 3095 ZNP, w sali Weteranów, 241 Gostlin ul., w North Hammond. Orkiestra "Polonez".

19 i 20 września, o godz. 12 w poł. do 10 wiecz. — Wystawa Polskich Artystów staniem Koła Pań "Gary" na gruntach obozowych polonijnego Ośrodka Młodzieżowego (3 mile na południe od US 30 i Highway 51).

20 września — o godzinie 2ej popoł. — Rewia Mód i Zabawa Towarzyska Grupy 3134 ZNP,

Z Życia Związkowego Gmin i Grup Okręgów 1-go Do 8-go Z.N.P.

Korespondent JERZY MAYNARD

118 Beach Street, Jersey City, N.J. 07307

Tel. 798-3057

Sejmik Okręgu 5-go Przy Gminie 116 Poświęcony Jubileuszowi 90-lecia ZNP

So. River, N.J. — W niedzielę 13 września w sali Domu Polskiego pom. Grochowiak i Jackson Sts., odbędzie się przy Gm. 116 ZNP doroczny Sejmik Okręgu 5 ZNP, który zwołuje komisarz Eugeniusz Zegar.

Całodzienny program poświęcony będzie uroczystości jubileuszowej 90-lecia założenia ZNP, którego gospodarzem będzie Gmina 116 ZNP.

Ustalono następujący porządek programu: Zbiórka o 11:30 przy Domu Polskim wszystkich grup przynależnych do Gm. 116-ej, pocztu sztandarowego Pl 208 SWAP, i Sokoła Polskiego Gniazda 822, skład nastąpi wymarsz do kościoła M. B. Częstochowskiej na mszę św. o godz. 12.

Po nabożeństwie o 1:30 po poł. otwarcie obrad po rejestracji uprawnionych delegatów i delegatek.

O godz. 8 wieczór w tej samej sali odbędzie się bankiet dla uczczenia jubileuszu założenia i istnienia przez 90 lat ZNP.

Prezes Mazewski

Honorowym gościem na tej uroczystości będzie zaproszony prezes ZNP mec. Alojzy Mazewski, który

zapowiedział swój przyjazd w toż warzystwie dyrektora Józefa Dancwicza i komisarki Janiny Kozmor.

Prezes Mazewski wygłosi główne przemówienie. Z okazji przyjazdu Prezesa Mazewskiego, komisarz Zegar zwrócił się do Braci Związkowej z apelem o wzięcie licznego udziału w sejmiku a także przedstawienie aplikacji nowo zapisanych członków. Bukiet nowych aplikacji będzie najpiękniejszym podarunkiem dla honorowego gościa prezesa Mazewskiego.

Komitet

Do komitetu sejmiku i bankietu wchodzić oprócz komisarka Zegara i komisarki Kozmor, Bronisław Trzaska prezes Gm. 116, hon. przew. Stefan Stachowski przewodniczący, Romana Chrzanowska wiceprzew., Marjón Cygan, Paulina Pisińska, Josephine Kujon Skurka. Na bankiet zostali pik. Józef Adamczewicz, Józef Jakubowski, Edward Jurkiewicz, zaproszone reprezentacje przynależnych grup związkowych, innych lokalnych organizacji oraz osobistości z administracji miejskiej i powiatowej.

Gmina 58 ZNP, Popiera Kandydaturę Mec. J. Kremskiego—Związkowca

New Britain, Conn.—Gmina 58 ZNP, na odbyłym półrocznym zebraniu w dniu 28 lipca, z udziałem liczonej delegacji reprezentującej przynależne grupy związkowe, poparła w zupełności i jednogłośnie kandydaturę związkowca mec. Juliusza Kremskiego, członka Grupy 2093 i 2312 ZNP w New Britain.

Ubiega się on, w zbliżających się wyborach o urząd State Controller z partii demokratycznej.

Kandydat Kremski znany jest ze swej działalności publicznej i partyjnej od wielu lat. Był burmistrzem miasta New Britain, obecnie jest komisarzem kompensacji dystr. 6, był prezesem Wydziału Kongresu na stań Connecticut i jako wydajny pracownik zasługuje na pełne poparcie wyborców w głosowaniu listopadowych wyborów.

Ne zebraniu przewodniczył prezes F. Urbaniak w obecności komisarka Okr. 2 ZNP Józefa Zdunowicza, który w swoim sprawozdaniu omówił bankiet jubileuszowy 90-lecia jaki odbędzie się 8 listopada z udziałem prezesa ZNP mec. Alojzego Mazewskiego, przedstawił program dorocznego Festiwalu Młodzieży jaki odbędzie się dnia 23 sierpnia w Wallingford w Parku Związkowym, pod egidą

związku, który w swoim sprawozdaniu omówił bankiet jubileuszowy 90-lecia jaki odbędzie się 8 listopada z udziałem prezesa ZNP mec. Alojzego Mazewskiego, przedstawił program dorocznego Festiwalu Młodzieży jaki odbędzie się dnia 23 sierpnia w Wallingford w Parku Związkowym, pod egidą

Z Kółka Tanecznego Wydziału Kobiet Okręgu 6 ZNP

Baltimore, Md. — Bardzo aktywne Kółko taneczne przy Wydziale Kobiet Okr. 6 ZNP, urządziło w dniu 26 lipca w ogrodzie sekretarki Wydziału Kobiet Zofii Misiora, doroczną zabawę ogrodową. Był to piknik z licznymi atrakcjami i niespodziankami dla uczestników składających się z dziewczynek i osób starszych jako opiekunów.

Przewodniczącą zabawy była instruktorka Krysia Misiora, uczestniczka kilku kursów młodzieżowych i instruktorskich w Kolegium Związkowym w Cambridge Springs, Pa.

Alina Kosińska Na Studiach Uniwersytetu Jagiellońskiego

Baltimore, Md. — Alina Kosińska córka Bolesława i Janiny Kosińskich zam. 6716 Duluth Ave., Baltimore, Md., zdobyła jedynoliczne stypendium z Fundacji Kościuszkowskiej w New Yorku i w dniu 30 lipca wyjechała na jeden miesiąc studiów na Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Wraz z nią wyjechał jej ojciec, który przy okazji odwiedzi swoją matkę.

Panna Alina jest członkinią Grupy 238 ZNP. Graduowała Inst.

Madam Curie Circle, w sali Polish American Center, 3954.

27 września, o godz. 5:30 po poł. — Bankiet i bal z okazji 90-lecia Związku Narodowego Polskiego staniem Okręgu 15-go ZNP, w sali Legionu Amerykańskiego, 4003 Alder ul., w Indiana Harbor.

18 października, o godz. 2 po poł. — Zabawa towarzyska (karcianka) staniem Grupy 2431 ZNP, w sali "Polish American Center", 3956 Georgia ul. w Gary.

18 października, o godz. 5:30 wiecz. — Bankiet i bal z okazji 40-lecia pracy radiowej Edwarda Oskierki, w sali "Knights of Columbus", Roxana ul., w East Chicago, Ind. Msza św. o godz. 8:45 rano w kościele św. Kazimierza, Huehn i Johnson ul., w North Hammond.

Zebranie Rozwojowe Okręgu 3 ZNP

Schenectady, N.Y. — W piątek 4 września 1970 r., o godz. 7 wieczór w sali Domu Związkowego Gminy 53 ZNP, przy 747 Crane St., Schenectady, N.Y., odbędzie się bardzo ważne zebranie rozwojowe Okręgu 3-go ZNP.

Na obrady w zakresie organizacyjnym, proszeni są wszyscy prezesi, sekretarze, organizatorzy grup przynależnych do gminy 53 w Schenectady, Gm. 136 w Cohoes, Gm. 113 w Amsterdam, i Gm. 187 w Albany, N.Y.

Prelegentem tego zebrania będzie Józef Foszcz pełniący obowiązki Naczelnego Organizatora ZNP, który wygłosi interesujące nauki dotyczące akcji rozwojowej ZNP oraz udzieli ważnych informacji ośnośnie liczących polis ubezpieczeniowych.

Zainteresowane osoby, proszą o liczne przybycie, komisarz Leopold Babirecki, i Helena Piotrowska komisarka.

Przygotowania Do Jubileuszu 90-lecia Gminy 84 ZNP

Brooklyn, N.Y. — Dnia 18 sierpnia w Domu Narodowym — Prospect Hall, odbyło się ważne posiedzenie Gm. 84 ZNP. Przewodniczył prezes Stefan Markowski, który w swoim sprawozdaniu podał do wiadomości, że rozpoczęta została już praca nad przygotowaniem pięknego programu, który będzie uczczeniem jubileuszu 90-lecia ZNP. Bankiet jubileuszowy pod egidą Gm. 84 ZNP, odbędzie się w niedzielę 25 października z udziałem liczonej reprezentacji grup i Polonii. Bliższych szczegółów udzieli prezes Markowski tel. SH 8-2473.

Nowe Pokłady Gazu Ziemnego w Rzeszowskim

Kraków. — W br. poważnie zwiększyły się pokłady gazu ziemnego w woj. rzeszowskim. Od początku tego roku, wiertnicy z jasielskiego PP "Pozyskiwania Naftowe" oddali do eksploatacji 22 nowe źródła gazu. Szczególnie dużą wydajność uzyskano w jednym z szybów gazonowych w okolicy Przemyśla. Może on dostarczać maksymalnie aż 1.700 metrów sześć. / minutę.

ARBITER — Przedstawiciel ONZ, Gunnar V. Jarring (na zdjęciu) w czasie rozmowy z reporterami prasowymi w Nowym Jorku, gdzie odbywała się podjęta niedawno rozmowa pokojowa między Izraelem, Egiptem i Jordanią, którym sekunduje z ramienia ONZ.

Nowy Kieszonkowy SŁOWNIK Polsko-Angielski

Angielsko-Polski

Cienki jak brzytwa a jednocześnie zasobny jak biblioteka — wygodny do kieszeni lub torebki.

ZAWIERA 30.000 HASEŁ (słów) i 270 stron druku. Posiada również polską wymowę.

ROZMIAR: długość 5 1/2 cala szerokość 2 1/2 cala grubość 3/4 cala

Trwała oprawa z plastiku.

Gena \$2.00

(wraz z przesyłką)

Zamówienia należy kierować

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

1201 N. Milwaukee Avenue

Chicago, Ill. 60622

(Uwaga — za zaliczeniem nocnym, C.O.D. książek nie wysyłamy).

Bagpipers Originally Served As An Inspiration To Warriors

Scotland's famed Black Watch regiment was officially established, or set down as they would say in Scotland, in 1739. Which means (by old fashioned arithmetic) it is 231 years old. In those eighteenth century days each of the regiment's companies had their own pipers, each with its own musical repertoire, but each with a musical style individual unto itself.

At the time of the Napoleonic wars, when the Black Watch companies were combined to go off to the wars together, drums were first added to the ranks of the pipers, and the musical divisions of the regiment were joined into one outfit, as we would call it today.

As such, the pipes and drums of the Black Watch have led their fellow-armed regimenters into many and glorious (sic?) battles, increasing the pulse beat, and excitement, of the men, aiding and abetting an emotional experience, just as they do today when they parade in ceremonial drills, as they will when Columbia Artists Festivals presents them here combined with the extraordinary Band of the Coldstream guards at Chicago Stadium, on October 9-10-11, Friday and Saturday will be at 8:30 and Sunday, Oct. 11th at 2:00 p.m.

Final Two Nights Of Egyptian Racing

Egyptian's 37-night harness season, its first attempt at summer racing a marked success, rounds into its final two nights Monday before handing over the baton to the Washington Park Trotting Association which will hold away at the one mile Homewood course through Oct. 10.

No less than 11 two-minute miles were reeled off during Egyptian's first four weeks, including blazing performances by Ironworks, who sped home in 1:57 4-5 on August 15, and Song Cycle, who sizzled the mile in 1:58 on July 25.

Bob Farrington, again proved king of the Midwest driving corps, picking up his fourth straight title of the '70 season, dominating a crack driving colony which also included Jack Williams, Joe Marsh Jr., Connel Willis, Bruce Nickells, Don Busse, Joe O'Brien, Billy Shuter, Aubrey Petty, Tom Wilburn and Gene Vallandingham among others.

Washington Four To Represent U.S. In World Rowing

Collingswood, N.J. (UPI)—The University of Washington's four-oared crew with coxswain qualified recently to represent the United States in the world rowing championships at St. Catharines, Ontario, this week by scoring a 1½-length victory over the New Haven Rowing Club.

Trailing the New Haven oarsmen in third and fourth places were two shells from the Union Boat Club. Then in last place came the representatives from the University of California, Los Angeles.

The event was made necessary when two foreign entrants, New Zealand and Australia, finished one, two over the Cooper River course in the nationals last Saturday.

THE HARRIS SCHOOL
Enrollments now being accepted for September 1970—entrance, Elementary and college preparatory. Call or Write: — Warren Wadsworth Headmaster, 2700 Lakeview Ave., Chicago DI 8-1530

AMERICAN TURNERS NORTHWEST CHICAGO
6625 W. Belmont Avenue
ANNOUNCING
Opening Of Gymnasium
CLASSES TUESDAY, SEPTEMBER 8TH 1970
For Information Call: NE 7-6642

IN MEMORY AND TRIBUTE
The CAPTIVE NATIONS COMMITTEE is honoring the late President
DWIGHT D. EISENHOWER'S
80th Birth Date - October 14th, 1890 - 1970

1½ inches in diameter in .999 fine silver art medal.
Silver medal serially numbered issue limited.

1½ inch bronze art medal.

2,000 matched, numbered sets, one silver, one bronze, in case \$15.00
Individual bronze art medal ..... \$ 2.50

ORDER FORM
Captive Nations Friends Committee
4146 No. Elston Avenue, Chicago, Illinois 60618

Quantity Desired ..... Set
Matched numbered, one silver, one bronzed in case \$15.00 set*
Individual Silver — SOLD OUT ..... \$10.00 set*
Individual Bronze ..... \$ 2.50 each*
Total Amount enclosed ..... (all orders prepaid)

Make checks payable to CAPTIVE NATIONS MEDAL
*shipping & handling included

NAME .....

ADDRESS .....

CITY ..... STATE ..... ZIP .....

(P.Z.)

So. Bend, Ind. Council 24 Girls Bowl in National PNA Bowling Tourney

Council 24 PNA of South Bend, Ind., Juvenile Girl bowlers that took part in the 1970 National PNA Bowling Tournament in Sharon, Pa. Pictured, left to right, are: First row — Leanne Sobierski, Melanie Mauleman, Patricia Siczko, Diane Strzelicki, Shirley Kendzierski and Mrs. E. Schoen. Second row: — Candance Kazmierczak, Jeanne Kaniewski, Deborah Barrett, Joanne Kenzierski and Sue Nowastawski.

Council 24 PNA Juvenile Bowlers, South Bend, Indiana

South Bend, Ind. Council 24 PNA Boys bowl in National PNA Bowling Tourney. First row, left to right: Coach Al Retek, Rick Wasielewski, Ken Schoen, Larry Wentland, Jim Clauson and Dave Retek. Second row, left to right: Clem Bartosik, Rick Strzelecki, Dave Phillips, Kevin Odynski, Dan Schoen, Chuck Selesky, Tim Luczkowski, Dave Jastrzemski and Greg Schoen.

Capacity Crowd Views 1970 Sports-Youth Course Commencement

Program At Alliance College — Cambridge Springs, Pa.

A capacity crowd viewed the 1970 Sports-Youth Course Program at Alliance College in Cambridge Springs, Pa., on Saturday, Aug. 1, 1970. The course started with a flag raising ceremony and acceptance of the youth into the college on Monday, July 13. The flags were presented by Dr. Henry Parinski, president of the college to PNA Vice-Pres. Frank M. Prochot, chairman of the PNA Sports-Youth Committee, who in turn presented the flags to Miss Florence Surowiec, the Course director.

The course was sponsored by the PNA Sports-Youth Department, of which PNA Vice-Pres. Frank M. Prochot is the Chairman and whose other members are: PNA Treas. Edward Moskal, PNA Directors Mildred Winiecki, Dr. Edward Rozanski and Florence Wiatrowski.

The course was concluded with a commencement program attended by many of the children's parents and PNA officials, among them Vice-Pres. Frank M. Prochot, PNA Directors Mildred Winiecki, Florence Wiatrowski, Harry Czaplicki, John Nowak, Comm. Dist. 4 PNA: A. A. Kipczynski, Comm. Dist. 9 PNA and Mrs. Koczynski, Lady Commissioners Joanna Kowalska, Dist. 4 PNA, Jean

Kozmor, Dist. 5 PNA, Mary Golembiewski, Dist. 9 PNA and Mr. Golembiewski, Prof. Krzyzanowski, Dr. William Dudek, Alliance College Trustee, Casimir Lotarski, Council 19 PNA President and former PNA Field advisor, Michael Holodnik, former PNA director and his wife.

B. Moore's Innocence In Theft Upheld By Colombian Police

Bogota, Columbia (UPI)—The Colombian police Intelligence Service said recently it had proof that England's soccer captain, Bobby Moore was innocent of charges of stealing a bracelet there during the World Cup matches in May.

Capt. Jamie Ramirez, head of the service, said he had given a detail report to an investigating judge showing Moore did not steal the \$1,400 gold and emerald bracelet.

AS THE PARTICIPANTS departed for their homes, some nearby and others a thousand or more miles away, they took with them the greatest treasure to be gained by a Pole, a knowledge of the Polish language and the knowledge of the ideals of the Polish National Alliance, which they will spread throughout our organization's Districts, always stressing that they achieved the riches of Polish culture at Alliance College, thanks to the efforts of the PNA.

The program consisting of Polish singing, Polish Folk dancing, skits and recitals was well executed and interesting, thanks to the capability of course director Miss Florence Surowiec and the entire teaching staff. The program was highlighted with the commemoration of three important anniversaries. The 50th Anniversary of the Cud Nad Wisla, when the Poles soundly defeated the Bolshevik hordes at the Vistula River in 1920. The 25th Anniversary of the Battle of Monte Casino during World War II, when the Poles defeated the Germans in that very important battle and the 90th Anniversary of the Polish National Alliance.

SALESIAN PREP BOARDING SCHOOL

For 7th and 8th Grade Boys
Conducted by
The Salesian Fathers and Brothers

Apply: Rev. Father Principal, Salesian Prep
Cedar Lake, Indiana 46303 (219) 374-5575

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

W OSTATNIAJĄ środę wieczorem, na bocznym boisku Wonnemac Parku zespół piłkarski Eagles rozegrał drugie spotkanie jesiennej rundy o mistrzostwo Major Division w National Soccer League, a przeciwnikiem zespołu polskiego był silny zespół Rams, którego Eagles pokonał tym razem 5:3. Zwycięstwo w zupełności zasłużone, gdyż cały zespół polski zagrał tym razem bardzo ambitnie i trudno kogoś tym razem wyróżnić, pomimo że w linii zawodnik zdobył trzy bramki.

MECZ przeciwko Rams rozpoczął Eagles grając nie tylko pod wiatr, ale również i pod słońce, co początkowo utrudniało przeprowadzenie płynnej gry przez zawodników zespołu polskiego. Jednak Łowkis zdobył się w 6 minucie na przebój i pięknie ułożył piłkę w siatce Rams. Radość wielką wśród polskich kibiców, gdy do tego czasu zespół gospodarzy miał lekką ale wyraźną przewagę na boisku i zagrał dosyć często przy bramce Iwanickiego.

PRZED uzyskaniem bramki przez Łowkisa, rzut z rogu — wykonany przez lewego skrzydłowego Eagles, nie został wykorzystany. W 2 minucie później A. Skotarek strzela wolny, ale w mur graczy. W 10 minucie A. Guzik niepotrzebnie dotyka piłkę na polu karnym, a zrobił to tak nieszczerliwie, że sędzia zauważył i podyktował rzut karny, który wykorzystuje Rams i wyrównuje. Notujemy — wspaniałą obronę rzutu wolnego w 32 minucie przez Iwanickiego.

POD KONIEC pierwszej części meczu gra się wyrównała i zespół polski coraz śmielej atakował bramkę przeciwnika. Podania do swoich współpartnerów nie były celne i dlatego ogólna gra traciła na płynności. Natomiast w drugiej części wielka ambicja polskiego zespołu przełamana opór zespołu niemieckiego i drużyna wyższa Eagles — wywodzi zwycięstwo. W 55 minucie Iwanicki dwukrotnie bronił z wielkim poświęceniem, za co otrzymał wielkie brawa. W chwili później piłka wyrzucona z linii autowej doszła między łasem nóg — pod bramkę Iwanickiego i Rams prowadził 2:1.

W 64 MINUCIE obrońca Rams dotknął piłkę ręką, sędzia dyktuje rzut karny, który zapewne egzekwuje Łowkis. W trzy min. później ponownie zawodnik Rams dotknął piłkę na polu karnym i sędzia mimo protestów dyktuje rzut karny, i tym razem nie zawiódł Łowkis strzelając.

jąc pewnie. Ten sam zawodnik miał kapitalną okazję zdobycia czwartej bramki w 69 min., gdy przeszedł dwóch zawodników, ale będąc sam na sam z bramkarzem strzelił mu wprost w ręce.

W OSTATNICH minutach gry po kombinacyjnym zagranu A. Skotarek — "Serdelek" — A. Guzik — Kozicki, ten ostatni zdobył czwartą bramkę dla Eagles. Po rogu pięknie bił przez A. Guzika, piłka doszła A. Skotarka, — ten głową postawił ją na bramkę. Tracąc wybił ją z linii bramkowej, ale w zamieszaniu A. Skotarek zdobył — zastaloną bramkę. Ostateczny wynik został ustalony w 87 minucie, po rogu bił przez Rams, który zdobył trzecią bramkę.

*****
Sparta - C. D. A. 4:1
Eagles - Rams 5:3
Hansa-Forst - Green-White 3:0
Olympics - Necaxa 4:1
Croatan - Maroons 0:0
Kickers - Schwaben 4:1

*****
W NIEDZIELĘ, 30 sierpnia rozegrana zostanie trzecia kolejka jesiennych rozgrywek w National Soccer League. Mecz zespołu polskiego Eagles z Maroons, który miał być rozegrany na boisku Winnemac Parku — zostanie rozegrany o godzinie 3-jej popołudniu na boisku "Blyskawicy" w Rvan Woods — z tym, że rezerwy grają o godzinie 1szej. Klub sportowy Blyskawica urządza również z na tym boisku swój roczny piknik, dlatego sportowcy i kibice sportowi obu klubów będą mieli możliwość się wspólnie zabawić.

*****
A OTG rozkład meczy nielkarskich w National Soccer League:

3:00—Eagles - Maroons
Ryan Woods
3:00—Schwaben - Olympics
Winnemac Stadium
3:00—Necaxa - Kickers
Douglas Park
3:00—Hansa-Forst - Rams
Wells Park
3:00—C.D.A. - Croatans
Eckersall Park
3:00—Green-White - Sparta
Lane Tech.
3:00—Blyskawica - Athletic
Humboldt Park
3:00—Slovakia - Wista
Lawrdale Park

*****
RÓWNIEŻ Liga Juniorów rozpocznie w niedzielę jesienną rozgrywkę o mistrzostwo i jak się dowiedzieliśmy od kolegi Skotarka, zespół juniorów, który dążyć będzie do zdobycia mistrzostwa w swej grupie rozegra w niedzielę 3-je spotkanie z najsilniejszym zespołem juniorów ligi — Green-White. Spotkanie to rozegrane zostanie o godzinie 10-jej przed południem na boisku Hanson Park.

Your Savings
Earn the
HIGHEST
Bank
INTEREST Rates
allowable anywhere!

The
NATIONAL SECURITY BANK
of Chicago

5 3/4%
TWO YEAR TIME
CERTIFICATE OF DEPOSIT
(\$1,000 minimum—\$10,000 multiples)
The highest rate of interest on money that can be left on deposit for two years.

5 1/2%
ONE YEAR TIME
CERTIFICATE OF DEPOSIT
(\$1,000 minimum—\$10,000 multiples)
A popular high rate plan requiring your money to be left on deposit only one year.

5%
SIX MONTH (PASSBOOK)
CERTIFICATE OF DEPOSIT
(\$1,000 minimum—\$10,000 multiples)
In handy passbook form, automatically renewable at maturity.

4 1/2%
REGULAR PASSBOOK SAVINGS
Interest is paid quarterly and you can add to or withdraw from your account at any time. 10 extra days to earn interest deposits in by the 10th, earn from the first.

THE NATIONAL SECURITY BANK OF CHICAGO
3230 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill. 60622

THE NATIONAL SECURITY BANK of Chicago
Chicago, Ogden and Milwaukee Ave. PHONE 666-9000

☐ I am interested in a ☐ 5 3/4% ☐ 5 1/2% ☐ 5%
SAVINGS CERTIFICATE ACCOUNT.
☐ I want to open a 4 1/2% PASSBOOK SAVINGS ACCOUNT.
☐ Please send necessary forms to have my savings account transferred from

NAME .....
ADDRESS .....
CITY ..... STATE ..... ZIP .....
TELEPHONE .....

a full service bank...
• FREE TRANSFER OF FUNDS
We will transfer accounts from any other financial institution to our bank at no cost to you.
• BANK BY MAIL (We pay postage both ways)
• OPEN SIX DAYS A WEEK
Daily 9:00 A.M. to 5:00 P.M.
Wednesday and Saturday 9:00 A.M. to 12:30 P.M.
Friday Evenings 4:00 P.M. to 7:00 P.M.
• SIDEWALK WALK-UP WINDOW
Monday, Tuesday, Thursday 2:00 P.M. to 5:00 P.M.
Wednesday 12:30 P.M. to 2:00 P.M.
Friday 2:00 P.M. to 4:00 P.M.

Komunikat Polskiej Szkoły Im. Gen. Kazimierza Pułaskiego

Kierownictwo Polskiej Szkoły im. Pułaskiego powiadamia zainteresowanych, że zapisy młodzieży do szkoły języka polskiego, od najniższych klas łącznie do 4 kl. gimn. odbędą się w gmachu szkolnym Św. Trójcy w dniu 5 września (sobota), już od godz. 10 rano do 3 popołudniu.

Rodziny polskie mają najlepszą sposobność dla zapisania dziecka do polskiej szkoły sobotniej, by w dalszym ciągu mogło ono uzupełniać znajomość języka polskiego, poznać historię Narodu Polskiego, jego piękną tradycję i swoistą kulturę.

Rano w tym dniu Kierownik Szkoły p. Kazimierz Serwas przy współudziale grona nauczycielskiego będą udzielać informacji. Technicznie sprawą zapisów będzie odbywała się szybko i sprawnie. Zapisujący wini przynieść z sobą certyfikat z datą urodzenia się dziecka lub ostatnie świadectwo z roku ubiegłego.

Rodziny przyjezdne z Polski przedstawić muszą świadectwa szkolne z danej miejscowości, w której ukończyły szkołę. Zostanie utworzona też klasa specjalna dla dzieci, które nie znają języka polskiego. W naszym narodowym interesie jest, by żadne dziecko pochodzenia polskiego nie ominięło polskiej szkoły. Język polski jest kluczem do języków słowiańskich.

Apel do rodzin przyjezdnych z Polski

Droży Rodzice! Przyjechaliście ze starego Kraju do Nowej Ojczyzny pięknej, rozległej i bogatej. Tu pragniecie pozostać, pielęgnować w dalszym ciągu tradycję naszych ojców i dziadów, które sięgają 1000-lecia istnienia Narodu Polaków. Narodu, który tyle w swej historii dawał dowodów meśta, głębokiej wiary i siłownie z dumą do Tego Narodu my się przyznajemy. Bez żadnego dziecka pochodzenia polskiego nie ominięło polskiej szkoły. Język polski jest kluczem do języków słowiańskich.

Pogłębienie wiedzy o Kraju Ojczym, wyrabia w dziecku świadomość i dumę swego pochodzenia, i otwiera mu wrota szerszego horyzontu, szczególnie kiedy znajduje się dziecko na wyższych uczelniach.

W szkole Pułaskiego jest nie tylko podstawowa szkoła elementarna, ale również istnieje 4-klasowe gimnazjum. Z niego winna skorzystać młodzież, która była w Polsce już zaawansowana w klasach wyższych. Chętnie taką młodzież widzimy, bo swą wiedzę wyniesioną z Polski — wnosi ona wiele wartości. Pomoc młodzieży starszej jest bardzo potrzebna dla rozwoju każdej szkoły sobotniej. To szkoła Pułaskiego bardzo docenia. W roku 1970 przy zakończeniu roku szkolnego wręczono dyplomy ukończenia gimnazjum w bardzo uroczystej formie, co napewno na długo pozostanie w pamięci młodzieży gimnazjalnej.

Początek nauki

12-y września jest dniem rozpoczęcia się normalnej nauki dla szkoły sobotniej im. Gen. K. Pułaskiego, tak dla klas niższych jak i wyższych.

Ubezpieczenie od wypadków w szkole

Apelujemy do Rodziców, którzy zapisują dziecko do Szkoły, by przy zapisie załatwili z miejsca ubezpieczenie, które kosztuje za ledwie \$1 na rok.

Książki szkolne

Książki szkolne są do nabycia w dniu zapisu w kiosku. W tym dniu będzie również otwarty kiosk z polską prasą miejscową.

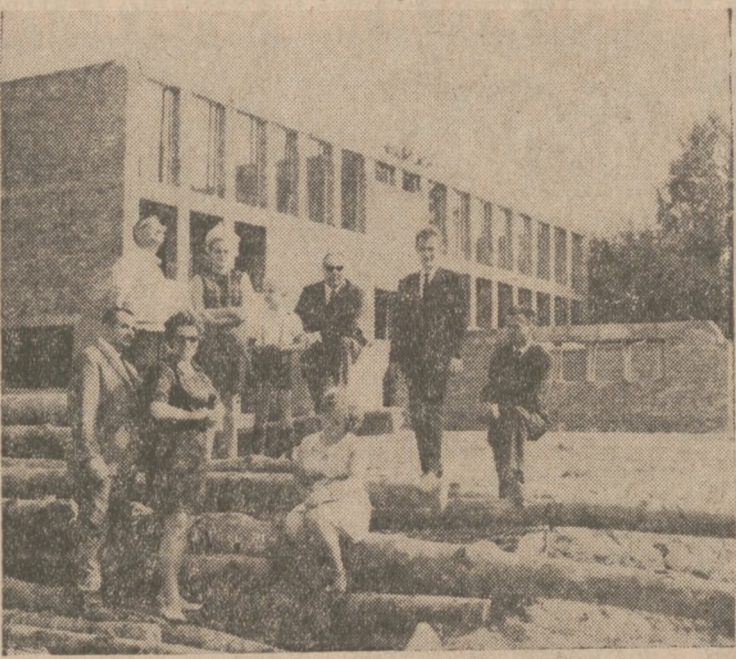
Zdzisław Witt-Sikora
Ref. Inf. Pras. Szkoły

Zbyt Duże Ryzyko

Dwie większe firmy ubezpieczeniowe działające na terenie Stanów Zjednoczonych i na terenie Kanady ogłosiły wczoraj, iż nie będą już więcej wydawać polis dla osób używających często marijany.

Są to firmy Occidental Life of California oraz Metropolitan Life Ins. Co. Inne kompanie ubezpieczeniowe, pomimo iż zaczynają się interesować narkomanami, mają nadal raczej zliberalizowany pogląd.

Szkoła Im. Gen. Władysława Sikorskiego

Grupa osób z wycieczki amerykańskiej Polonii przed wznoszącymi się murami szkoły im. Gen. Władysława Sikorskiego w Hyżym. Obszerniej piszemy na ten temat w reportażu red. W. Bielińskiego, p.t. "Śladami lat dziecinnych Generała", na str. 4-ej.

Ważne Dla Polonii Wyjaśnienie Polskiego Ministerstwa Rolnictwa

Obowiązujący w Polsce kodeks cywilny ogranicza prawa do dziedziczenia gospodarstw rolnych z reguły tylko do tych spadkobierców, którzy w gospodarstwie pracują. Wobec tego wyłączeni od dziedziczenia są te dzieci spadkodawcy lub jego rodzeństwo, które przebywa za granicą. W takim zaś wypadku, gdy nie ma w Polsce spadkobiercy uprawnionego do dziedziczenia gospodarstwa rolne dzieci z mocy art. 1063 k. c. Skarb Państwa.

Ale przepis art. XXIII przepisów wprowadzających kodeks cywilny przynosi taki przywilej dla Polonii Zagranicznej, że wydziedziczonym spadkobiercom gospodarstw rolnych w Polsce będącym obywatelami obcego państwa, przysługują "równowartość pieniężną" gospodarstwa, lub jego części, które utracili, czy to na rzecz swych krewnych w Polsce, czy to Skarbu Państwa. Nie było jednak dotąd w prawie polskim żadnego przepisu określającego, kto za Skarb Państwa ma płacić Polonii Zagranicznej tę "równowartość" pieniężną gospodarstwa, lub jego części, które utracili, czy to na rzecz swych krewnych w Polsce, czy to Skarbu Państwa.

Wartość pieniężną gospodarstwa przejętego przez Skarb Państwa.

Dopiero teraz nadeszło do Chicago wyjaśnienie w tej sprawie polskiego Ministerstwa Rolnictwa, które w istotnej treści brzmi, jak następuje:

"Podstawę roszczeń cudzoziemca o wypłatę równowartości spadku lub zapisu stanowi prawomocne postanowienie Sądu o stwierdzeniu nabycia przez Skarb Państwa spadku, w skład którego wchodzi gospodarstwo rolne.

"Równowartość spadku lub zapisu ustala stosownie do obowiązujących przepisów i wpłaca na rzecz spadkobiercy — cudzoziemca do Narodowego Banku Polskiego właściwy Wydział Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium Powiatowej Rady Narodowej.

"Po uzyskaniu indywidualnego zezwolenia Narodowego Banku Polskiego na transfer funduszu zagranicę — kwota należna cudzoziemcowi zostanie przekazana na jego rzecz".

Wiadomość powyższą podała firma Du Barry Enterprise — Witold S. Bogucki, 1239 N. Ashland ave., Chicago, telefon BRunswick 8-2968, która dla spraw pomocy prawnej Polonii zatrudnia od lat polskiego adwokata i on postarał się o powyższe wyjaśnienie.

Adwokat tej firmy udzieli każdemu w tej sprawie bezinteresownie szczegółowych informacji i porad, kto do niego zatelefonuje codziennie po południu i wieczorem na wyżej podany telefon.

Wielu wśród Polonii, nawet nie wie, że ma prawa spadkowe do gospodarstw w Polsce po swych przodkach, które może korzystnie zrealizować, jako pamiątkę po ojcu-wiźnie. A zatem powyższa wiadomość jest bardzo ważna dla Polonii.

38 Ofiar Cyklonu "Dorothy"

Paryż, (Ż.W.) — W 12 godzin po przejściu cyklonu "Dorothy" nad francuską wyspą Martynikę bilans ofiar wynosi 38 zabitych, 4 zaginionych i około 200 rannych. Istnieje obawa, że cyfry te mogą być wyższe.

Najpoważniejszym problemem jest brak wody do picia. Wojsko usiłuje naprawić sieć elektryczną i telefoniczną oraz odbrońować szlaki komunikacyjne.

Popierajcie Tych, Którzy Ogłaszają Się w Dzien. Związkowym

Zebranie Wydziału Kobiet Okręgu 13-go Z. N. P.

Posiedzenie Wydziału Kobiet Okręgu 13-go Z. N. P., się 1-go września dorocznym wrześniowym kontencie w bunkowym i nagrodach przewidzianych za zdobycie nowych członków do ZNP.

Zofia Buczkowska — Karmisarka Okręgu 13go; — Eleonora Tragarz, — sekr. prot.

Początek o godz. 7:30 punktualnie. Ze względu na ważne sprawy, jakie będą omawiane na posiedzeniu, prosimy wszystkie członkinie o przybycie.

Na posiedzeniu będzie obecna wiceprezesa ZNP — p. Irena Wallace, która będzie mówiła o rozpoczynającym

Skazanie Terrorystów w Brazylii

Rio De Janeiro, (UPI) — Sąd Wojskowy w Brazylii skazał na 8 lat więzienia grupę terrorystów, która we wrześniu 1969 roku porwała i uprowadziła amerykańskiego ambasadora — Burke Elbricha. Skazanych zostało 9 młodzieńców i jedna panna, która w porwaniu też brała udział.

Tylko 4-ch mężczyzn było na ławie oskarżonych, bo 6-ciu ukrywa się i sądeni byli w nieobecności.

Zakaz Dyskryminacji Wobec Upośledzonych

Konwencja Konstytucyjna uchwalona w czwartek olbrzymią większością głosów umieszczenie w konstytucji zakazu dyskryminacji dla upośledzonych umysłowo i fizycznie osób. Odpowiednia ustawa włączona będzie do wniosku o prawach obywatelskich.

POLSKI KIOSK Z GAZETAMI I MAGAZYNAMI W SAMYM CENTRUM POLONII NA ROGU ASHLAND I MILWAUKEE

(koło Walgreena i północnego wejścia do kolejki podziemnej)

POLSCY WŁAŚCICIELE POLECAJĄ
WSZYSTKIE PISMA POLONIJNE
ORAZ OTRZYMYWANE WCZEŚNIEJ
BEZPOŚREDNIO Z POLSKI
TYGODNIKI I MAGAZYNY
ORAZ WSZELKIE NOWE
CZASOPISMA JAK
"KRZYŻÓWKA", "MOTOR" etc.
PRZYJAZNA OBSŁUGA W JĘZYKU POLSKIM.

Kiedy ostatnio odwiedziłeś swojego DEALERA PEKAO?

Pamiętaj, że on czeka na Ciebie aby doradzić Ci
w sprawie przesłania daru do najbliższych w Kraju.

Serdeczności nigdy nie jest za wiele.

PEKAO TRADING CORPORATION
NEW YORK, N.Y. 10003

EAGLE JEWELERS 1271 N. MILWAUKEE AVE.

POLONIJNY SKLEP BIŻUTERYJNY
POLECA W TYM TYGODNIU

MASZYNY DO PISANIA już od \$59⁵⁰

z polskimi i angielskimi czcionkami
(Stolik albo Komplet piór PARKERA w prezencie)

ZEGARKI SZWAJCARSKIE już od \$19⁹⁵ NA 17-tu KAMIENIACH

MAGNETOFONY

na prąd i baterie w największym wyborze.

PRZY KAŻDYM KUPNIE WARTOŚCIOWY PREZENT

Łatwa Splaty

Polski Personel

Bezpłatny Parking

BACK-TO-SCHOOL WYPRZEDAŻ

UBRANIA Chłopięce \$18⁹⁵ - \$24⁹⁵
i wyżej

Marynarki Sportowe \$14⁹⁵ - \$19⁹⁵
DLA MŁODZIEŻY .....

SPODNIE Do Szkoły \$4⁹⁵ - \$5⁹⁵

MARYNARKI SPORTOWE i SPODNIE

- NAJNOWSZE FASY
- W JEDNYM KOLORZE, ORAZ W KRATĘ i PASKI
- JEDNO i DWURZĘDOWE
- NAJBARDZIEJ ZNANYCH FIRM

PASUJĄCE DO
TYCH
MARYNAREK
SPODNIE
• "Wash & Wear"

\$8.95 - \$10

• LEPSZE GATUNKOWO
• TROPICALNE
CZYSTO WEŁNIANE
\$12.95 do \$18.95
i wyżej

TERAZ OD \$25⁰⁰ - \$28⁰⁰ i wyżej

WYPRZEDAŻ KAPELUSZY SŁÓMKOWYCH \$1.95 i wyżej

STARSIK — 1205 MILWAUKEE

CLOTHING CO.

DAJEMY ZNACZKI S & H

BR 8-1230

JUŻ JUTRO
NIEDZIELA
30 SIERPNIA

DOŻYNKI!

CHÓRU IM. PADEREWSKIEGO

PO DOŻYNKACH ZABAWA TANECZNA — ORKIESTRA POLONEZ, KIER. MYTNIK

W OGRODZIE
WOŹNIAKA
2530 BLUE ISLAND AVE.
Początek o 2:30 Po Pol.

Adrian Czermański

Manchester i Biała Pani

(W 25-lecie Śmierci
Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej)

Alicja, manczesterska Niobe, utraciła
Liczną rodzinę, sama zostawszy wśród gruzów.
Zmieszana, jakby ziemia zmieszana się czuła...
Widząc nagły brak słońca, księżyca i planet,
Zmiecionych z nieba w krótkim i strasliwym wstrząsie.
Lecz... nie chcąc martwić innych i serca w nich trwożyć
Wstrzymuje gest rozpacz, stara się uśmiechnąć
I w milczeniu, z rąk zacnych, przyjaznych sąsiadek
Przyjmuje filiżankę litosnej herbaty.

Pisała w 1941 r. Biała Pani Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, lubiąca otulić się białym puszystym szalem, tajemniczo kryjącym ramiona i piękne ręce poetki, którymi się zachwycano, pisano o nich wiersze: a Jan Lechoń, który był pod ich urokiem, zamiast kunstowych wywodów na temat autorki "Różowej magii" i "Niebieskich migdałów" po prostu mówił: "Daję słowo, że Pawlikowska jest poetką!"

O tej Alicji, manczesterskiej Niobe, pisała w Anglii, dokąd zagnała ją wojna, jako żonę "niebieskiego zalotnika" — Stefana Jerzego Jasnorzewskiego, oficera lotnictwa stacjonowanego w Deblinie, skąd wywędrowali do Blackpool. Potem był Londyn, Glasgow i Manchester, na którego cmentarzu dnia 9 lipca 1945 r. przykryła obca ziemia "polską Safonę".

Pisane w obcym środowisku, niezrozumiałym dla tej poetki miłości i "baletu powojów" nowe jej wiersze. "Róża i krzaki płonące" wydane w 1940 roku w Londynie i "Gołąb ofiarny" w 1941 roku w Glasgow, wypełnione są elegiami tułaczki tęskniącej za krajem i urodą swego rodzinnego Krakowa. Oto "Planty":

I gdzież jest drugie miasto tak liśmi pokryte,
Jakby strzechą zielonego wokoło dachówki?
Kasztań — pień obok pnia —
Nokturn cienisty za dnia —
Duszo, grzasko...
Pod każdą z ławek srebrna, deszczowa kałuża;
Na ławce — profesor z książką,
Na drugiej — rabina w pince-nez...
Tęskni Biała Dama do dalekiego, oddzielnego wojny
kraju i do oddzielonych latami swojej młodości, przeżywając
pełne napięcia dni Bitwy o Anglię i naloty niemieckich bombowców,
niosące śmierć manczesterskim — rodzinom, wielkiemu
przemysłowemu miastu, urządzeniom portowym i lotniskom,
gotyckiej katedrze i Chatham Hospital, leczącemu od kilku
już wieków zbolełe ciała i dusze. Ale kto mógł uleczyć
duszę poetki?

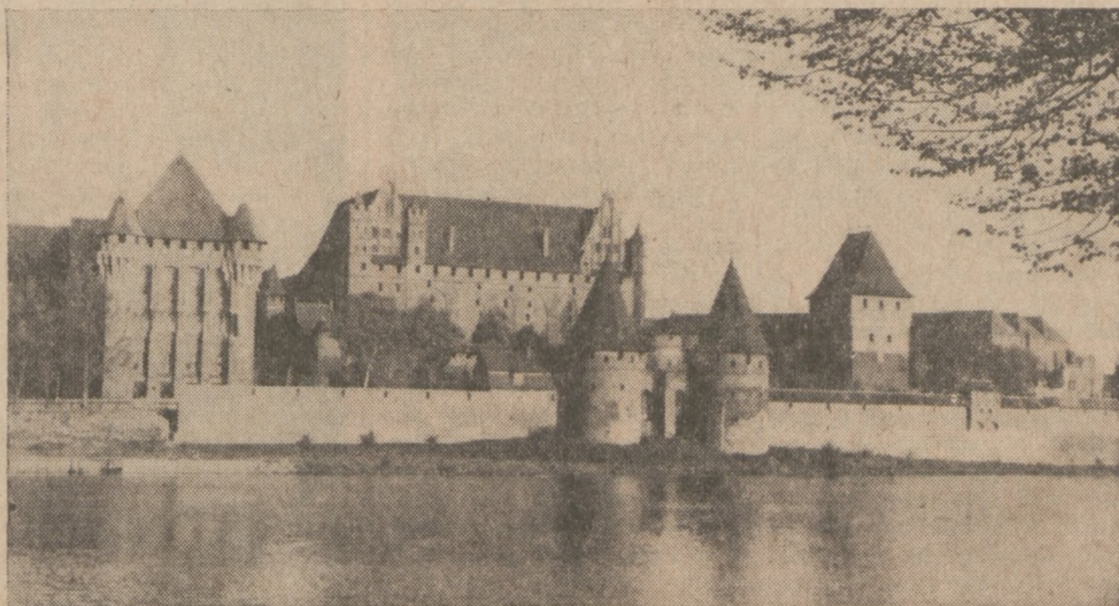
W żalobnych perłach czarne leżą algi,
Schnące rozgwieżdżone pławią się w niebycie.
Dom daleko a wieczność blisko...
O, wyzioną nareszcie tę całą nostalgia,
Tę nazbyt wielką duszę — w rodzinnym uścisku!

Nic nie było w stanie uleczyć jej duszy, nie uleczono również ciała. Dawkowany coraz silniej rad spalał filigranową figurkę Białej Dany. Mówią, że w chwili śmierci całe życie przesuwa się błyskawicą, jak odcięty film. Co mogła więc zobaczyć poetka? Węć ten obcy, angielski świat i białą salę szpitalną. Manchester i Londyn, samoloty bojowe okręty, Paryż — któremu poświęca jeden z swych wierszy wojennych:

I rozległ się w Paryżu głośny alarm syren...
Dysonans, przeczuwany w muzyce współczesnej...
Rośnie, wzmacnia się, straszy — cichnie i wybucha.
Głosie! Jakżeś smutny, jak dźwięki trąby ostatecznej.
Widzi swój wyjazd z kraju i sierpień 1939 r., kiedy z
Dąbłina przyjechała na Hel, wołając: wojna! Aby ewakuować
bawiącą tam rodzinę. Widzi swoje wiersze, po raz pierwszy
podpiswane podwójnym nazwiskiem: Pawlikowska-Jasnorzewska,
poświęcone mężowi i "Naszemu lotnictwu polskiemu".

Na ornym polu, w potyczce, przed laty,
Skrzydłem ku ziemi padł uszar skrzydlaty.
I poszedł po nim pułk tatarskiej jazdy:
Z ram szaropiórnych pozostały drzazgi.
Leżał i krwawił wojennym zwyciężajem,
Aż się zespolił z jesienią i majem.
Z kwiatem lubinu i z kwiatem lucerny,
Ten lotnik konny, towarzyszy pancerny.
Lecz dzisiaj — ożył! — Powstał z wielką mocą,
I już, nad hełmem, lotki mu topoczą!
Biegnie, chce konia dopędzić w oddali!
Pomoc wichury niesie go na fali.
Skrzydła mu rosną, w sercu ogień błyska,
Nad szmaragdowym snem pobożowiska...
Leci na osłep zjawia huczna, siną,
Aż się wirażem ku niebu wywina!
I wchodzi z szumem na obłoki złote,
I krąży w słońcu polskim samolotem.

To był Deblin, rok 1935, pisanie "Baletu powojów".
Przedostatni tom, po którym pisała "Różę dla Safony".
Jak śmiałaś pisać o różach,
Gdy historia płonęła jak bór w letnim skwarze?
Film życia i doznań poetyckich wraca ku płonącej historii,
przeżywanej już w Glasgow. Konająca w manczesterskim szpitalu polska Safona pisze:
Nie ma już Spiących Braci w Grocie pod Pisana,
Zerwali się rycerze, gdy w jesienne rano
Rozszalała się wojna. Walczą dziś w przestworzach
Z gromadą polskich lotników,
Których w historii wpisano.
Wojna, — lotnicy — Giewont ze Spiączym... rycerzem, zlewają się w jedno, to bardzo dawne już chwile, kiedy jako
żona Jasia Pawlikowskiego mieszkała na Kozieńcu, w Zakopanem.
Była wtedy tylko Safona, poetką obdętej miłości:
Zanurzcie mnie w Niego
Jakby różę w dzbanek...
Po oczy,
Po czoło
Po snop włosa jasnego —
Niech zginie noc, poranek,
Blask księżyca czy słońca,
Lecz niech On we mnie wnika
Jak skrzypcową muzyką.
Miłość odleciała. Z Kozieńca, i z dalszych, późniejszych lat, i teraz, od zachodzącej już w jesień kobiety. Powracają
najdawniejsze wspomnienia — Kossakówka, atelier malar-
skie Ojca Wojciecha Kossaka, matka, ciotka, "które nie były
piękne, barchanowe żony", i "kochejlan z sułtańskiego orsza-

Panorama Zamku Malborskiego.

Zbigniew Guzowski

Harcerki w Pasiakach

Ravensbrueck był jednym z najstraszliwych hitlerowskich obozów w koncentracjach. Przez jego bramy przeszło 132,000 kobiet 27 narodowości. Pośród nich większość stanowiły Polki. 92 tysiące więźniarek poniosło śmierć.

I właśnie tam, gdzie niezwykle surowy reżim obozowy, głód, praca fizyczna ponad siły, potworne warunki higieniczne, niestający terror fizyczny i moralny, bestialstwo i sadyzm — zbierały obfite krwawe żniwo, właśnie tam harcerki polskie zapisały jedyną w swoim rodzaju, piękną i chlubną kartę.

Zaczęło się to wcześniej.

W listopadzie 1940 roku Niemcy ujęli na kolportowanie ulotek "Polska żyje!" i aresztowali nauczycielkę z Górnego Śląska — Józefę Kantor. Była ona przed wojną czynną działaczką Towarzystwa Polek i harcerstwa, a za swoją działalność publiczną i organizowanie wieców antyhitlerowskich znalazła się na czarnej liście osób poszukiwanych przez Gestapo.

W tarnowskim więzieniu Józefa Kantor zaprzyjaźniła się z dwiema innymi harcerkami — Zofią Janczy z Nowego Sącza i Marią Ryderowską z Gorlic. Wywiezione do obozu w Ravensbrueck, odszukały tam wśród więźniarek inne jeszcze harcerki...

W listopadzie 1941 r. powstała w obozie tajna... drużyna harcerska "Mury" z Józefą Kantor na czele. Drużyna liczyła 102 członkinie. W zastępach, z których każdy działał samodzielnie. Jedyną radą drużyny była w stałym kontakcie i wiedziała o wszystkim. Dopiero po pewnym czasie, gdy zastępowe już bliżej poznały swoje harcerki, z okazji jednej z rocznic narodowych odbyła się pierwsza zbiórka drużyny, oczywiście w największej tajemnicy i pod strażą "czujek". Nie potrzeba dodawać, że wszelkim podobnym imprezom towarzyszyło nieustannie wielkie ryzyko.

Harcerki postanowiły przede wszystkim dbać w tych nieudolnych warunkach o własną postawę — zgodną z ideałami harcerstwa, o zachowanie równowagi wewnętrznej, godności i pogody ducha. Podtrzymywały na duchu inne współtowarzyszki niedoli, rozpowszechniały pokrzepiające wieści z radia, listów i prasy. Organizowały wywiad i podsłuchy, żeby się jak najlepiej orientować w intencjach Niemców i ostrzegać więźniarki o ich złowrobnym planach w stosunku do tej czy innej grupy obozowej. Organizowały wzajemną pomoc materialną i w tym celu wykorzystywały wszelkie możliwości z zatrudnienia harcerki w różnych działach machiny obozowej i przy różnych funkcjach. Te więc np., które pracowały w kuchni, "organizowały" — jak to się

w czasie wojny mówiło — żywność; te które wychodziły z obozu do pracy w polu, przemyciły za druty "witaminy" i przenosiły nielegalnie listy. Harcerki zatrudnione w rewirze opiekowały się chorymi, wyrabiały karty zwolnienia z pracy lub przeniesienia do lepszych zajęć; w pralni — zdobywały czystą bieliznę; w szwalni — starały się zaopatrzyć współtowarzyszek w niedoli w najniezbędniejsze części odzienia. Oczywiście wszystko to groziło karą chłosty lub zamknięcia w bloku karnym.

Prócz tego harcerki starały się w więźniarkach innych narodowości zyskiwać przyjaciółki i wzbudzać w nich sympatie polskie. Wreszcie kolportowały pieśni i piosenki harcerskie, przy czym układały też nowe.

Tu sięgnijmy do autentycznych wspomnień harcerki w więźniarskich pasiakach: "... Gdy rozpoczęły się operacje (zbrodnicze doświadczenia lekarskie — Z.G.), straszne operacje na młodych dziewczętach z transportu lubelskiego i warszawskiego, lekarz Szydłowski z obawy, żeby ofiary doświadczenia nie pomarały, polecił im dawać jedzenie z kuchni SS-manów: zupę, czasem kartofle i jarzyny. Zła dozorczyńa Crewe zmieniła to polecenie, pozwalając zabierać do rewiru tylko resztki pozostałe z obiadu. Głupia Crewe! Gdy tylko obiad był gotowy, któraś odwoływała dozorczyńę do jakiejś "ważnej" sprawy, a inna pionierem odlewała zupę, odsypywały kartofle i jarzyny do przygotowanych garnków, które ukryte były między kotłami, aby w stosownej chwili Hanka i Kama z duszą na ramieniu mogły to odnieść do rewiru... Kiedy zmieniono nam pracę i częściej z nas znalazła się w SS-komando w lesie za murem — w baraku, w którym stołowały się urzędnicy jednego z głównych biur gospodarczych, zbombardowanych w Berlinie, nasze możliwości rozszerzyły się. Tam o 5 rano, zmyliwszy czujność dozorczyńi, mogliśmy słuchać radia z Londynu. Tam jedna z nas sprzątała pokój komendanta mogła śledzić na mapie ruchomą linię frontu, zaznaczoną małymi chorągiewkami. SS-komando, a w nim i my harcerki stałyśmy się roznosicielkami najnowszych, dobrych nowin...

— Dla Polek mieszkających w wielu blokach organizowałyśmy w niedziele referaty dyskusyjne, wykłady z zakresu literatury, odczyty, recytacje poezji, a nawet koncerty, na które — chociaż wszystko odbywało się tajnie i było niepożądane — ściągali więźniarki z innych bloków, nie wyłączając Niemek... Do współpracy wciągnęłyśmy siły fachowe, profesorskie — zaczęła się poważna nauka... Codzienna praca drużyny,

której celem było przetrwanie i pomaganie innym, łączyła się z zajęciami typowo harcerskimi. Zdobywano sprawnosć i stopnie. Gdy w 1944 roku do obozu przywieziono dzieci, harcerki otoczyły je opieką i zdobyły sprawnosć "Opiekunki dzieci". Były więźniarki Ravensbrueck z rozrzewnieniem wspominają zajęcia z terenoznawstwa, na których opracowywały trasy powrotu do Polski, w tajemnicy szyły plecaki z sienników i odkładały "zapasy" na drogę.

Niezapomnianym wzruszającym przeżyciem była uroczystość harcerskiego przyrzeczenia:

"... Po wieczornym apelu ulica opustoszała. Jakies cienie przesuwały się w stronę pralni. Jest nas dużo. Słyszemy szepc drużynowej: — W kole zastępmi zbiórka! Łączymy dnie braterskim uściskiem. Mocno, krzepiące słowa drużynowej Józ, krótkie sprawozdanie z dotychczasowej pracy i wyjaśnienie sensu zbiórki. — Drużny do przyrzeczenia wystap! I nagle głos syreny przeszywa powietrze — alarm. W powietrze, rozlegane głosem przerażliwych, dźwięków padają dobitnie powtarzane słowa: — Mam szczerą wolę pełnić służbę Polsce..."

Osobliwym czynem było zdobycie i ukrywanie sztandaru 13 drużyny harcerki z Warszawy. Odnaleziono go w Ravensbrueck wśród rzeczy przywiezionych po upadku Powstania Warszawskiego. Ukryty w papierowej poduszce, takiej samej jak te, które służyły więźniarkom, przetrwał szczęśliwie. Pod tym sztandarem harcerki "Murów" później "wkroczyły" do Szwecji, gdzie w 1945 roku znalazła się część więźniarek obozu z Ravensbrueck dzięki staraniom Szwedzkiego Czerwonego Krzyża.

Harcerki wytrwały do ostatka, aż do chwili wyzwolenia. Po wywakuowaniu z obozu wszystkich więźniarek zdolnych do marszu, co nastąpiło 29 kwietnia 1945 roku, na propozycję dr Węgierskiej dobrowoli zdecydowały się pozostać na miejscu: Kama Janowicz, Anna Burdówna i Irena Marszałek — wszystkie z "Murów". Ukryte wśród chorych, przeżyły chwile grozy, gdy SS-man z pistoletem w ręku kontrolował, czy w obozie nie pozostał nikt zdolny do samodzielnej podróży. A potem przez długie tygodnie już po wyzwoleniu obozu nosły samarytańską pomoc, sprawowały z olbrzymim samozaparciem opiekę nad chorymi pozostałymi w obozie.

14 lipca 1945 roku z Ravensbrueck odjechał ostatni pociąg z Polkami — byłyimi więźniarkami. Zanim to nastąpiło, jedna z harcerki zamknęła bramę wiodącą do byłego obozu koncentracyjnego — na znak, że nikt żywy w nim nie pozostał. Uczyniła to Kama Janowicz-Sycowa, więziarka nr 6009, harcerka z zastępu "Cegły". Jej wspomnienia, dokumenty i wspomnienia Marii Masłowskiej (nr 10400, zastęp "Zwir") i Janiny Potaczek-Palasińskiej (nr 41125, zastępcy "Cegły" i "Zwir") posłużyły do zestawienia niniejszej relacji o drużynie harcerskiej, która działała w obozie śmierci.

Wiesław Malicki

Współczesność w Starym Zamku

Jak co roku — w maju rozpoczął się w malborskim Muzeum Zamkowym intensywny sezon wycieczkowy. I jak co roku — na turystów czekają tu stałe wystawy: archiwalna z szeregiem ważnych i ciekawych dokumentów historycznych oraz konserwatorska, która obrazuje dzieje zamku i wreszcie ekspozycja bursztynów, wzbogacona o nowe cenne okazy.

Prócz tego przygotowuje się wystawy: "Dawny Gdańsk w widokach od XVI do XVIII w.", ekspozycję militariów, i wystawę współczesnego szkła użytkowego i zdobniczego Zbigniewa Horbowego.

Oczywiście, na urządzaniu wystaw nie zamyka się działalność muzeum. Najwięcej uwagi poświęca ono ciągle jeszcze rekonstrukcji zamku, znacznie zniszczonego najpierw w czasie ostatniej wojny, a potem w czasie pożaru w 1958 roku. Dłatego niemało, bo 16-hektarowy obszar, na którym rozciąga się zabytek, stanowi wielki plac budowy.

Dotychczas naprawiono zniszczenia w Zamku Średnim i Wysokim. Wszystkie obiekty pokryto dachami. Jako ostatnie otrzymało dach w ubiegłym roku wschodnie skrzydło Zamku Średniego. Sale i komnaty zatem zabezpieczono przed niszczeniem działaniem czynników atmosferycznych. Teraz można prowadzić dalsze, wewnętrzne prace rekonstrukcyjne na podstawie przekazów zachowanych w historycznych dokumentach.

Zapatrzone w historię, kierownictwo placówki musi oczywiście w myśl współczesnych wymogów zapewnić bezpieczeństwo nie tylko samemu obiektowi, lecz również i zwiedzającym go turystom. Trwają zatem prace nad zakładaniem sygnalizacji przeciwpożarowej i rurociągu.

Bardzo ciekawie rozwiązano problem elektryfikacji. Zazwyczaj przewody przeciąga się w rurach, które są jednak mało pojemne i mieszczą niewielką ilość kabli. Odwołano się więc do pomocy wybitnych specjalistów: obecnie układa się pod posadzkami specjalne kilkukanałowe korytka z otworami dla różnego rodzaju przewodów. System ten, opracowany na zamówienie muzeum, ma także inną jeszcze zaletę: aby przeciągnąć dodatkowy kabel, nie potrzeba rozkuwać podłogi.

Jedną z ostatnio zakończonych niemiernie interesujących prac była rekonstrukcja wspaniałej Sali Rycerskiej, słynącej z przepięknego oryginalnego sklepienia palmowego z XIV wieku. Właśnie to sklepienie było przyczyną ciężkich zgryzot konserwatorów. Otóż zarysowania się ono poważnie i zachodziła obawa, że runie. Przy pomo-

cy odpowiednich zabiegów (ściągnięcie żelaznymi klamrami) udało się uratować zagrożony strop. Konserwatorów jednak niepokoją zapiski w dokumentach polskich z 1520 roku — informują one, że już wtedy w tej sali rysowały się sklepienia...

Trzeba zatem stwierdzić, jaka jest tego przyczyna: grząski grunt, czy błąd konstruktora? W najbliższym czasie uczeni przeprowadzą wiercenia podłoża, by ostatecznie rozwiązać zagadkę i wskazać sposoby zabezpieczenia stropu na przyszłość.

Nowoczesna technika przysłała z pomocą przy przyczynach problemu ogrzewania Sali Rycerskiej, niegdyś najbardziej zimnego pomieszczenia w Zamku. Dziś panuje tu przyjemne ciepło, ale próżno by tu szukać jakichkolwiek grzejników. Ukryto je pod marmurową posadzką. Nad projektami tego pierwszego w Polsce urządzenia, a zdało ono egzamin z doskonałym wynikiem, głowił się zespół pracowników naukowych Politechniki Łódzkiej pod kierunkiem prof. dra Sochora. Specjalne przewody grzejne wykonała Krakowska Fabryka Kabli, a ich sprawność badali fachowcy z katedry elektrotermii Politechniki Łódzkiej. System ogrzewania, zwany akumulacyjnym, uruchamiają automatyczne zegary.

Osobny, niełatwy do rozwiązania problem stanowią witraże. Wiadomo, że ongiś miała je Sala Rycerska. Ale jak wyglądały? Żaden dokument, niestety, o tym nie mówi. Ciężkie więc zadanie stanęło przed pracownią witraży w Toruniu. Artysty wykonali wiele próbek, żadna jednak nie wydawała się odpowiednia. W końcu zdecydowano się na witraże nowoczesne, bez wzorów, o szkle koloru neutralnego.

Poszczególne okienka witraży Sali Rycerskiej sporządzano w sposób osobliwy. Składają się one z dwóch szkieł z bąbelkami. "Banieczki" w szkle zrobiono nie tylko dla efektu wizualnego, lecz także po to, by szybki były lepszym izolatorem ciepła. Po prostu tak jak podwójne szyby chronią one komnatę przed szybkim wychłodzeniem.

W ciągu więc zimowej przerwy w ruchu turystycznym dokonało się w Zamku wiele zmian. Stałych turystów cieszy zapowiedź zbudowania w fosie między Zamkiem Średnim a Wysokim stałego teatru letniego. A kiedy zakończy się rekonstrukcja Malborskiego Zamku? Na to trudno odpowiedzieć. Może za pięć, może za dziesięć lat. Sporo tu jeszcze zostało do zrobienia, a wszystko wymaga rzetelnego przemyslenia, doświadczenia w wykonaniu i obojawa, że runie. Przy pomo-

M. A. Niedźwiecki

LISTY

W szufladzie mego biurka różne leżą listy, przysłane w pilnych sprawach i ważnych z daleka: jedne poważne, smętne, w stylu uroczystym, inne chwiejne, lękliwe — jak myśli człowieka.

Jedne pocztą pospieszają szybko i prosto, inne błądziły długo po dalekich stacjach, inne (ślane przeze mnie — poleconą pocztą) wróciły — jak marzenie nieziszczone wraca.

Związałem je w pakunek i często oglądam, rozkładam ewiartkami białych tak niegdyś arkuszy; wiem co dawno zdarzyło się w dalekich ładach, jakbym czytał otwartą księgę ludzkiej duszy.

Jak sny miłe — wracają dawne sentymenty, śmieszne, smutne, poważne, serdeczne i szczere — i dom mój napelniają wonią świeżej miłości, a serce słów muzycznych zaświatowym szmerem.

Drugi raz żyję życiem owych dziwnych listów, niby człowiek zbudzony po śnie półwiekowym, co nagle ujrzał całą przeszłość promienistą i usłyszał dźwięk słodkiej, zapomnianej mowy.

Chciałem kiedyś już zniszczyć te stare szparagaly, zapomniać o przeszłości i przestać się ludzi — wówczas listy — jak dzieci... nagle zapłakały: — bo w listach tych podobno — żyją serca ludzi!

Z Ogólnego Zjazdu Związku Polskiego Harcerstwa w Londynie

Zgodnie z uchwałą Naczelnej Rady Harcerskiej z dnia 1 kwietnia, 1967 roku, Naczelni Z. H. P. zwołali Ogólny Zjazd Z.H.P. w Londynie, w okresie od 28 do 31 sierpnia, 1970 roku.

Celem Zjazdu było podsumowanie obserwacji zdobytych metodami różnych terenów, zacięcie współpracy i więzi pomiędzy poszczególnymi obszarami, oddzielenie olbrzymich przesłanek i stworzenie silniejszej podstawy do swobodniejszego i większego rozwoju na poszczególnych terenach.

Charakter pracy poza granicami Kraju jest różny. Napotyka się na trudności przy stosowaniu niektórych przepisów i ich interpretacji w jednostkach Z. H. P., pracujących w różnej strukturze — administracyjnej tego Kraju.

Konieczne są pewne zmiany do przepisów i regulaminów, które miały charakter czasowy i obowiązywały niektóre okręgi Z. H. P., nie tracąc nie z podstaw ideowych Ruchu, ani z poczucia Całości i Zwartości Organizacji. Oto było zadanie Delegatów i Delegatów przybywających ze wszystkich zakątków całego świata, gdzie rozsiada się nasza Bracia Har-

cerska.

Ogólny Zjazd to podkreślenie że po 60 latach istnienia Związku Z. H. P. Organizacja żyje i pracuje nadal we wszystkich zakątkach kuli ziemskiej.

Ogólny Zjazd był dowodem naszej zwartości organizacyjnej, okazją do omówienia i przedyskutowania problemów pracy harcerskiej i wychowania młodego pokolenia poza Polską, które przejmując nasze funkcje, dobrze prowadzi w przyszłości tak pracę harcerską jak i polonijną — tworząc jedną wielką Rodzinę Harcerską — zawsze wierną ideałom Harcerskim.

"SŁUŻBIE BOGU, POLSCE I BLIŹNIM".

Z Harcerskim pozdrowieniem — "Czuwaj".

D. Sadłńska — Przew. Zarządu Okręgu Z.H.P. na Stany Zjednoczone.

Złote Myśli

Młodzi mają złudzenia na temat swojej przyszłości; starzy — na temat swojej przeszłości.

(H. Mencken)

Bigamia ma miejsce wtedy, gdy ma się o jedną żonę za dużo. Monogamia — również.

(J. Camba)

Iskierki z Obozu Młodzieżowego w Yorkville

Cicho wszędzie... głuchą wszędzie... bo już chłopcy i dziewczyny nie będzie. Skończyło się obozowanie dzieci i nagle wokół zapadła cisza, przerywana tylko brzęczeniem owadów, czy nawoływaniem ptactwa. Jaka zmiana... nieby ten sam oboz jak jednak inny. Przedtem zdawało się tętnić życiem i uciechą, a teraz jakby zmechony, zasypia. Prawda że w tym tygodniu pomalutko przygotowujemy część obozu do snu, bo baraki dziecięce, już odkurzone, pomyte, matrace przewietrzone, wygrane na słońcu, całość czysta, naprawiona, teraz już zamknięta do przechowania, gotowa znowu do użytku w następnym roku.

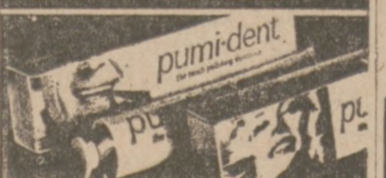
Tydzień temu w sobotę, odbył się u nas w obozie piknik Republikańskiej Organizacji z Kendall County, przeto zjechało się do nas bardzo wielu wybitnych osobistości ze świata politycznego. Podczas programu przeprowadzonego przez p. Glenn Palmera przemawiał także nasz popularny rodak, p. Edward Kucharski, kandydat na urząd stanowego skarbnika. Był także obecny Ray Page, kandydat na ponowny wybór na stanowego superintendenta szkół w Illinois, oraz Senator USA Ralph Tyler Smith, który nie tylko przemówił do licznie zebranych, ale zjadł smaczny obiad u nas oraz spędził całe popołudnie na miłej pogawędce.

Na pierwsze miejsce w Okręgach Chicagońskich wysunęła się Gmina 2 ZNP, która w ubiegłą niedzielę po raz trzeci w tym roku przyjechała do obozu, ażeby spędzić wesołą letnią niedzielę. Teraz, jak w poprzednich razach zapelnili nie tylko jeden cały autobus, ale i wiele samochodów. Młodzi widzieli między nimi dużą ilość dzieci i młodzieży, które się bawiły pod boki rodziców. Nawet zorganizowana była gra w piłkę pałanową między drużyną „tatuśków” a drużyną „młodzieży”.

Serdecznie dziękujemy prezesowi Gminy 2 ZNP Michałowi Edmundowi Deseckiemu za starania i ułożenie wycieczek do Yorkville, a innym Gminom przypominamy, że mogą dorównać rekordowi Gminy 2, bo pozostają jeszcze dwie niedziele i święto „Labor Day”, przed zakończeniem tegorocznego sezonu letniego w obozie.

The Ideal Fund-Raiser!

Clean and Whiter Your Teeth as Your Dentist does with PUMICE!

The professional's tooth cleanser for professional people!

Remember how clean and smooth your teeth felt to your tongue's touch following the last visit to your dentist. Now — for those special occasions only when you want your teeth to sparkle, use Pumice! Tooth Cleanser. Its miracle Lipardi pumice is the same gentle agent your dentist uses to remove calculus and stain. Long used by models, actresses and TV personalities. Refund if not satisfied. Quantity price on request. One Year's Supply Only \$1.49 ppd. We ship anywhere in the United States and Canada. KEN PRODUCTS, INC. Box 1105, Dept. P. Englewood Cliffs, N. J. 07632 Please send me... tubes of PUMICE at \$1.49 per tube. Check or M.O. is enclosed. \$... (N.J. residents add 8% sales tax) NAME ADDRESS STATE ZIP

KUPON

OBSŁUGA ODKURZĄCY Zwykła \$6.95 TERAZ SPECJALNIE \$3

ZNIZKI z tym kuponem: oliwienie, czyszczenie oraz dopasowywanie poszczególnych przyrządów wiązanych.

Części wymienne — jeśli potrzebne extra. Oferta wygasa 30 września.

KUPON OBSŁUGUJEMY: • Eureka • Elektroluxy • Hoovery • Sunbeam • General Electric • Lewyt oraz wiele innych.

KUPON Przynieście ten kupon a otrzymacie \$5

ZNIZKI Przy obsłudze maszyn do szycia: Czystzenie, Oliwienie i Regulowanie wiązanych. Zwykła \$8.95 SPECJALNIE TERAZ \$3.95

Części wymienne — jeśli potrzebne extra. Oferta wygasa 30 września.

KUPON Posiadamy również szrotki, woreczki oraz części zapasowe i dodatki do odkurzaczy różnych marek, oraz posiadamy wszelkiego rodzaju części zapasowe i dodatki do wszelkiego rodzaju sprzętów do szycia z japońskimi wiązaniem.

ODBIERAMY DOSTARCZAMY SPRZEDAŻ OBSŁUGA

A & R APPLIANCES 2847 W. 63rd Street Tel. 737-8397

Duży krąg tworzyli także w ubiegłą niedzielę wycieczkowicze z „Town of Lake” w Chicago, którzy przyjechali dwoma autobusami, „Klub Kujawiaków” z wiceprezeską i przew. wycieczki p. Agnieszka Filipiak na czele oraz „Polish American Social Club” z przew. p. Konstantym Olejniczak i skarbnikiem p. Tadeuszem Łączkowskim.

Czwartym autobusem przyjechało „Stow. Pań Pomocy przy Parafii św. Trójcy” z prezeską i przewod. wycieczki p. Wiktorią Kolman, sekr. biura parafialnego Adela Tomaszewską, kasjerką Połączonych Towarzystw Aleksandrą Muleronek, oraz długoletnią organizatorką na Trójcowie, p. Janiną Graban. Członkinie Stow. jak i parafianki przyłączyły się tak pięknie do chóru obozowego podczas Mszy św. że nie tylko wszyscy uczestnicy wyrazili zadowolenie z pięknego śpiewu ale nawet sam kapelan obozowy, Ks. Prałat Rzeszutko, przy zakończeniu Mszy św. publicznie im podziękował za piękny śpiew. Wdzięczni jesteśmy także „Trójcowiankom”, że nam przywiozły także do obozu Komisarzkę Okr. 13 ZNP popołudniową p. Zofię Buczkowską, sekr. Wydziału Kobiet Okr. 13 ZNP Eleonorę Tragarz (która swój silny głos dołączyła do śpiewu chóralnego) oraz wiceprzew. Gm. 91 ZNP, p. Stanisławę Tylicką.

Ładnie się u nas także bawili „Klub Żmigrod” ZKM oraz Klub Garfield-Ridge z prezesem Szymonem Poterą. Między nimi zaawansowały b. dyr. SOM i b. prezesa Gminy 87 ZNP p. Stanisława Cieślę z rodziną. Także ładnie kółko tworzyły przy basenie kąpielowym panie z „Ladies Bunco Club” z sekr. Heleną Piszczak, które do nas przyjechały z południowych przedmieść Chicago.

Młā niespodziankę także nam sprawiła była dyr. SOM, czynna Związkowczyni p. Bronia Walach, która także u nas spędziła niedzielę ze znajomymi, jak też i b. dyr. SOM, Roman Kołpaki z rodziną.

Gratulujemy naszej „Miodowej Pami” z Wallanches Honey Farms, która co niedzielę przywozi do obozu, z swoich własnych uli, świeżo podjęty miód, ponieważ w tym roku znowu zdobyła pierwszą nagrodę, „Governor's Silver Trophy” na Stanowej Wystawie, za najlepszy miód w Illinois.

Gdzie się bawimy jutro, w niedzielę, 30 sierpnia? Naturalnie, w Obozie Młodzieży Okr. 12 i 13 ZNP, więc dowidzenia, do jutra! Piotr Kaczmarek — prezes Maria Józefiak — sekr.

Co Słyszać Wśród Podhalan

Pisze Władysław Tokarz

Związek Podhalan Powraca Po Okresie Wakacji Do Normalnej Pracy Organizacyjnej. — Ogłoszenia Koła „Morskie Oko”

Tegoroczne lato ma się już ku końcowi. Związek Podhalan wykorzystywał okres letni na różnego rodzaju imprezy jak, pikniki, wycieczki i tym podobne. Ukoronowaniem tegorocznego sezonu była wycieczka podhalańska do Polski, zaś na terenie naszego miasta członkowie związku zrzeszeni w poszczególnych kołach związkowych urządzali wycieczki poza miasto, aby wypocząć na świeżym powietrzu. Większość naszych kół z Zarząd Głównym Związku Podhalan urządziła pikniki, które miały na celu zbliżenie wszystkich Podhalan oraz zebranie funduszy na cele organizacyjne i pomoc dla Braci Podhalan w kraju.

Ogłoszenie Koła Morskie Oko

Drozy bracia i siostry jako sekretarka protokołowa koła, witam was wszystkich w imieniu zarządu koła na czele z prezesem Michałem Kurzeją. Wakacje już są na ukończeniu i mam nadzieję, że każdy członek naszego koła spędził je przyjemnie i wesoło. Podaję do wiadomości członków, że: posiedzenie powakacyjne koła Morskie Oko odbędzie się w poniedziałek, 7-go września, w sali Domu Polskiego, 11939 S. Michigan Ave., początek o 8-giej godzinie wieczorem.

W moim imieniu oraz mego męża, jak również całego koła Morskie Oko zasyłam serdeczne życzenia dla prezesa i jego małżonki Marji, z okazji rocznicy zawarcia

Powitanie mayora Gribbsa na lotnisku — Od lewej: dyr. ZNP Melania Winiecka, za nią prezes gm. 128 ZNP Lester Mlastoń, Janina Binkowska (w stroju krakowskim), sekr. K.P.A. i prezes Macierzy Polskiej Walenty Janicki, pani Gribbs, mayor Roman S. Gribbs, dyr. ZNP Jan Ziemia i Kazimierz Olejarczyk.

Ziab Wyrznie Nagle w Nadzwyczaj Chłodnym a Mokrym Wrześniu

Najpóźniejsze coś od dwóch dekad lato obecne, które przyszło ze znacznym opóźnieniem, skończy się prawie matematycznie zbyt rychło, bo plany na słońcu wskazują na bardzo wycieńbiony (brrrr!) wrzesień, jeden z najzimniejszych z naszej pamięci (w r. 1962). Przymrozki będzie się już odzwierciedlać w przedmieściach Chicago tak około połowy września a mrozy poczną tego chwytąć w kończących się dniach nadchodzącego miesiąca. Będzie dużo ulew zanim do tych bardzo niskich temperatur dojdzie.

Tak ostatni sierpnia jakoteż i pierwsze jakie trzy lub cztery dni września wskazywać będą na ciepłe a parne powietrze w niskich 80-tych. Lecz to będą już początki końca lata, które naprzemian było seryjnie wychłodzone a potem nieznośnie parne i dające się wszystkim we znaki nadzwyczajną wilgocią wiejącą a tropikalnych nalołów znad zachodniej meksykańskiej. (Temu może też tak dużo naszych ślicznot tego lata szybko porzuciło te „suttany” zwane „maxi” i wolało chodzić w skraweczkach tych niby-su-

kienek „mini” bez względu na duże moskity).

Bardzo chłodne poranki zwiastować będą ziab rychłej jesieni już około Dnia Pracy (7-go września). Ba, będzie nawet dużo narzekać, że coś w „atmosfera skręwiło” Zniaka niebawem poczną te ultra króciutkie kiecki a szron poczną okrywać już pola i farmy na przedmieściach tak w połowie miesiąca. Znow zrobi się bardzo zimno tak na 25-go a pod koniec września ciepłomierzze kłapną do niskich 30tek w dużo pobliskich okolicach.

Koniec ciepła i parności przyniosą ulewy tak około 4-go września i ulewy na cal do dwóch cali zaleją teren wkrótce po tych pierwszych szronach w połowie września. Śladem ich przyjdą bardzo chłodne dni od 19 do 25. (Nasze stare „wiarusy” w tymże okresie będą pić więcej wódki; bo od piwa będzie im za zimno). Ma się rozumieć, czeka nas jeszcze zmiana na lepsze podczas „złotego” października, ale — to już będzie przecież miesiąc październik a nie lipiec.

Wszystko to każe się spodziewać ostrej zimy już w pierwszej dekadzie grudnia, czyli rychła zima? Nie można tego powiedzieć stanowczo, bo przyjdzie ciepły późniejszy okres, nawet cieplejszy od ostatniego stycznia, tylko nadzwyczaj mroźne fale poczną sieć w połowie lutego i wychłodzić mogą nawet i cały marzec. Za to mi nie będą wdzięczni ci, co lubią ciepłe zimy — ale zawsze mamy — Floryde.

—Specjalnie dla „Dziennika Związkowego” napisał Franciszek K. Czyżewski z dziennika „South Bend Tribune.”

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego, do milczenia, „Dz. Związkowy” jest jedynym jego wolnym głosem.

Posiedzenie Tow. „Giewont”

Pierwsze powakacyjne posiedzenie Tow. „Giewont”, Gr. 2514 ZNP odbędzie się w **środe, 2 września**, o godz. 8-ej wieczorem, w sali „Radio-Hall's, pnr. 5356 W. Belmont Ave.

Porządek obrad przewiduje omawianie wielu nagromadzonych spraw bieżących, a wśród nich i sprawa udziału naszej Grupy w uroczystym Bankiecie z okazji 90-letniego Jubileuszu Związku Narodowego Polskiego.

Ponadto będzie przedłożone sprawozdanie z odbytej ostatniej Konwencji Kongresu Polonii Amerykańskiej.

Zarząd Grupy, wszystkich członków do licznego udziału w tym posiedzeniu zaprasza. Bonawentura Migala, prezes; Stefan Łojan, sekr. prot.

Z Kapituły OO. Saletynów

Ojcowie Saletyni należący do wiceprowincji Królowej Pokoju, mieli swoją kapitułę od 17 do 20 sierpnia, w domu seminarijnym w Olivet, Ill.

Kapituła wybrała ks. St. Matuszewskiego powtórnie na wiceprowincjała; ks. T. Pracza, na wikariusza i pierwszego radnego; a ks. Jana Lewandowskiego, na drugiego radnego. Ks. T. Galuszka, został mianowany sekretarzem i ekonomem wiceprowincji.

Kapituła zajęła się sprawami reguły i życia zakonnego, formacją i powołaniami, oraz środkami w celu zabezpieczenia wykonania tego programu.

Wielki nacisk kładła kapituła na potrzebę aby tak Księża jak i Bracia brali czynny udział w życiu Kościoła i w życiu „Ludu Bożego”.

Jednym z wielu zaleceń zatwierdzonych przez kapitułę jest, aby Bracia specjalizowali się w zawodach im odpowiadających, n. p. — jako pielęgniarze, obradom kapituły przewodniczył przew. ks. Lionel LeMay M.S., wikariusz generalny.

TANIE I ATRAKCYJNE

WYCIECZKI DO POLSKI I INNYCH KRAJÓW Niskie Ceny Przelotów do Warszawy na 29 do 45 Dni

Dnia 20-go Września Cook Nuclear Center, Mich. Zwiedzanie Elektrowni Atomowej — Jedno dniowa wycieczka.

Dnia 26-go Września Mackinac Island i Cross Village, Mich.

Dwu dniowa wycieczka w Letnisku naszego rodaka Jana Smolaka, wodza Indian, polskiego pochodzenia. Pieczenie kartofli, zbieranie grzybów. Zabawa, oraz zwiedzanie romantycznej wyspy rowerem, wypoczynkiem na miejscu lub dorożką konna.

Nauvoo, Ill. Festiwal „Zasłubiny wina z sereń” bezpłatne zrywanie winogron, przejazd statkiem po rzecze Mississippi i wiele innych niezapomnianych wrażeń — 2 dni odj. 5 września.

Smoky Mountains Wycieczka dla miłośników gór i przepięknych widoków, 3 dni odj. 4 września, 10:00 wiec. (2 luks. noclegi).

Niagara Falls i Hamilton, Canada 3 dni — podziwianie jednego z największych cudów natury, 3 dni wjeżdżania (2 luks. noclegi).

Ponadto jednodniowe ciekawe wycieczki w każdą niedzielę. POKAO Mieszkania i Wszelkie Inne Artykuły. Bilety lotnicze — okrętowe — kolejowe — autobusowe — szybkie sprowadzenie na wizytę, na stałe — przedłużanie wiz i paszportów.

PAMIĘTAJ—fachowo i troskliwie załatwi Ci Twoje sprawy

Friendly Travel Bureau

3946 N. CICERO AVENUE, CHICAGO, ILL. 60641 (róg Milwaukee i Cicero)

Tel. 286-6262 lub 286-6263 Właściciel: R. Chmura Kierownik: Teresa Gardner

POZNAJCIE LUDZI

dzięki którym MANUFACTURERS stał się jednym z Przodujących

Banków Chicagowskich

Frank Bobrytzke

Przewodniczący Komitetu Wykonawczego

Edward Wojnowski Asystent Wiceprezesa

Edward H. Kay

Asystent Kasjera

SŁUŻĄ SPOŁECZEŃSTWU PONAD 35 LAT

Manufacturers Bank

The Manufacturers National Bank of Chicago

1200 N. ASHLAND AVE.

Telefon: BR 8-4040

Członek Federal Deposit Insurance Corporation

ZASOBY PONAD 100 MILIONÓW DOLARÓW

Z Bankietu Kongresu Polonii Amerykańskiej

Przy głównym stole — Od lewej: wiceprez. K.P.A. Stanisław Maziarz, sędzia Tadeusz Maliszewski, wiceprezes K.P.A. Kazimierz Łukomski, prezes SPK Stanisław Gierat, przew. konwencji sędzia Tadeusz Adesko, wiceprezesa K.P.A. i prezesa Zw. Polek Adela Łagodzińska, dr Józef A. Wytrwał, J. E. ks. Biskup Franciszek Rowiński, prezes Wydziału Stanowego Illinois i dyr. ZNP dr Edward Różański i mistrz ceremonii mec. Mitchell Kobelinski.

Przy głównym stole — Od lewej: Pani Gribbs, prok. gen. Illinois William Scott, klerk miasta Chicago Jan C. Martin, skarbnik K. P. A. i prezes ZPRK Józef Pracina, rektor Seminarium w Orchard Lake ks. Władysław Ziemia.

Przy stole — Od lewej: wiceprezesa ZNP Irena Wallace, cenzor ZNP mec. Władysław Dworakowski, zarządca administracyjny Kolegium ZNP Antoni Czeleń, Marilyn Mazewska (córka prezesa KPA mec. Mazewskiego), pani Pachucka (małżonka sekr. krajowego), sekr. krajowy ZNP Adolf Pachucki, komisarka Okr. 16 ZNP Stanisława Nieder, Florentyna Mazewska (małżonka prezesa K.P.A.), honorowa wiceprezesa ZNP Franciszka Dymek-Swierczyńska, Alojzy Mazewski, Jr. (syn prezesa K.P.A.)

Od lewej: Zarządca wydawnictw ZNP Józef Gajda, dyr. ZNP Tadeusz Radosz, dyr. ZNP Melania Winiecka, jej mąż Zygmunt Winiecki, dyr. ZNP Jan Ziemia, Loda Różańska (małżonka dyr. Różańskiego), William Dienes (mąż dyr. ZNP), dyr. ZNP Katarzyna Dienes, dyr. ZNP Mieczysław Odrobina i dyr. ZNP Florentyna Wiatrowska.

Od lewej: — wiceprezesa Macierzy Polskiej Eleonora Kroll, skarbnik ZNP Edward Moskal, Wanda Moskal, małżonka skarbnika Edwarda Moskala, komisarz Okregu 7 ZNP Ludwik Sliwinski, komisarka Okr. 7 Zofia Wójcik, komisarka Okr. 4 ZNP Joanna Kowalska, komisarz Okr. 2 ZNP Józef Zduńczyk, komisarz Okr. 4 ZNP Jan Nowak i komisarz Okr. 5 ZNP Eugeniusz Zegar.

W Oczekiwaniu Ofensywy Komunistów w Wietnamie

Koła wojskowe w Waszyngtonie i Sajgonie spodziewają się większej akcji zaczepnej komunistów w Wietnamie Południowym, obliczonej na poruszenie amerykańskiej opinii publicznej i danię nowych argumentów przeciwnikom wojny w Senacie. Najdogodniejszym dla komunistów terenem jest północna część Południowego Wietnamu, gdzie znajduje się drugie po Sajgo-

nie największe miasto kraju Danang, oraz b. stolica Hue. Wąski w tym miejscu Wietnam Południowy graniczy bezpośrednio z Wietnamem Północnym i z opanowaną przez komunistów częścią Laosu, przez który biegnie trakt Ho-czi-minha, jedyny szlak komunikacyjny jaki pozostał komunistom.

Dawniej wojska Wietnamu Północnego w Kambodży i

Wietnamie Południowym otrzymywały swe zaopatrzenie przez porty i lotniska Kambodży. Obecnie te drogi zostały odcięte. Szlak Ho-czi-minha biegnący przez Laos wzdłuż granicy Wietnamu Południowego był zawsze główną arterią komunikacyjną komunistów dla ich wojsk w północnej części Wietnamu Południowego, ale przedstawia małą wartość w zaopatrzeniu wojsk w południowej części Wietnamu Południowego.

Od czasu uderzenia amerykańskich i południowo-wiet-

Kongresman Derwiński u Prezydenta

Podczas ceremonii podpisania aktu Reformy Poczty, prezydent Nixon wita kongresmana E. Derwińskiego (R-III.), który z ramienia Administracji kierował sprawą reformy w Kongresie. Na zdjęciu, od lewej: wiceprezydent Agnew, prezydent Nixon, Poczminstr Gen. Winton M. Blount i kongresman E. Derwiński.

Marian Hemar

DWIE PILNE FRASZKI

Cytata z Schillera

Na cały świat, hallo! hallo!
Miła nowina leci,
Ze Niemcy i Sowietci
Robią znowu Rapallo.
(Zdaje się, po raz trzeci?)
Cieszymy się jak dzieci.

Cytata mnie uwiera
Z Fryderyka Schillera :
"Ich sei, gawaeht mir die Bitte,
In eurem Bunde der Dritte" ...
Lecz mam obawy skryte.
Historia magistra vitae ...

Wśród przyjaznych uśmiechów,
Łapa tak czule w łapie,
Znow te cęgi na mapie,
Ten dziadek do orzechów.
Nie chcę robić zamieszek,
Lecz nasz odwieczny peszek,
Ze zawsze my ... ten orzeszek.

Ilekoć zgodą w koło
Uszczęśliwiona Europa.
To zawsze na linii Moło-
Towa i Ribbentropa.
Ściskają sobie graby
Pogodzeni przekupnie —
Mnie tylko strach, czy aby
Ten orzeszek nie chrupnie ...

NIC O NICH, BEZ NICH

A podobno, że w Moskwie
Już w komplecie był gotów
Komitet Izraelski
Żydowskich Patriotów.

Na miejsce pani Gołdy,
Sam pan Gomulka, pono,
Proponował swą żonę,
Już tak z nim uzgodniono.

★ ★ ★

Żydzi to pokrzyżowali,
(Jak zwykle) wszystko przez nich,
Uparli się, jak my kiedyś,
Zeby nic o nich, bez nich.

To myśmy kiedyś podnieśli
Tę zasadę zuchwałą,
Zeby nic o nas, bez nas!
Lecz nam się nie udało.

Nam się to nie udało,
Żal nam do dziś doskwiera.
Żydom łatwiej — nie mieli
Mikolajczykowa.

Skóra im cierpła na samą
Myśl, że Amerykanie
Spotkają się z Moskalami
W Jajcie, czy Teheranie,

I ustala, którego,
Bez żadnego sprzeciwu,
Biegnie linia Curzona
Przez środek Tel - Awiwu.

I wytycza, któreby,
Bez żadnego apelu,
Ma bieć linia Gromyki
Po całym Izraelu.

I przetrną Jerolimę
Świątobliwą i świecką,
Na zonę amerykańską,
Arabską i sowiecką.

Jeśli Żyd jeden i drugi
W żywej pamięci miał tę
Polską nauczkę, tę polską
Lekcję, tę polską Jajtę.

Jeśli ta nasza klęska
Ich w Izraelu ocali —
Powinni nam być wdzięczni,
Ześmy się im przydali.

Powinni choć pamiętać,
Ze słowa "nic o nas, bez nas!"
Były kiedyś — na próżno —
Wynalezione przez nas.

D.P. — Londyn

Reagan Prowadzi

Badania opinii publicznej w Kalifornii wykazują, że 50 proc. zapytanych na kogo mają zamiar głosować opowiedziało się za gub. Reaganem, 37 proc. za dem. kandydatem Jesse Unruh, a 13 proc. jeszcze się nie zdecydowało lub zamierza głosować na innych kandydatów.

Za republikańskim senatorem George Murphy, który również kandyduje ponownie, opowiedziało się 45 proc., a za jego dem. oponentem kongr. Johnem Tunney 42 proc. Pod koniec maja było odwrotnie, sen. Murphy był o 2 proc. w tyle za kongr. Tunney.

Ważnym elementem kampanii wyborczej jest zaplanowane na 15 września spotkanie z prezydentem Nixonem i jego żoną. W tym czasie odbędą się również spotkania z innymi członkami rodziny. W tym czasie odbędą się również spotkania z innymi członkami rodziny. W tym czasie odbędą się również spotkania z innymi członkami rodziny.

Teofil Ruczyński

Pierwsze Dni Grozy

Już od ostatnich dni kwietniowych 1939 r. na całym pograniczu byłych Prus Wschodnich rozpoczęły się przygotowania wojenne. Wojsko niemieckie dokładnie badało tereny o znaczeniu strategicznym, wyznaczało miejsca na koncentrację poszczególnych oddziałów i na ewentualne punkty oporu.

W ciągu czerwca dały się zauważyć znaczne ruchy wojsk, zwłaszcza na lotniskach Luftwaffe. Powiększono tam sprzęt bojowy i stan obsługi. A więc np. na lotnisku pomiędzy Gryźlinami a Zielonem w powiecie olsztyńskim stało około stu samolotów.

Wszystkie te ruchy i przygotowania wojenne starali się Niemcy jak najdokładniej maskować. Oddziały wojskowe lokowano najczęściej w lasach. Tam też żołnierze przygotowywali pierwsze umocnienia, budowali bunkry i inne punkty oporu. Władze starały się wmówić opinii publicznej, że wszystkie te ruchy są przygotowaniami do wielkich manewrów jesiennych i uroczystości, które jakoby odbyć się miały w rejonie zwycięstwa feldmarszałka Hindenburga nad armią carską w roku 1914 — pod Tannenbergiem. Wymysł taki miał wszelkie pozory prawdopodobieństwa, gdyż w końcu sierpnia wypadała akurat 25 rocznica owej batalii.

By umocnić wśród ludności wiarę w taki a nie inny cel dużych i wciąż wzrastających ruchów wojsk, poustawiano na wszystkich drogach wiodących do pobjawisk z 1914 roku drogowskazy z czarnymi krzyżami. Masowe wycieczki do tych miejsc miały odwrócić uwagę społeczeństwa od wojennych przygotowań nadgranicznych. Na "wielkie manewry" zaproszono nawet generalnego konsula polskiego z Królewca — Warchałowskiego, zresztą z pominięciem konsula polskiego w Olsztynie — Jakowieckiego, który za dobrze orientował się w celach i charakterze owych "uroczystości".

Jakkolwiek władze niemieckie starały się poniekąd zachować spokojny i umiarkowany ton, to prasa i rozgłośnie radiowe każdego dnia wyliczały długie litanie rzekomych krzywd i prześladowań "biednej mniejszości niemieckiej w Polsce", którą to mniejszość gnębili "szowinistyczni i barbarzyńscy Polacy". Prym w tej grubymi niemi sztyt robotcie, obliczonej na rozdmuchiwanie nienawiści i żądy zemsty na narodzie polskim, wiodła bezapelacyjnie rozgłośnia wrocławska.

Krzykliwa propaganda, rozsadzająca serca współczuciem dla ofiar "niedoli i krzywd", rozsiewała w społeczeństwie niemieckim swój trujący jad. Odczuli to zwłaszcza nauczyciele nielicznych już w owym czasie szkół polskich, m.in. w Nowej Kaledonie, w Skajbotach, Chabrowie, Worytach, w Lesznie, w Jarotach i w jeszcze innych miejscowościach warmińskich. Mnożyły się noce napady rozwyzdzonych band Hitlerjugend na budynki szkolne. Bombardowanie drzwi i wybijanie szyb zdarzało się coraz częściej. August Hahn, woźny szkoły polskiej w Stanclewie, jedynej zresztą szkoły polskiej w powiecie reszelskim, nie inaczej jak tylko z siekierą w ręku mógł pełnić nocne stróżowanie.

Atmosferę ostatnich dni przedwojennych na Warmii plastycznie obrazują wspomnienia niedawno zmarłego pisarza ludowego i działacza warmińskiego — Michała Lengowskiego, który w owym czasie mieszkał w Zielonem pod Gryźlinami. We wspomnieniach tych czytamy:

"W ostatnich dniach sierpnia wzmógł się ruch lotniczy na niedalekim lotnisku. Wzdłuż granicy w kierunku na Mławę, Działdowo i Lubawę koncentrowano silne oddziały z przewagą jednostek technicznych, zwłaszcza czołgów. Na trzy dni przed inwazją na Polskę z głębi ówczesnych Prus Wschodnich nadciągnęły nowe oddziały, stanowiące wojska drugiej linii. Byli to żołnierze rezerwy. Nie można było wśród nich zauważyć zbyt wielkiego zapалу wojennego, byli tam jednak osobnicy przesiąknięci propagandą ostatnich lat, którzy głośno krzyczeli, że Polska swoimi pretensjami do niemieckiego Gdańska i swą nieustępliwością wobec

"skromnych" żądań Fuehrera prowokuje wojnę. W miejscowościach zajętych przez wojsko kreślił się liczni gestapowcy. Szczególnie ciężkie zadanie w tych dniach miał listonosz obwodowy Hanz z Gryźlin z dostarczeniem "Gazety Olsztyńskiej", która wysłana została abonentom jeszcze w dniu 31 sierpnia. Wobec tłumy żołnierzy zajmujących teren przybudynkowy i wsiadających tam gestapowców, pocziwy Hanz długo wypatrywał odpowiedniego momentu, by oddać mi gazetę przez okno.

"Na 3 dni przed wybuchem wojny, jak w innych miastach Warmii i Mazur, tak i w Olsztynie zaczęło działać Gestapo. Zabrani wtedy młodzi dwóch synów (trzeci był już w tym czasie zaciągnięty do wojska), Augusta Barcza z Naterek (brata znanego działacza Franciszka Barcza z Olsztyna), Benedykta — starego "wiarusa" z Gryźlin, Kleszczyńskiego z Mirek i Sliżewskiego z Olsztyna. Niektórych pozostawiono jeszcze ze względu na pilne roboty jesiennie. Zabranych przetransportowano do Olsztyna. W nocy z 31 sierpnia na 1 września zaraz o brzasku dnia stacjonujące oddziały ruszyły ku granicy.

"W Olsztynie, stolicy "Regierungsbezirku" (obwodu rencyjnego) aż do samego dnia wybuchu wojny było względnie spokojnie. Normalnie pracowała redakcja "Gazety Olsztyńskiej", Bank Ludowy, "Rolnik" i inne placówki polskie. Siepacze gestapowcy przygotowywali na razie listy "przestępców" z poszczególnych powiatów i studiowali materiały "obciążające", zbierane już od kilku lat, a dostarczane przez służbnych informatorów, szczególnie nauczycieli-Niemców i różnych szpicli, których jak za czasów plebiscytu, tak i w tym czasie była cała czereda.

"W Nowej Kaledonie, pow. olsztyńskiego, już w dniu 25 sierpnia został aresztowany wraz z żoną Józef Groth, nauczyciel tamtejszej szkoły polskiej, zamęczony później w obozie zagłady w Dachau. Na tydzień przed krwawym wrześniem Gestapo zlikwidowało jedyne na terytorium Prus Wschodnich gimnazjum polskie w Kwidzynie. Personel nauczycielski i uczniów aresztowano i zamknięto w więzieniach i obozach.

"W Olsztynie przystąpiło Gestapo do pracy 1 września. W godzinach przedpołudniowych opiekowano redakcję "Gazety Olsztyńskiej", biura Banku Ludowego, "Rolnika" i konsulat oraz zamknięto szkołę polską. Aresztowano w tym dniu wszystkich nauczycieli polskich z całej okolicy, między innymi Ryszarda Knosale, kierownika szkoły polskiej w Olsztynie.

"Innym "przestępcom" pozostawiono jeszcze sześciogodniowy czas nerwowego oczekiwania. W dniu 7 września zabrano wydawcę i redaktora "Gazety Olsztyńskiej" — Seweryna Pieniężnego, kierownika Banku Ludowego — Juliana Malewskiego, kierownika "Rolnika" — Leona Włodarczyka, ks. Wacława Osńskiego — prezesa Związku Polaków w Niemczech i innych. Konsulowi Jakowieckiemu okazano niezwykłą uprzejmość, która "w pewnych okolicznościach" występowała obok bezgranicznego sadyzmu, a była cechą każdego gestapowca. Wywieziono go z honorami do jednej z najpiękniejszych nadbałtyckich miejscowości uzdrowiskowych — Cranu. W tym momencie honorowy konsul stał się naraz zbrodniarzem politycznym. Zabrano go stamtąd natychmiast do obozu w Hohenbrun (koło Królewca) i tam zamordowano.

"Aresztowanych "przestępców" olsztyńskich zaprzęgnięto do wózków ręcznych i taczek, zmuszając ich do przevożenia (ku wielkiej ucieście hitlerowskiej gawiedzi) mebli z siedziby konsultatu (willa przy ul. Emilii Plater) do obdarowanych nimi rodzin niemieckich. Rodziny aresztowanych przesiedlono do baraków i suterenu.

"Przez cały wrzesień głośnił na placach i ulicach Olsztyna i innych miast Warmii i Mazur zachłystujący się wiadomościami o "pochoździe triumfalnym przez kraj złego, napastliwego sąsiada".

"W Olsztynie, w Działdowie, w Iławie i innych jeszcze miastach zapęlił się obowiązek nieustępliwości wobec

Wiadomości z Jackowa

Zmarli ostatnio parafianie: Czesław Orzelek, Edw. Strojny, Valentine Springer, William Cywinski, Vera Bilecka, Mary Nake i Michał Nowrocki.

Chrzest św. otrzymali: Jerome Kochawicz, George Jedras i Jennifer Steffens.

Zapowiedzi:

Linda Kosmider i David Uchick (3); Mary Ann Winkiel i George Tibus (3); Dianna Piotrowski i Samuel Conjardi (2); Barbara Golik i Robert Nelson (2); Sophie Hodana i Ben Kass (1).

Złote Gody

Państwo Eugene Ryniewicz będą obchodzili Złote Gody pożywania małżeńskiego w niedzielę 30 sierpnia podczas uroczystej Mszy św. o 5:15 po południu. Z tej okazji przesyłamy najserdeczniejsze życzenia Boskiego błogosławieństwa na dalsze lata wspólnego pożywania, zdrowia i szczęścia.

Eugeniusz Ryniewicz był prezesem kościelnych przez 25 lat a sam pełnił tę zaszczytną funkcję przez ostatnich 48 lat.

Rozpoczęcie nauki w szkole niższej nastąpi we wtorek 8 września. Uczniowie i uczennice stopnia od 2-8 maja przybyć na Mszę św. o godz. 8 rano. Stopnia 1 na godz. 9 rano. We wtorek nauka potrwa pół dnia.

Pierwszy piątek miesiąca przypada 4 września. Spowiedź św. będzie słuchana w czwartek rano o 8, po południu o 4 wieczorem o 7. Msza św. w piątek zostanie odprawiona o 6:30 po południu niezależnie od normalnego porządku.

Niewidoczny, Ostatnio Wynaleziony Aparat Słuchowy

BOLESŁAW RECZEK

Nareszcie eksperci wynaleźli przyrząd dla ludzi, którzy nie posiadają dobrego słuchu i dokładnie nie mogą rozumieć tego, co

ku Mszy św., które są odprawiane przedpołudniem.

Czy już zabracie swoją jubileuszową książkę? — Jeśli do tej pory nie, to prosimy o podjęcie fey w godzinach biurowych. W najbliższej przyszłości rozpoczynamy już sprzedaż nadwyżkowych egzemplarzy książek tym parafianom, którzy pragną je nabyć na pamiątkę.

Zwyżka Podatków We Włoszech

Rzym (UPI) — Od dziś Włosi będą znacznie więcej płacić niż dotychczas, za artykuły luksusowe, benzynę, alkohole i niektóre usługi państwowe. Istniejący od 23 dni nowy rząd Emila Solomona zaczął swą działalność od znacznej podwyżki podatków pośrednich, celem zrównoważenia budżetu, który obecnie wykazuje znaczny niedobór, na skutek zmniejszenia przewidzianych wpływów z podatków.

Obecna cena benzyny wzrosła o 14c, na galonie i jest najwyższą w Europie. Ceny za prawa jazdy zostały podwyższone o \$3.20, jak również wzrosły ceny licencji samochodowych, zależnie od marki, posiadanego wozu. Podniesiono opłaty skarbowe za wszelkiego rodzaju napoje alkoholowe, owoce importowane, biżuterię, kosmetyki, futra, aparaty fotograficzne, telewizje i inne przedmioty luksusowe. Premier spodziewa się uzyskać z tych źródeł do końca br. \$1.07 biliona dodatkowych wpływów.

Janusz Sławkowski Ukończył Celujaco Uniwersytet Berkeley

Podajemy do wiadomości bardzo piękne osiągnięcia młodego naszego rodaka na studiach uniwersyteckich. Jest nim wyjątkowo utalentowany i nadzwyczajnie zdolny, Janusz-Jan Sławkowski. Studia na uniwersytecie Berkeley ukończył celujaco — z wyróżnieniem, w trzech latach, gdzie normalnie studia te kończą studenci w czterech latach.

Janusz Sławkowski, Celujaco Student

Janusz W. Sławkowski, po ukończeniu wyższej szkoły Webera w Chicago w roku 1967, studiował na uniwersytecie Illinois przez okres dwóch lat. W okresie tych dwóch lat swoich studiów otrzymał bardzo dobre stopnie. Potem został przyjęty na uniwersytet Berkeley w Kalifornii, gdzie w "Political Science" stoi na bardzo wysokim poziomie. Właśnie ten

zakres studiów, bardzo interesujący, obrał sobie Janusz Sławkowski, jako przedmiot swej specjalizacji.

W dniu 16-go czerwca 1970 r. otrzymał dyplom B. A. — bakałarza (Bachelor of Art with Great Distinction). Sprawił on tym wielką niespodziankę dla swoich rodziców, tym bardziej, że te studia trwały cztery lata. Janusz Sławkowski ukończył je w trzech latach. Rodzice Janusza, Zygmunt i Bronisława Sławkowskowie zostali specjalnie zaproszeni na te uroczystości dyplomu na uniwersytecie Berkeley przez fakultet tego uniwersytetu.

Inne Jego Zainteresowania

Janusz Sławkowski jest także artystą-malarzem. Ukończył Art Institute w Chicago. Wystawiał swe prace malarskie na uniwersytecie Illinois, gdzie był członkiem komitetu sztuk pięknych. Sławkowski otrzymał za swe prace malarskie w roku 1969 nagrodę pieniężną w sekcji studenckiej Polskiego Klubu Artystycznego.

Sławkowski pisze też poezję. Interesuje się sceną i radiem. Na uniwersytecie w Berkeley w Kalifornii występował jako anonsier radiowy. Jego "Hobby" prócz sportów jest fotografowanie i filmowanie.

Na Dalsze Studia

W jesieni tego roku Janusz Sławkowski udaje się na dalsze studia na uniwersytecie Chicago, gdzie pragnie zdobyć tytuł magistra i następnie stopień doktora filozofii.

Przez okres wakacyjny otrzymał pracę w dziale statystyki stanu Illinois od Governor's Summer Fellowship.

Janusz W. Sławkowski jest jedynym bratem niedawno zmarłego, młodego naukowca Dr. Jerzego Sławkowskiego, profesora chirurgii, który pracował nad badaniem raka na uniwersytecie Illinois i w Walter Reed Army Institute of Research w Washingtonie.

Zyczenia i Gratulacje

Naszymu rodakowi i tak doskonale zapowiadającemu się młodemu naukowcowi, życzyć należy powodzenia w dalszych studiach i jak najwzrostu sukcesu i osiągnięć.

Z okazji ukończenia studiów z tak wysokim wyróżnieniem składamy Mu zasłużone gratulacje.

Zapisy Do Polskiej Szkoły Na Jackowie

Zapisy dzieci i młodzieży do sobotniej szkoły polskiej, przy parafii św. Jacka, przyjmowane będą w sobotę, 5-go września, od 9 do 11 rano, w sali parafialnej, 3636 W. George St., blisko Milwaukee i N. Central Park Ave.

Uczniowie mówiący po polsku, będą pobierać naukę języka polskiego i przedmiotów o czystym polskim, pod kierunkiem zawodowych sił nauczycielskich z Polski. Uczniowie nie mówiący po polsku, będą pobierać podstawowe lekcje języka polskiego pod kierunkiem zawodowych nauczycieli amerykańskich z prawem nauczania języka polskiego.

Dla dzieci od 4-ch do 5-ciu lat zostanie uwzględniony specjalny program przedszkolny. Opłata za cały rok szkolny wynosi \$15 od osoby, a \$20 od rodziny.

Lekcje Angielskiego Dla Dorosłych

Kto pragnie polepszyć swój byt w Ameryce, może to uczyni, drogą nauki i opanowania języka angielskiego.

Zapisy dorosłych i młodzieży na podstawowe lub też wyższe wykłady języka angielskiego odbędą się również w sobotę, 5-go września, od 9 do 11 rano, w sali parafialnej św. Jacka, 3636 W. George St., przy Milwaukee i N. Central Park Ave.

Po bliższe informacje można telefonować na numer: AV 3-0779.

PATKA Funeral Home

Zakład Dla Pogrzebów
Air Conditioned
JAN H. PATKA, Dyrektor
1256-58 West 51st Street
Tel. BOulevard 8-5257

KOZERA Funeral Home

1718 West 48-ma Ulica
(naprzeciw kościoła św. Józefa)
Tel. YArds 7-3388

URBANEK FUNERAL HOME

Nowoczesne, Wygodne
Ochładzane Kaplice
51st i ADA
1335 W. 51st Street
YArds 7-6112

WALTER L. SOJKA FUNERAL HOME

Nowoczesne Kaplice
Ochładzane
1427 W. CHICAGO AVE
Tel. MO 6-2673

Obawa Inflacji w Polsce

Warszawa. — "Życie Warszawy" ostrzega że Polsce może grozić inflacja. Musi być zaopatrzonej rynek wewnętrzny, by zaspokoić potrzeby ludności i jej "zwiększoną się nabywcą". Oczywiście, pisze "Życie Warszawy", są stałe trudności z mięsem i masłem, ale przede wszystkim jest "delikatny" problem zbalansowania zarobków.

Trzeba utrzymać równowagę między wzrostem zarobków a wzrostem dostaw na rynku. Wzrost zarobków jednak, ostrzega dziennik, musi się utrzymać "we właściwych granicach".

Jedynym rozwiązaniem jest dynamiczny wzrost produkcji, bo bez takiego rozwoju niemożliwy jest wzrost zarobków —

jeżeli, oczywiście — pisze "Życie Warszawy", "nie chcemy rozpętać procesów inflacyjnych".

Dziennik apeluje o energiczniejsze dostosowanie kierunków i jakości produkcji do potrzeb i wymogów konsumenta.

Domaga się również wyeliminowania braków związanym przede wszystkim z "paraliżem organizacyjnym", — skrócenia z sytuacją, w której nie ma właściwego kontaktu między przemysłem a handlem i żąda "dynamicznego" rozwoju metod sprzedaży, innymi słowy odpowiedniej reklamy towarów.

KALENDARZYK

Dziś — sobota, dnia 29-go sierpnia — Ściecie św. Jana, Racibora, Sabiny.

Jutro — niedziela, dnia 30 sierpnia — Feliksa, Róży z Limy.

Pojutrze — poniedziałek, dnia 31 sierpnia — Rajmunda, Marka.

Marianna Makowska

Żona ś. p. Wojciecha

Członkini Tow. Matki Boskiej Dobrej Rady przy parafii św. Kazimierza, nagłe, poeznała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 27-go sierpnia, 1970 roku, o godzinie 9:30 wieczorem, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 4901-07 S. Archer Ave., do kościoła św. Turybysza, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcelę rodziny.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Matkę i Szczepan, synowie: Wiktoria Woods, Helena, Leokadia Machnicza i Maria Obieglo, córki; Genowefa, synowa; Stefan Machniczy, zięć; 4 wnucząt, 3 prawnucząt, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmują się: Franciszek A. Modelski i Syn.

Telefon: — PO 7-4730.

Atak Na NATO Reżymowego Ministra

Warszawa (DP) — Reżymowy minister spraw zagranicznych Jędrzychowski w wywiadzie udzielonym „Sztandarowi Młodych” oskarżył sojuszników o „tworzenie sztucznych przeszkód” na drodze do zwolnienia konferencji w sprawie bezpieczeństwa Euroo.

Państwa „socjalistyczne” — zapewnił Jędrzychowski — są przekonane, że zimna wojna już się przeżyła. Nikt nie zdoła obalić — zapowiedział Buńczucznie — osiągnięć krajów socjalistycznych.

Jędrzychowski wystąpił przeciw podziałowi Europy na dwa przeciwstawne bloki wojenne, bo przekreślają one tradycyjne wewnętrzno-europejskie więzy gospodarcze i kulturalne, stwarzają sztuczne i niepotrzebne bariery.

Reżymowy minister nie odważył się oczywiście przypomnieć, że bariery te, łącznie z murem berlińskim, wniosła bezpośrednio po wojnie i później Moskwa swą polityką i apelami o tzw. walkę ideologiczną.

Jędrzychowski nalegał na konieczność ścisłej współpracy w Europie, którą hamują „przeżytki zimnej wojny”, bo — jak powiedział — tylko wtedy Europa, jako całość, będzie miała decydujący głos w kształtowaniu sytuacji w całym świecie.

Zdaniem wielu komentatorów to naleganie na współpracę, przede wszystkim gospodarczą, wpływa, zwłaszcza w Warszawie, ze strachu przed trudnościami w handlu Polski z Zachodem w chwili, gdy konsolidujący się wbrew oczekiwaniom komunistów Wspólny Rynek powiększy się o Wielką Brytanię i inne kraje kandydujące.

Jędrzychowski oskarżył sojuszników o „prowokowanie sztucznej opozycji” wobec inicjatywy krajów socjalistycznych, nęlagających na zwolnienie konferencji europejskiej.

Ponieważ, twierdził reżymowy minister, opinia publiczna na Zachodzie przechyla się zdecydowanie na rzecz tej inicjatywy, NATO nie ośmiela się atakować jej frontalnie, ale próbuje odwieść jej zwolenników, „nieokreślając przyszłość”.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój mój, ojciec, dziadek i pradziadek nasz, ś. p.

Stanisław Słowiak

Członek Tow. Nowa Polska, Grupa 736 ZNP; po krótkiej chorobie, poeznał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 28-go sierpnia, 1970 roku, o godzinie 6:45 rano, w podeszłym wieku. Zamieszkiwał w Cicero, Illinois.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 8:30 rano, z zakładu pogrzebowego Moravecek, pnr. 5318 W. 25-th Street, Cicero, do kościoła Matki Boskiej Królowej Nieba, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę rodziny.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Stella (z pierwszego męża Baldowski), żona: Ann Janus, Estelle, Zmarł i Jennie Zmarł, córki: John Słowiak, syn; Angeline, synowa; Lode, die i George Zmarł, zięć; William i Harriet Baldowski, synowie; Otto Bural, John i Eleanor Baldowski, pasierby z żonami i pasierbicami z mężem; 15 wnucząt, 5 prawnucząt, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: — Moravecek.

Telefon: TOWnhall 3-4242.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy syn mój, brat i wuj nasz, ś. p.

Franciszek Bartoszek

syn ś. p. Karola

po długiej i ciężkiej chorobie, poeznał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 27-go sierpnia, 1970 roku, o godzinie 6-ej wieczorem, przeżywszy lat 40.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 31-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z Kirschen Funeral Home, pnr. 1006 N. Western Ave., do kościoła św. Heleny, a stamtąd na cmentarz Maryhill na parcelę rodziny.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Aniela, matka; Tadeusz i Rita Wight, brat i siostra; Lisa, Charles i Craig Wight, siostrzeńcy i siostrzenice; wraz z całą rodziną.

Po informacje telefonować: AR 6-3378.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia i prababcia nasza, ś. p.

Aniela Stawicki

(z domu Bielenka)

(żona ś. p. Józefa)

po krótkiej chorobie, poeznała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 27-go sierpnia 1970 roku, przeżywszy 74 lat.

Zwłoki można odwiedzać w sobotę, po godzinie 4-ej popoł. Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 31-go sierpnia, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 834-38 N. Ashland Ave., do kościoła ś.ś. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę rodziny.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Władysław, Jan, Helena, Zofia i Edward, dzieci; Kay, Avalene i Lillian, synowie; Józef Wasiukiewicz i Jan Rawski, zięć; wnuczęta i prawnuczęta; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie.

Telefon: 421-5800.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój mój, ojciec i dziadek nasz, ś. p.

Stanisław L. Iwan

Członek Tow. Najśw. Imienia Jezus, po krótkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, poeznał się z tym światem, dnia 27-go sierpnia 1970 roku, o godzinie 7:30 rano, przeżywszy 73 lat.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 31-go sierpnia, o godzinie 9-ej rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 3656 W. Belmont Ave., do kościoła św. Wacława, a stamtąd na cmentarz Maryhill, na parcelę rodziny.

Na ten smutny obrządek zapraszamy wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrzebi:

Mary (z domu Kozioł), żona; Stella, Joseph (Helen) i Helen (George) Turowski, dzieci; Marianna, Susan i Philip, wnuczęta; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Skaja Funeral Home.

Telefon: KE 9-1376.

(28, 29)

ZAPRASZAMY CAŁĄ POLONIĘ ABY URZĄDZAŁA U NAS PRZYJĘCIA

WESELA - BANKIETY
PRZYJĘCIA
CAŁKOWITA OBSŁUGA
CATERING
PRZYJĘCIA PO POGREBACH
ZEBRANIA HANDLOWE

MARLENE'S LANDMARK

6800 S. Archer Ave. — Bridgeview, Ill. 60455
Telefon 458-1020

RICHARD i MARLENE LELKO, Właściciele

ŻYWA PAMIĘĆ

Pamiętkowy kielich lub cyboryum (puszka na komunię) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można podarować potrzebującym miśmion lub jakimś księdzu, którego wybieracie, będzie zawsze żywym wspomnieniem, pełnym i niezwykłym. Szybka dostawa, celem wystawienia w domu potrzebującym Omaty Alby i wiele innych przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy inne pamiątki.

WATRA MEMORIAL CENTER

2846-48 W. Cermak Road Chicago, Ill. 60623
247-2425 Area Code 312

POLSKIE ZAKŁADY POGREBOWE

B A F I A FUNERAL HOMES

Piękne Dwie Nowoczesne Kaplice Na Usługach Polonii
1810 W. 18 Ul. i 1745 W. 47 Ul.
Tel. CAanal 6-2298 Tel. YArds 7-8407

Po Zakupno Wartościowego

NAGROBKA Lub POMNIKA

Udajcie Sie Do

CZARNIKA

JEDYNA POLSKA FIRMA

Naprzeciw Cmentarza Zmartwychwstania Pańskiego

Otwarte w Niedziele i Święta

7300 Archer Road, Justice, Ill. — Tel. GLobe 8-4443

MILWAUKEE ZGODA

M. E. PANKIEWICZ, reprezentant, 1577 W. Mitchell St. Tel. OR 1-0960

MOJE CREDO:

By gdy opuszcze placu padol,
Nie spytał Bóg Dobry: "Kto to jest?"
Ilekoć mijam wiejski kościół.
Wstępuję doń oddać Stwórcy cześć;

Wywiad z Dr Tomasikiem Na Temat Konwencji KPA

Na programie radiowym w ubiegłą niedzielę Alexander Romanowski miał wywiad z nowym wiceprezesem Zarządu Głównego KPA, dr. Tomasikiem. Dr. Tomasik stwierdził, że obrady konwencji znamionowały entuzjazm, oraz troską delegatów o losy Stanów Zjednoczonych i Polski. Wśród delegatów było wielu weteranów, ale dało się zauważyć również cały szereg młodych intelektualistów, uczonych i profesjonalistów. Jest to dobry znak, bowiem szeregi polonijnych organizacji cierpią na brak młodych sił.

Na pytanie, kiedy odbędzie się następna Konwencja KPA, dr. Tomasik powiedział: "Sprawa ta została oddana do decyzji Zarządu Głównego, ale termin wywołał dłuższą dyskusję na sali. Jak wiadomo dotychczas konwen-

cje KPA odbywały się co cztery lata i to w latach prezydenckich wyborów co miało swoją wymogę i ścierało wybitnych polityków i kandydatów nawet na Prezydenta, jako gości na nasze konwencje. Ostatnia konwencja w Cleveland, Ohio nakazała odbywanie jej co dwa lata. Były wnioski, ażeby konwencje te odbywały się co 4 lub co 3 lata, bowiem wydatki są za wysokie na częste zjazdy. Uchwalono, że następna konwencja ma odbyć się za dwa lata, to jest w roku wyborów prezydenckich, a później powinniśmy przejść na termin 4-letni. Jeśli chodzi o stosunek do reżymu, oraz walkę o przywrócenie Polsce niepodległości, to stanowisko KPA nie zmieniło się ani na jotę od 25 lat", powiedział dr. Tomasik.

Na dalsze pytania anonsera Romanowski powiedział on: "Musimy zrobić duże wysiłki w dwóch kierunkach: ściągnąć w nasze szeregi nie tylko młodzież, ale również profesjonalistów i duchownych,łożyć nacisk na uświadomienie społeczeństwa amerykańskiego, jaki wielki wkład włożyła Polonia w dziedzinie kulturalnej, oraz jak nieproporcjonalnie duży procent Amerykanów polskiego pochodzenia walczył w I i II wojnach światowych, oraz w Korei, a obecnie w Wietnamie". Kończąc ten ciekawy wywiad, obaj również kierownik godzinny Romanowski jak i dr. Tomasik wyrazili zdanie, że KPA może jasno patrzeć w przyszłość, jeśli uda mu się wprowadzić w życie wszystkie postanowienia i uchwały Konwencji.

Ocena Konwencji KPA

W ubiegłą niedzielę wszystkie polskie godziny radiowe miały wywiady, oraz dały swoją ocenę na temat ósmej Konwencji KPA, która odbyła się w Chicago w dniach 14-16 sierpnia.

Na programie SPK „Echa z Polski”, kierownik jego Henry Gontarek, który sam był delegatem, zdał bardzo szczegółowe sprawozdanie z przebiegu obrad, oraz powyższych uchwał. Najwięcej czasu poświęcił on sprawie Komitetu dla Spraw Polskich, w wyniku którego została wydana Rezolucja. Podkreślajmy najważniejsze ustępy z niej, które będą myśla przewodnią dla dalszych prac KPA.

A oto one: „Najwyższym celem i racją stanu narodu polskiego jest odzyskanie niepodległości i wewnętrznej wolności w granicach wyznaczonych przez Traktat Ryski oraz Odrę i Nyse”.

„KPA powinien podjąć kroki zmierzające do wzmoczenia wymiany kulturalnej i handlowej pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Polską, dla przeciwdziałania wpływowi Rosji. Wymiana uczonych i studentów umożliwi wielu Polakom po raz pierwszy w życiu bezpośrednie zetknięcie się z dobrodziejstwami demokracji i wysokiej stopą życiową Ameryki. Pozwoli również na poznanie prawdy o naszym kraju, co będzie najlepszą odtrutką przeciw propagandzie kłamstw, jakimi rząd w Warszawie karmi naród polski... „Rozszerzenie wymiany kulturalnej i handlowej będzie dowodem, że Ameryka nie opuściła Polski, lecz żywo się interesuje jej losem i pragnie pomóc w osiągnięciu wyższej stopy życiowej...”

„Kontakty z ambasadą i konsulatami rządu warszawskiego powinny być ograniczone wyłącznie do załatwienia niezbędnych spraw i formalności, a wykluczyć jakiegokolwiek stosunki towarzyskie, stwarzające pozory moralnego uznania...”

„Obecna sytuacja wymaga od KPA podjęcia śmiałych kroków, aby Ameryka zrozumiała, że jej bezpieczeństwo i pokój w świecie zależą w dużym stopniu od losu Polski i jej sąsiadów oddanych pod panowanie Rosji, a naród polski odczuł, że jest sam, lecz ma przyjaciół...”

Następnie anonsier podał do wiadomości skład nowoobranego Zarządu Głównego KPA, do którego z terenu Milwaukee weszli dr. Tomasik i M. E. Pankiewicz.

Apel o Ogłoszenia z Okazji Jubileuszu 90-lecia ZNP

Ukoronowaniem wszystkich uczciwości związanych z 90-leciem Związku Narodowego Polskiego będzie wielki Bankiet, który odbędzie się w Dzień Pułaskiego, w Chicago, w niedzielę, dnia 11-go października.

Również w tym czasie to jest w sobotę 10-go będzie wydany specjalny numer Dziennika Związkowego, w którym znajdzie się opis najważniejszych wydarzeń z życia Związkowego, oraz krótka historia tej najpotężniejszej Polonijnej Organizacji na świecie.

Dziennik Związkowy służy nie tylko Związkowcom, ale całej Polonii Amerykańskiej przez cały rok. Podobnie jak prasa amerykańska walczy on z trudnościami finansowymi i potrzebuje Waszej pomocy.

Właśnie nadarza się okazja do okazania wdzięczności i pomocy obecnie, kiedy są zbierane ogłoszenia, życzenia i donacje na ten cel.

Apelujemy więc serdecznie do naszych Czytelników, wszystkich organizacji polonijnych jak i byznesmanów, aby zgłaszali swoje życzenia do Jubileuszowego numeru naszego pisma, do dnia 25-go września.

Zgłoszenia można kierować bezpośrednio do redakcji Dziennika Związkowego, 1201 Milwaukee Ave., Chicago, Illinois 60622, lub do naszego przedstawiciela M. E. Pankiewicza: 1577 W. Mitchell Str., Milwaukee, Wisconsin 53204.

Wszystkie Gminy i Grupy Związku Narodowego Polskiego otrzymały już zaproszenia na reprezentacyjny Bankiet z okazji 90-lecia ZNP, ale nie wszystkie jeszcze zgłosiły swój udział. Przewodniczącą Komitetu Bankietu Jubileuszowego Wiceprezesa Krajowa ZNP p. Irena Wallace apeluje do wszystkich, aby jak najszybciej odpowiedzieli na jej apel i poczynili rezerwacje.

Ktokolwiek chciałby wziąć udział w tym bankiecie, może zwracać się bezpośrednio do Niej, pisząc lub telefonując na adres Związku N.P. 1520 W. Division Str., Chicago, Illinois 60622. Tel.: AR 6-0700.

Bankiet ten odbędzie się w niedzielę, dnia 11-go października, w Sherman House, o godzinie 6:30 wieczorem. Bilety wstępu w cenie \$12.50 od osoby.

Thad. Makowski Kandydat Na Senatora Stanowego

Tadeusz Makowski ubiega się po raz pierwszy o urząd z wyboru i jest kandydatem na stanowisko senatora stanowego z 3-go dystryktu. Urodzony i wychowany wśród Polonii na południowej stronie miasta po ukończeniu szkoły parafialnej św. Cyryla i Metodego i w 1952 roku Pułaski High School, uczęszczał na dalsze studia na Uniwersytecie Marquette.

W roku 1953 zaciągnął się do rezerwy lotnictwa, gdzie pełnił służbę przez trzy lata. W roku 1956 wstąpił do służby wojskowej i służył w 82 dywizjonie lotnictwa, przeszedł do rezerwy w stopniu sierżanta. Następnie służył w departamencie policji, aż do wypadku, w którym nadwyrężył sobie kręgosłup. W roku 1966 studiował na Uniwersytecie Wisconsin i otrzymał dyplom z Business Administration.

Zamieszkuje on pnr. 3168 South 9th Street wraz ze swą małżonką, oraz pięcioro dzieci.

Jest on nadzwyczajnym czynnym w kołach polonijnych, a obecnie jest specjalnym organizatorem Związ-

ku Narodowego Polskiego. Zajmuje on stanowisko wiceprezesa Centrali Im. Pułaskiego, oraz wiceprezesa Gminy Nr. 8 ZNP. Ponadto jest prezesem Domu św. Heleny i szkoły przy tej parafii, oraz należy do licznych organizacji, a między innymi do stowarzyszenia policjantów. Wśród młodszego pokolenia jest on znany z prac harcerskich, będąc harcmistrzem, oraz prezesem komitetu przy Grupie Harcerskiej Nr. 264. Jego małżonka Rosalie jest przełożoną skautów grupy Nr. 735, a jego dwie najstarsze córki są również czynne w skautingu.

W ostatnich miesiącach był on przewodniczącym komitetu urządzającego bankiet 90-lecia Gminy Nr. ZNP, oraz komitetu organizującego uroczystość 3-go Maja, z ramienia Centrali Pułaskiego.

Prosi on o poparcie na stanowisko senatora stanowego 3-go dystryktu z ramienia partii demokratycznej. Pamiętajcie udać się gromadnie do budek wyborczych w dniu 8-go września 1970 roku.

Wywiad z b. Ambasadorem Gronouskim Na Godzinie Radiowej

Korzystając z pobytu byłego Ambasadora do Polski, J. Gronouskiego w Milwaukee, prof. Szymon Deptuła, kierownik Polskiej Godziny Radiowej przeprowadził z nim w ubiegłą niedzielę bardzo ciekawy i interesujący wywiad. Na pytanie anonsera, czy to prawda, że Polonia jest w większości demokratyczna, Gronouski odpowiedział: „Sa optymiści, którzy obliczają, że ponad 85 procent Polonii głosuje na demokratów, ja obliczam na około 75 procent.”

Dlaczego tak mało Amerykanów polskiego pochodzenia jest mianowanych na wyższe stanowiska? Odpowiedź: „Niestety musimy przyznać, że obie partie pomijają w swych nominacjach naszych rodaków, chociaż partia demokratyczna ma nieco lepszy rekord w tej sprawie. Ostatnio prezes KPA mec. A. Mazewski publicznie oburzał się, że obecna Administracja całkowicie zignorowała Polonię i nikogo z Amerykanów polskiego pochodzenia nie mianowała na stanowiska krajowe. Musimy jednak nie tracić nadziei i głośno upominać się o to, co nam się słusnie należy” — powiedział Gronouski.

Jak pan ocenia Gomułę? Odpowiedź: „Świadczy, że Gomułka to człowiek, który jest ideowym komunistą z przekonania, a nie dla kariery. Niestety położenie Polski jest takie, że jest ona zależna całkowicie nie tylko politycznie, ale i gospodarczo od Rosji”.

Jakie są koleje w Polsce? Odpowiedź brzmiała: „Na to pytanie mogę odpowiedzieć, że w każdym kraju europejskim koleje są

dużo lepsze niż w Polsce”.

Czy podatki w Polsce są wyższe, niż u nas? Odpowiedź: „Trudno powiedzieć, czy to są podatki, bowiem są one ukryte w cenie i jeśli państwo potrzebuje więcej pieniędzy, to podnosi cenę. N. p. samochód Warszawa, który kosztował poprzednio 90,000 złotych obecnie kosztuje 150,000 złotych, to znaczy, że państwo otrzymuje do kasy 60,000 złotych więcej i tak jest z innymi produktami.”

Następnie rozmowa przeszła na inflację w naszym kraju, bezrobocie, oraz reorganizację poczty. Jako były poczmistrz, dał on doskonałą analizę przestarzałego systemu, oraz pochwalił obecne reorganizacje.

J. Sadowski — Przedstawicielem 15 Baonu „Wilków”

Dowiedzieliśmy się, że komendant Placówki Nr. 3 SWAP, Jerzy Sadowski został dookoptowany do zarządu Kola Żołnierzy 15 Wileńskiego Batalionu Strzelców „Wilków” w Londynie. Został on wiceprezesem tej swojej jednostki macierzystej i reprezentantem na Centralne Stany Ameryki Północnej. Ma więc on prawo nie tylko do reprezentowania tej organizacji, ale również do załatwiania wszelkiej korespondencji, oraz spraw organizacyjnych. — Wszystkim byłym żołnierzom polskim podajemy jego adres, 3417 South 12th Street, Milwaukee, Wisconsin.

Choraży Jerzy Sadowski, po kampanii wrześniowej znalazł się w obozie w Rosji, gdzie w roku 1941 wstąpił do 5-ej dywizji Strzelców. Z jednostką tą przeszedł całą kampanię włoską, biorąc udział w zdobyciu Monte Cassino. Po wojnie osiedlił się w Milwaukee, gdzie bierze czynny udział w pracach społecznych, a szczególnie w organizacjach weterańskich.

Kontrowersyjna Sprawa Cenzusu Zaostrza Się

Co dziesięć lat jest przeprowadzany w Stanach Zjednoczonych „census”, czyli spis ludności. Jest to trudna praca i zawsze zdarzają się wielkie pomyłki, które wywołują protesty z różnych stron kraju.

Ostatnio przeprowadzony „census” w roku 1970 wywołał nie tylko krytykę, ale i żądanie z różnych osiedli, ażeby przeprowadzić dodatkowy spis, bowiem jak wykazują władze miejscowe pomyłki są skandaliczne. Dzieje się to dlatego, że w ostatnim spisie pominięto wielu mieszkańców i nie zadano sobie trudu sprawdzenia tych, którzy nie odpowiedzieli na ankietę.

Po pierwsze, personel do biur cenzusowych był wyznaczony na podstawie przynależności do partii, często był doborowy na przedce i ludzie ci nie mieli najmniejszego pojęcia nie tylko o rachunkowości, ale nawet nie władali poprawnie językiem tego kraju.

Po drugie wysłano kwestionariusze i na tym się skończyło. Dość dać tego, że były różne kwestionariusze od łatwych nie wymagających wiele pracy i do tak zwanych długich, w których były pytania szczegółowe nie tylko odnośnie zawodu, mieszkania itp. ale również intymne zapytania z życia rodzinnego. Jeśli chodzi o Milwaukee, to tu powstał wielki „krzyk” ze względu na to, że cenzus ostatni wykazuje, że miasto nasze posiada 709,000 ludności, czyli, że straciło w ciągu 10 lat około 35,000 osób.

Miejscowe władze na podstawie swoich danych wykazują, że powstała tu wielka pomyłka, która wyraża się około 6,000 na niekorzyść miasta. Dzięki interwencji w Washingtonie i protestom z Milwaukee, główne biuro cenzusowe zgodziło się przysłać trzech fachowców, którzy mają przeprowadzić dodatkowy spis w dystryktach, które wykazały największy ubytek. W tym tygodniu przybył już jeden urzędnik, a w następnym dołączy dwóch innych.

Dokładny spis ludności jest ważny również z tego powodu, że zmniejszenie się mieszkańców w danym dystrykcie może doprowadzić do obniżenia liczby kongresma-

nów z Wisconsin. Również na podstawie ilości mieszkańców są przyznawane fundusze federalne na opiekę i pomoc społeczną, na szkolnictwo, budowę domów i zapomogi.

Zebranie Gminy 8 ZNP

Po letnich wakacjach Gmina Nr. 8 ZNP rozpoczyna normalną pracę organizacyjną i miesięczne zebrania jej będą odbywać się w każdy pierwszy wtorek miesiąca.

We wtorek, dnia 1-go września odbędzie się pierwsze powakacyjne zebranie Gminy Nr. 8 ZNP, w Domu Związkowym, pnr. 809 W. Burnham St., o godzinie 8-ej wieczorem.

Ze względu na wiele spraw bieżących, które się nagromadziły do załatwienia, wszyscy delegaci i delegatki są proszeni o punktualne i niezawodne przybycie. Między innymi będzie omawiana sprawa zbliżającego się Sejmiku Okręgu 14 ZNP, który jest przewidziany na dzień 17 i 18 października, w Milwaukee. Szczegółowo odnośnie Sejmiku poda w swym orędziu komisarz Okręgu 14-go, Karol Watras i komisarz Jadwiga Sobczak.

Józefa Graweicz, sekr. Gminy Nr. 8 ZNP.

Zaczyna Się Ostra Kampania Wyborcza

Szybkimi krokami zbliża się termin prawyborów, to jest wtorek, dnia 8-go września. Stąd kampania przybiera z każdym dniem na sile. Najostrejszą kampanię jak dotychczas prowadzi kandydat z partii demokratycznej na gubernatora Wisconsin, Patrick Lucey.

Zdaje on sobie sprawę z tego, że stan nasz w przeważającej części pro-republikański pójdzie za jednym kandydatem tej partii, obojętnym wicegubernatorem J. Olsonem. Jedynie powiat Milwaukee znany jako „bastion” demokratów może zadecydować, która partia zwycięży. Jeśli olbrzymia większość tego powiatu opowie się za demokratą, to może to przeważyć szalę zwycięstwa.

Dlatego też Lucey skoncentrował się w ostatnim tygodniu na powiecie Milwaukee i od 6-tej rano wystaje przed fabrykami, ściskając ręce robotników i prosząc ich o poparcie. Jego pracownicy kampanijni tylko pod jedną z fabryk wydał 2,000 pudełek zapalek. Ma on również indorsację robotniczych związków zawodowych, które tradycyjnie popierają demokratów. Przemawiając na zebraniu unii przyznał on szczerze, że musi dostać od 65,000 do 75,000 głosów w powiecie Milwaukee, ażeby zrównoważyć przewagę republikańską w stanie, a zwłaszcza, w północnych powiatach.

W roku 1966 ubiegał się on przeciwko obecnemu gubernatorowi Knowles, ale z powiatu Milwaukee otrzymał jedynie 21,000 głosów więcej, niż gubernator. Dalej kandydat republikański Olson niema kontrkandydatów ze swej partii, podczas gdy z partii demokratycznej w prawyborach ubiega się bardzo poważny kandydat, Don J. Peterson, który odmówił przyjęcia jakiegokolwiek indorsacji, oświadczając, że nie chce iść na pastkę zadnej grupy. Lucey był znanym zwolennikiem rodziny Kennedygo, a w ostatnich wyborach popierał McCartheego, narażając się wielu demokratom, którzy nie mogą mu zapomnieć, że nie poparł silniejszego Humphreya.

Cheer ratować się, ścigał on w ostatnim tygodniu do Milwaukee byłego ambasadora do Polski Gronouskiego, z którym odwiedził polskie organizacje i pikiętki, chcąc zdobyć głosy polonijne dla siebie.

Czy to mu coś pomoże, przekonamy się już wkrótce.

JOIN
AND SERVE

NAJWYŻSZA RATA PROCENTOWA PŁATNA NA OSZCZĘDNOŚCIACH

6% Na Certyfikatach Oszczędn. \$5,000 Minimum 2 lata dojrzywania

5 3/4% Na Certyfikatach Oszczędn. \$1,000 Minimum 1 rok dojrzywania

5 1/4% Na Certyfikatach Oszczędn. \$1,000 Minimum 2 lata dojrzywania

5% Na Książeczkach Oszczędn. obliczane i składane dziennie

PROCENT WYPŁACANY DZIENNIE
oraz
★ BEZPŁATNY PODAREK ★
przy depozycie \$300 lub więcej

Zarabiacie więcej w

MITCHELL SAVINGS
and Loan Association
1605 W. Mitchell St. 645-5962

WITKOWIAK FUNERAL HOME

Nowe, śliczne, duże, kompletnie air conditioned, 4 kaplice, 2 oświetlone loty do parkowania. Pierwszorzędna dzienna i nocna obsługa.

529 W Mitchell Ulica
Naprzeciw Kosciola
Św. Stanisława

**FINNIE-MITE'S
SALON OF BEAUTY**
4731 South Packard Ave.
Cudahy, Wis.
PERMANENT WAVE SPECIAL
Tuesday - Wednesday - Thursday
FREE - SHAMPOO AND SET
With Any Price Permanent
With or Without Appointment
481-1777

**LOU'S FURNITURE
UPHOLSTERY SHOP**
807 CLINTON ST. 542-9850
SAVE MONEY
Bring It In -
We'll Make It Like New!
Furniture - Cocktail Lounges,
Bar Stools, etc.
26 YEARS EXPERIENCE
QUALITY WORKMANSHIP

Miller
makes it
right!

step up
to quality...
enjoy
hearty, robust
Miller High Life...
best
of the better
beers!

Kalendarz Imprez w Milwaukee

—19 września — 90-lecie Tow. Patriotycznego Polskiego, Grupa 14 ZNP; Bankiet o godzinie 5-ej popołudniu w Domu Związkowym.

—20 września — 50-lecie Placówki Nr. 3 Stow. Weteranów Armii Polskiej. Rano nabożeństwo, popołudniu bankiet.

—20 września — Złoty Jubileusz Tow. Hetmana Stef. Czarneckiego, Grupa 2100 ZNP. Bankiet o godzinie 5-ej popołudniu w sali Machosia.

—27 września — Powakacyjne zebranie Stow. Pol. Kombatanów.

—18 października — 54-ta rocznica Tow. Króla Jana Sobieskiego, Grupa 1939 ZNP. Bankiet w sali św. Stanisława przy 18-ej i Center.

—18 października — Doroczny Dzień Pułaskiego urządzany przez Milwaukee Society, Grupa ZNP.

—21 października — Wielki koncert w Performing Arts Center o godz. 8-ej wieczorem. Dyryguje nasz sławny rodak Jerzy Bojanowski, solista jest wybitny skrzypek Konstanty Kulka.

—24 października — Doroczny koncert i bal Choru Nowe Życie.

—1 listopada — Odsłonięcie popiersia Fryderyka Chopina w Performing Arts Center podczas przerwy w koncercie Mary Costa.

—7 listopada — Wieczornia Żołnierska Stow. Pol. Kombatanów.

Ze względu na liczne telefony z zapytaniami o daty imprez rozdajemy naszym Czytelnikom wydanie i zachować ten kalendarzyk.

WYBIERZCIE TADEUSZA MAKOWSKI SENATOREM STANOWYM 3go Dystryktu

Głosujcie w prawyborach 8go września.

(Ogl.)

★ PRACA ŻENSKA

★ PRACA ŻENSKA

★ PRACA MĘSKA

★ PRACA MĘSKA

★ PRACA MĘSKA

★ Pomoc Domowa

★ DOMY

ASSEMBLERS

Afternoon shift. Better than average wages! Pleasant working conditions. All company benefits. Permanent full-time jobs from 4 p. m. to 12:30 a. m.

Call 355-6677

Or come into plant.

H-H Products Division
Kelsey-Hayes Co.

8601 N. 43rd Street Hwy 100 at Hwy 57
MILWAUKEE, WIS. 53209

PALMDALE GENERAL HOSPITAL
Palmdale, California

HOME OF THE NEW LOS ANGELES
INTERNATIONAL AIRPORT
IMMEDIATE OPENINGS

RNs - LVNs

Send application enclosing experience, salary etc. or Call:
(805) 947-4155, extension 201
P. O. Box 730, Palmdale, California 93550

• NURSES
• RN's — LPN's

Modern hospital in Northern Michigan has opening for all shifts — in all departments for RN's — LPN's.
Progressive 81-bed hospital with attached
50-bed extensive care facilities.
Excellent salary and benefits.
If interested write or call Collect
MR. JOHN DOWNS

Community Memorial Hospital
Cheyboygan, Michigan

49721 616-627-5601

BILLER TYPIST

General Office

Must be fast, accurate, like figures. Small 3 girl office, electric typewriter, electronic calculator and NCR 3300 machine. Liberal vacation plan, free insurance. Near Lincoln-Belmont. Good transportation. Better than average wages.

CRAFTSMAN PLATING & TINNING CO.

3025 No. Greenview Avenue
or phone 477-1040
Don't Delay—Apply today

We Are Seeking
WOMEN

Who Speak English
and Polish

to work evenings as foreladies
and supervisors.
Excellent pay and two of the
"Greatest bosses in the world"
for whom to work.

Call 489-2700

Zgłoszenia:
ADMIRAL
MAINTENANCE
SERVICE
1322 Walton St.

BILLER - TYPIST

EXPERIENCED. AGE OPEN

Starting Salary. \$110 per week.
Excellent fringe benefits.
Steady work.
Near Loop area.
For Appointment Call:

Mr. Clutters 738-2300

FOUR SEASONS

NURSING CENTER

of WESTMONT

- R N'S
- LPN'S
- Nurses Aides
- Housekeepers
- Kitchen Help

Call for Appointment

971-2645

GENERAL

FACTORY HELP

Exc. opportunity for permanent
employment.
Experienced or will train.
JORDAN PAPER BOX CO.
5045 W. Lake Street
287-5362

We Want Women

Immediate Openings for

Folding Machine

Operators

WE WILL TRAIN YOU.
EXPERIENCE NOT NECESSARY.
Good Hours — Steady Employment.
"A Good Place To Work."

American
Envelope Co.

3100 W. GRAND AVE.
826-5000

CLERK-TYPIST

Diversified and interesting
duties. Excellent working
conditions and benefits. Work-
ing for busy executive of
small manufacturing compa-
ny. Good transportation, lo-
cated in industrial west-side
area. Pleasant air-condit. of-
fice. Good salary. Dictaphone
experience desirable or will
teach. Call Mr. Allen for appt.

722-2200

LIGHT ASSEMBLY

Need English speaking girls with
fast hands to learn interesting,
easy, assembly work. Will train.

APPLY:

KEEN INDUSTRIES, INC.
320 N. Elizabeth St. (1300 West)
Take Ogden Bus to Carroll Street
Mr. Hoffenberg
829-2570

Thinking of
Working?

Would you like to have full time in-
come with a part time effort. We are
looking for ladies in the area inter-
ested in earning more money.
THE PRODUCT IS UNIQUE
ITS DEMAND IS PHENOMENAL
THE MARKET IS GIGANTIC
THE OPPORTUNITY
UNLIMITED

Program your future with us. If this
interests you then you interest us.
INDEPENDENT DISTRIBUTOR

PAUL GOEPPNER
KOSCOT COSMETICS
737-3871

"Excellent Immediate Openings!"

R. N.'s

General duty, fully accredited
community hospital.
Minimum salary \$3.60 per hour.
Experience considered. Fringe
benefits include 11-7 salary dif-
ferential, vacation, sick leave,
health ins. plan. Steady employ-
ment. Write or call collect:

Dir. of Nurses of Adm.
COMMUNITY MEMORIAL
HOSPITAL
819 Ash St., Spooner, Wisc.
(715) 635-2111

10 ASSEMBLERS

FOR NIGHT SHIFT

4:15 P.M. to 12:15 A.M.
(7½ hour Shift).
Permanent.

Apply at

E. Edelmann & Co.
2332 Logan Blvd.
(Corner Western Ave.)

PAY ROLL

MACHINE POSTING
FOR SMALL OFFICE

Permanent position.

Paid Vacations, Holidays
and Hospitalization.

5 DAY WEEK

Call HU 9-5400

KOBIET
DOSWIADCZONYCH
PRZY MONTAŻU
CZĘŚCI METALOWYCH

Praca możliwa natychmiast o-
ile macie doświadczenie przy
Punch Press i Drill Press. Praca
obejmuje także posługiwanie
się pilnikiem i młotkiem.
• Doskonała Warunki
Pracy.
• Gwarantowana praca
przez cały rok.
5 dniowy tydzień.
BEZ ZWOLNIEN!
BEZ ODKŁADANIA!

Zgłoszcie się do nas dziś i bądź-
cie dumne, że pracujecie w je-
dnej z najlepszych firm w Stanach
Zjednoczonych.
NIE MUSICIE mówić po angi-
elsku, mamy tu osoby o tak
przetłumaczonych.
Zgłoszenia Osobiście.
Pytać o Mr. Walter Krasicki
LYON & HEALY
Harp Factory
1423 W. Lake Street

TYPIST

Accuracy for order dept. work.
Will train! Permanent.
Salary open.

384-0234 for appointment
2727 W. Chicago Ave.

PIPE FITTERS

Are needed for our expanding maintenance department.
He must have 2 years of plant maintenance pipe fitting
experience, also read engineering drawings and make
up a bill of material from the drawing.

Good wages, good benefits and steady work.
Call D. Crawford at 513-641-0700 for details.

EMERY INDUSTRIES INC.

4900 ESTE AVE.
CINCINNATI, OHIO 45232

Are You Ready For A Change To Sunny Florida?

Amax Aluminum has Immediate Openings for

DIE REPAIRMEN

Experienced and qualified die repairmen at a new production
facility in Plant City, Florida, 20 miles East of Tampa and the
beautiful beaches. Applicants must have 3 years experience in
die correction work. Company paid progressive employee
benefits program.

Write or Call Personnel Manager
(813) 752-4117

Amax Aluminum Extrusion Products Inc.

A Subsidiary of American Metal Climax, Inc.
P. O. Box 1498 Plant City, Florida 33566
An Equal Opportunity Employer

SET-UP MEN

for

KINGSBURY CHUCKERS

and

NEW BRITAIN MACHINES

EXCELLENT STARTING SALARY.

Openings on both
DAY AND NIGHT SHIFTS.
EXTRA PREMIUM FOR NIGHTS.

Call JOHN CALAHAN
685-1121

BASTIAN BLESSING
Division of Astro Controls, Inc.

4201 W. PETERSON
Chicago, Illinois

An Equal Opportunity Employer

IMMEDIATE OPENING
FULL TIME AND PART TIME
CAFETERIA HELP

COOKS, CASHIERS and GENERAL HELP

All 3 Shifts

VERY CONGENIAL WORKING CONDITIONS.

Must have own transportation.
Group Hospitalization plus Complete Company Benefits.

For Interview Call

352-3412

Ask for Chuck Hess

Maintenance Man

4 p.m. - 12 Shift

Experience in machine mainten-
ance required, with ability to work
with minimum supervision. Good
starting rate.

Good Company benefits.

Mr. Mieras — 586-3434

CHICAGO SAWS INC.

6134 So. Oak Park Ave.

DRAFTSMAN—

STRUCTURAL

STEEL DETAILER

Expanding company. Good bene-
fits. Write or call Jones & Brown
Co., 543-4710, 568 W. Winthrop,
Addison.

SHIPPING CLERK and
MISCELLANEOUS HELPER

For Portrait Studio.
Permanent position.
Apply in person.

MOFFETT STUDIO

30 S. Michigan Ave.

MEŹCZYŹN

Do Wyrobu Sprężyn na 4-Slide

Maszynie i Jej Ustawienia

NAJWYŻSZA ZAPŁATA.

Pełne świadczenia, godziny
nadliczbowe.

SILIMET INDUSTRIES

2421 N. Western Ave.

342-0610

Wieczorem dzwonić do STAN

486-7952

BODY — FENDER
MAN

DOSWIADCZONY

Mieszkanie w Miami, Florida, by pr-
acować jako wspólnik w dobrze pro-
sperującym interesie. Kapitał nie wy-
magany. Znany jest język polski i
angielski oraz obliczenia "estim-
ate". Minimalny pobór roczny \$12 000.
Pisać, Telegrafować lub Dzwonić

BERKY'S

BODY & FENDER

18461 W. Dixie Highway

W. Miami, Florida

Tel. (305) 949-5451

GENERAL
FACTORY

Help Wanted

Experience not necessary.
Paper Converting Experience
Desirable but not required.
Steady work. Good Company
benefits inc. profit sharing.

FOIL LAMINATIONS

19 Moreland Ave.

Addison Ill. 543-6433

BOYS earn \$15-\$40 a week. Work
after school & Saturdays. Cal —
344-5456.

- Press Brake
Operator
and Set-up Man
- Paint Sprayer
- Arc Welder

Due to expansion, above open-
ings exist on 1st and 2nd shifts
for experienced men. Top pay
and benefits.

READY METAL MFG. CO.
4320 S. Knox

Drill Press
&
Milling Machine
Operator
Full Time
IDEAL
2323 N. KNOX

General Factory
ASSEMBLERS
PACKERS

Men and Women
(Days)

We have a few openings for
experienced Packers or As-
semblers to join our small,
rapidly growing food compa-
ny. Will assemble and pack bottles,
cans, and cartons on packing
line. Good work record required.
Lots of overtime.
Steady work and good
benefits.
Must speak English.
Apply or call before 12 Noon
GEORGE FERENZI
MILANI FOODS, INC.
4261 W. 40th St. 523-1890
(An Equal Opportunity Employer)

Pamiętaj, że wobec
zmuszenia narodu, pol-
skiego, do milczenia,
"Dz. Związkowy" jest
jedyndm jego wolnym
głosem.

SALESMEN

TRAINEES

We are seeking ambitious Eng-
lish Speaking gentlemen to
train for a career in Land
Sales. No experience is neces-
sary, but a sincere love of na-
ture and outdoor activities is
an asset.

The prominent and respected
firm of Boise Cascade Recrea-
tion Communities is setting up
a new Sales Division for the
Chicago area, offering each
trainee an opportunity to in-
crease his income in pleasant
surroundings. Our training pro-
gram will also prepare you for
your real estate license. Age is
no factor.

CALL MR. JUNKER
325-6800

BOISE CASCADE

Recreation Communities
An Equal Opportunity Employer

SHEET METAL MEN

LAYOUT OR

GENERAL FACTORY

Prefer experienced.

Good shop for lighting fixture
manufacturer.

Many benefits including major
medical. Steady work.

See or call Mr. Cook

MORRIS KURTZON, INC.

1420 S. Talman

Phone: 277-2121

Machine
Repairmen
Electricians

The Ypsilanti Division of Motor
Wheel Corporation needs the above
help. Journeymen preferred, but
will accept applicants who can
prove three years of industrial ex-
perience.

Excellent
Wages

Company paid Blue Cross, Blue
Shield Insurance, Life, Accident
and Sickness Insurance.

Write, Wire or Phone

Motor Wheel
Corporation

717 Norris St.

Ypsilanti, Mich. 48197

1-313-483-7474

A Division of Goodyear

Tire & Rubber Co.

An Equal Opportunity Employer

- Punch Press
Operatorów
- Shear

Ustawianie i Operowanie.

Natychmiastowa praca na

2gą zmianę.

Świadczenia firmowe dla

pracowników.

\$25,000 plan zdrowotny.

Udział w zyskach.

Hojne bonusy

oraz możliwości awansowania.

NORTHERN METAL

PRODUCTS INC.

9595 Grand Ave.

Franklin Park, Ill.

Chicago phone: NA 5-8300

MAINTENANCE
PACKAGING LINE
MECHANIC
(Days)

Expansion has created this op-
portunity to join our small,
rapidly growing food company
in a skilled position.

Will trouble-shoot, make re-
pairs and adjustments on pack-
aging equipment. Some experi-
ence with bottling equipment
and Bartlett Machines
is required.

Top wages for experienced man
with lots of overtime, fine
benefits, steady work, and good
working conditions.

Bright future for the right man
as we continue to grow.
Must speak English.

Apply or call before 12 Noon

GEORGE FERENZI

Milani Foods, Inc.

4261 W. 40th St. 523-1890

(An Equal Opportunity Employer)

IMMEDIATE

OPPORTUNITY

EXPERIENCED WEBER SOS

BAG MACHINE OPERATORS

AND ADJUSTERS

For rapidly expanding paper bag
company with a good future plus
excellent fringe benefits, hospital-
ization, retirement, paid vacation
and very attractive wages. We pay
all expenses for relocation for qual-
ified men. All applications will be
held strictly confidential. Write:

HARLEY BAG

COMPANY, INC.

P. O. Box 5497

Spartanburg, S. C. 29301

JANITOR

Must be able to be bonded.
1:30 A.M. to 8 P.M.
Steady full time job. Good pay.
Paid holidays and vacations.

Call Paul Crockett

282-6600

NEEDED WOMAN

★ DOMY

UWAGA WŁAŚCICIELE

potrzebujemy budynki we wszystkich dzielnicach Chicago. Mamy dobrych kupców z gotówką dla Was. Wasza posiadłość będzie ogłaszana bez żadnego kosztu. Mamy 12 licencjonowanych sprzedawców dla Was.

Po wszelkie informacje prosimy dzwonić do
SUPERIOR REALTY

2930 N. MILWAUKEE BE 5-3632

POTRZEBUJEMY BUDYNKI

w starych okolicach i na Polonii, dostaniecie zapłacone wszystkie gotówki.

Zgłaszajcie wasze budynki, telefonując:

486-6363

BUDA REALTY 2990 Milwaukee Ave.

59-ta i Kenneth

Nowoczesny 4 pokojowy murywany oraz 3 pokojowe mieszkanie dla kochanych rodziców — drewniana obita budowlą dla Wam dodatkowa 3-cią sypialnią. Duża 40 stopowa parcela, 2 autowy garaż. Wiele doskonałych dodatków. Właściciel nakaża natychmiast sprzedać, przyjdzie po odbiór waszego cudu. Dzwoncie do Cudotwórcy Michaels zaraz!

254-8500

PAR SW. TEKLI
(Devon-Milwaukee)

5 pokoi z dużą zamkniętą werandą. Lota 50x137. Wjazd do garażu z ulicy. Okazja \$30,500.

Humboldt 545-1290

Murywany 2x6

Nowy boiler na 1-szym piętrze i nowa kanalizacja.

Garaż na 2 auta.
Okolica Kedvale i North Ave.
Tylko \$22,500. — Mała wpłata.
GALLIK — SPaulding 2-8554

PRZEZ WŁAŚCICIELA

Natychmiast Do Objęcia
4400 ZACHOD—900 POŁNOĆ

6 pokojowy murywany, garaż na 2½ auta, narożnikowa parcela, 3 sypialnie, łazienka, kuchnia, 1½ łazienki, gazowa gorąca woda ogrzewanie, pełny wykończony beżment, pełny strych, 220 elektr. Dywany od ściany do ściany, aparaty chłodzące, niskie podatki. 1 blok do szkół, kościołów i komunikacji. Zaceniony w niskiej 20-ce.

Dzwonić: — 235-6666

BEAUTIFUL ENGLISH

BRICK 2 FLAT

15 yrs. old, finished basement could be in-law apartment. Vicinity Laramie & Addison — \$52,000.

JAY REALTORS

637-0210

W FOREST PARKU

Piękny 3-letni luksusowy 3 mieszkaniowy murywany, z garażem, 1x6, 2x4, obładowany dodatkami. \$69,500. — Miesięcznego dochodu \$635.

Piękny zbudowany na zamówienie 11-letni narożnikowy ranch, 3 sypialnie, oraz 4 pokojowy drewniany dom na szerokiej parceli. Komorne \$150 miesięcznie. Oba domy za \$34,000.

JAY REALTY

637-0210

FHA — 2 MIESZKANIA

2x6, łazienka nowoczesnie wykładana, gorąca woda ogrzewana, nakryta weranda. Garaż na 2 auta. Budynek w doskonałym stanie. Niska wpłata. Na zachód od Pulaski blisko Diversey.

HAROLD GANGLER—CA7-7063

DEVON i WESTERN

3 — 6½-pokojowe mieszkanie oraz 3-pokojowe mieszkanie w bezcennej. Nowoczesny, gazem ogrzewane. 3 nowe łodówki. Garaż na 3 auta. Tylna weranda. \$53,000.

Telefonować RO 4-6500

po szczegóły
LONG-KOGEN, INC.

6 - POKOJOWY, murywany dom, 3 sypialnie, pełen basement. Garaż na 1½ auta. 227-0316.

1½ - PIĘTROWY, murywany, 6 i 4, aluminiowe, zimowe okna, dywany, murywany garaż na 2 auta, gazowe ogrzewanie, 1000 północ — 3500 zachód. HU 9-5945.

W PARAFII Św. Jadwigi, murywana rezydencja, 7 pokoi, gazem ogrzewana, tylko \$11,000. Dzwonić po angielsku: — 455-6438.

DOCHODOWY dom, 4-mieszkaniowy, w dobrym stanie, 5358 S. Laflin. Przez właściciela. HEmlock 4-7891.

PRZEZ WŁAŚCICIELA: 2x5 murywany, osobne ogrzewanie, kryta weranda, garaż na 2 auta. 235-2437.

PRZEZ WŁAŚCICIELA

3717 W. Lyndale

1½ piętrowy, obity, 1x6, nowoczesne, 1x3 pokoi, wykończony beżment z nowoczesną łazienką, Lota 32x120, "Cyclone" ogrodzenie, 2 autowy garaż z podnoszącymi się drzwiami. Kryte werandy, aluminiowe okna i siatki, 220 elektryczność. Nowy gazowy furnes. — Cena \$21,900.

AL 2-0321

COŚ PIĘKNEGO ZA \$23,900

5 pokoi murywany dom i extra wykończony porch. Garaż. Bardzo ładna kuchnia. 2600 północ i 4300 zachód.

COŚ DOBREGO ZAWSZE W

TROY

3033 N. Milwaukee Ave. 276-5333

PRZEZ WŁAŚCICIELA

Murywany, 3x5ki, 3x4ki — na Thomas ulicy przy Oakley.

\$26,000 — \$6,000 wpłaty. Bal. 7½%.

10 letnia pożyczka lub "Cash Offer".

Tel. CA 7-7534

PRZEZ WŁAŚCICIELA

Murywany, 3x5ki, 3x4ki — na Thomas ulicy przy Oakley.

\$26,000 — \$6,000 wpłaty. Bal. 7½%.

10 letnia pożyczka lub "Cash Offer".

Tel. CA 7-7534

PRZEZ WŁAŚCICIELA

Murywany, 3x5ki, 3x4ki — na Thomas ulicy przy Oakley.

\$26,000 — \$6,000 wpłaty. Bal. 7½%.

10 letnia pożyczka lub "Cash Offer".

Tel. CA 7-7534

PRZEZ WŁAŚCICIELA

Murywany, 3x5ki, 3x4ki — na Thomas ulicy przy Oakley.

\$26,000 — \$6,000 wpłaty. Bal. 7½%.

10 letnia pożyczka lub "Cash Offer".

Tel. CA 7-7534

PRZEZ WŁAŚCICIELA

Murywany, 3x5ki, 3x4ki — na Thomas ulicy przy Oakley.

\$26,000 — \$6,000 wpłaty. Bal. 7½%.

10 letnia pożyczka lub "Cash Offer".

Tel. CA 7-7534

★ DOMY

TOWN of LAKE TANOŚCI na

5114 S. Wolcott

Lepszy, 2 piętrowy, murywany, 2x4. Gazowe ogrzewanie, pełen beżment, 2 autowy drewniany garaż.

2019 W. 52nd St.

2 piętrowy drewniany, 2 autowy garaż, niska wpłata.

Blisko 62-cj i Whipple

2 piętrowy, murywany, w doskonałym stanie, 2x5 plus zamknięte werandy—pokoje w obu mieszkaniach, całkowicie odnowionych.

Blisko 57 i Hoyne

1½ piętrowy drewniany, 1x5, 1x4. Gazowe ogrzewanie, garaż, niska wpłata.

Brom Realty Co.

1857 W. 51st St.

Telefonujcie w dni powszednie

GRovehill 6-6100

lub w niedzielę

REpublic 7-3400

3 x 4 MUROWANY

BARDOZO CZYSTY

Okolica: WESTERN-FULLERTON

\$1,000 WPŁATY

KOŁODZ & CO.

342-1551 Mr. Gallik

PRZEZ WŁAŚCICIELA

48-ma i Kedvale, w parafii Św. Brunona, 2-rodzinny, murywany budynek; 5 — na pierwszym; 3 sypialnie; 4 — na drugim; 2 sypialnie. Budynek utrzymany, jak lalka. Cena umiarkowana, Proszę dzwonić wieczorami, po 8-jej godzinie w tygodniu.

Reliance 5-5762

PRZEZ właściciela, 1½ - piętrowy, 1x6, Western i Fullerton — AR 6-3586.

SW. KAMILA: cottage z 3 sypialniami. Gazem ogrzewany, pełny basement. Okryta weranda. Garaż na 2 auta. 50-stopowa parcela. Dużo dodatków. Przez właściciela, PO 7-1968.

Dom Otwarty w Niedzielę 1-5

3906 N. ALBANY

(3100 Zachód)

2 piętrowy murywany, 2 obniżone mieszkania, oddzielne nowe jednostki ogrzewania.

S & H REALTY CO.

539-7490

Z POWODU CHOROBY

sprzedaje się 13 apartamentów, murywany, 5x3 i 8x2, oryginalnie w ten sposób zbudowany. Dochód roczny \$20,280. Okolica Milwaukee-Belmont Ave. Tylko \$78,000.

Humboldt 736-6555

2x6 MUROWANY

Blisko "Our Lady of Grace"

Nowy garaż. — Cena \$26,900.

SPaulding 2-8554

MUROWANY: 3x6, \$17,000. — BR 8-9560.

CENA zniżona do \$35,000, Edison

narożnikowa, murywana, narożnikowa ranch, garaż z "redwood" na 2 auta. Natychmiastowe objęcie. Pokazujemy za umówieniem: 631-5392.

OKAZJA przez właściciela, interes z wędlinami i delikatami, wraz z domem. Cena bardzo przystępna. — 736-2962.

KOSTNER - Fullerton, murywana, 5 i 6, 2 ogrzewania gazem. \$27,900. — SPaulding 2-8554.

DOM 3-piętrowy, garaż na 2 auta, w okolicy 4300 na zachód i 900 na północ. Dzwonić: 384-0717 cały dzień.

ŚW. TURBYBUZA, blisko 55-cj i Pulaski. Czysty, murywany, nowy dom, 5 dużych pokoi, tynkowane ściany, wysoka góra, pełny beżment, gazowe ogrzewanie, 2 autowy garaż. Po więcej informacji dzwonić: — LU 5-4735.

3 Mieszkaniowy

Przyjmujemy niską wpłatę na kupno tej murywanej piękności. W komplecie doskonałym stanem, śliczne z brzoźowymi szafkami kuchnie, fantastyczny czuły 35 stopowy pokój rodzinny, mieszkanie właściciela chłodzone. Doskonale do chłodu. Najlepsze położenie w Brighton Parku. Nadzwyczajna nadarzająca się raz w życiu okazja. Dla Waszego szczęścia — dzwonić do Cudotwórcy — do Michaels zaraz!

254-8500

DO SPRZEDANIA 6 pokoi murywany bungalow za \$26,900. Jest beżment i garaż. Blisko Weber High School i kościoła Św. Stanisława. (5300 zachód i 2400 północ). Dzwonić 276-5334.

2x5 MUROWANY, nowoczesne kuchnie i łazienki, z naturalnego drewna obicia. Zimowe okna, siatki, patio. Kryte tylna weranda. Garaż na 2 auta. North Ave. i Central Ave. Przez właściciela. 261-0473

River Forest—\$67,500

Murywany, 3 mieszkaniowy przez właściciela.

Bardzo ładne i duże 5½ pokojowe blisko sklepów, szkół i komunikacji.

50x201 parcela.

DOM OTWARTY w Niedzielę i Sobotę

407 Park Ave. 366-0578

Otwarte w Niedzielę 1-4ej

2219 N. LAWDALE

6 pokojowa obita rezydencja lub dla spokrewnionych. 4 sypialnie, 2½ nowoczesne łazienki, 3 szafki, wlewy. Autom. gazem ogrzewanie.

Tylko \$18,900

★ DOMY

BRIGHTON PARK \$12,900

7 pokojowa rezydencja, 4 sypialnie, nowoczesna kanalizacja, szafka kuchnia, pełen beżment, obity kryta weranda, 2 autowy garaż. Posiada gorącą wodą system ogrzewania. Parafia Św. Józefa—Św. Anny. Nadzwyczaj mała wpłata, dobra dla G.I. lub F.H.A. pożyczki. Złapcie swoje cudzo. Dzwoncie zaraz do Cudotwórcy — Michaels.

56-TA i KARLOV

Bardzo nowoczesny atrakcyjny obszerny 5 pokojowy murywany z 2 dużymi sypialniami oraz najbardziej przyjemnym pokojem jadalnym. 2 autowy garaż; to jest najbardziej poszukiwane miejsce, blisko wszystkiego, właściciel wyprowadza się z miasta i zarządził szybką sprzedaż. To szczęście zamieszkania w nim czeka prawdziwa na Was taniść! Dzwoncie do Cudotwórcy—Michaels zaraz!

ERWIN J. MICHAELS

REAL ESTATE

4637 S. Archer Ave.

254-8500

CENA \$20,000 — WPŁATY \$1,000

Nie macie za dużo pieniędzy a chcecie mieć swój dom — i swoje wyzdroż? Mamy bardzo ładny murywany budynek 5 i 4 pokoi z piwnicą i garażem. Nowe gazowe ogrzewanie. Dom w najlepszym porządku. Okolica blisko Pulaski i 1100 na północ.

TROY

3033 N. Milwaukee Ave.

276-5333

Wacławowo

3x4, ładny dom na 2 sypialnie.

Blisko szkoły, niski podatek, garaż.

ZAK 736-7477

Montrose-Central Ave.

15-cie lat stara, mur. rezydencja. 5-cio pok., można powiększyć w poddaszu o 3 pokoje, 2 aut. garaż. Obszerne pokoje.

Cena ponad \$30,000.

Natychmiastowe posiadanie.

Superior Realty

2930 Milwaukee Tel. 235-3632

Otwarty w Niedzielę 1-5

3137 N. HAMLIN

Kolo Belmont i Milwaukee

2 piętrowy murywany 1x6, 1x5, nowoczesne urządzenie w środku, niezwykle czysty i dobrze utrzymany, gorąca woda "baseboard" ogrzewanie, kryte werandy. Szeroka lota. Musie zobaczyc.

ZAK — 736-7477

OTWARTE W NIEDZIELĘ 1-4:30

3111 N. MAJOR

6 pokojowy, z 3 sypialniami murywany, dodatki, szkoły, kościół, sklepy. Okolica Belmont-Central.

\$31,900 — Przez właściciela.

BE 7-6491

★ FARMY

Na Północnym Zachodzie

Dobra inwestycja, 5 akrów farmerskiej ziemi ze stawem. \$950 wpłaty. Długie spłaty.

231-1025

★ INTERESY

SKŁAD wędlin, północno-zachodnia dzielnica, urządzenia do wyrobu wędlin z nierzewnej stali, wyrobiony od 25 lat. Właściciel poza miastem, \$6,500 oraz koszt inwentarza. Avenue 3-4794.

★ KRAWCOWA

DYPLOMOWANA krawcowa z Polski przyjmie szycie do domu, suknie różne, wieczorowe i ślubne. Przeróbki i draperie. Ceny umiarkowane. Telef. 489-2909 w dni powszednie po 4-jej po poł.; w soboty i święta cały dzień.

★ LEKCJE

UDZIELAM LEKCJI fortepianu w waszym domu. 248-6119.

★ OSOBISTE

OSTRZEŻENIE: — Podaje do wiadomości i zaznaczam, że absolutnie nie będę pisał jakichkolwiek rachunków dla mojej żony i dzieci. Dziękuję — Jan Piątek.

★ PARCELE

COLORADO City Realty Co. wyprzedaje parcele, teren suchy. Klimat umiarkowany, małe raty miesięczne. Pokrywany koszt "week-endowe" i wycieczki, celem zobaczenia i wyboru parceli. Tel. — 278-9533.

★ Posiadłości w Polsce

DO SPRZEDANIA w Polsce: sad owocowy z zabudowaniami gospodarczymi, 4 morgi (2 ha), pow. Dąbrowa Tarnowska, woj. Kraków. Tel. w Chicago: — 685-6672.

★ Poszukuje Mieszkania

STUDENTKA poszukuje taniego nieumeblowanego mieszkania na poddaszu, w okolicy Jackowa.

278-8491

BEZDIETNE małżeństwo poszukuje 4 duże lub 5 małych pokoi, na 1 lub 2 piętrze, z nowoczesnie urządzonej kuchnią i łazienką, w okolicy parafii Św. Jacka. Tel. — 384-4709.

POSZUKUJE mieszkania z 2 sypialniami w dobrej dzielnicy. Matka i 2 chłopców. — 342-2478.

★ Popieracie Tych, Którzy Ogłaszają Sie w Dzien. Związkowym

★ DO WYNAJĘCIA

OKAZJA PUKA!!!

Blisko 29-cj i Quinn. Wydzierżawimy z możliwością kupna, dwa 4-to pokojowe mieszkania, gazem i olejem ogrzewane, \$100 miesięcznie. Wszystkie wpłaty w myśl interesu, podatki i ubezpieczenie mogą być zsumowane do ogólnej ceny nabycia \$9,500.

W. F. Smith & Co.

HU 8-5700

3½ POKOI, 1-sze piętro. Gorąca woda i prysznic. 1025 N. Wood.

DLA PRACUJĄCEGO lub na emeryturze, bez nałogów, wynajmie pokój z przywilejami kuchennymi. Tani — kolejka — autobusy. 342-5951 — sobota i niedziela.

4 POKOJE, 1-sze piętro, czyste. 1514 N. Fry. — 562-3722.

5 POKOJOWE mieszkanie na 2-im do wynajęcia. 489-6218.

3 POKOJE, 2 sypialnie, jasne. Gorąca

Program Integracji Rasowej w Szkołach Publicznych

The Board of Election (Zarząd Szkolnictwa) zatrudni ponad 900 nauczycieli w oparciu o rasę w celu zmniejszenia segregacji w szkołach publicznych, oświadczył wczoraj inspektor szkolnictwa James F. Redmond. W trakcie realizowania programu integracji rasowej w oparciu o dyrektywy federalne 330 murzyńskich nauczycieli zostało skierowanych do szkół potrzebujących Murzynów pedagogów oraz 590 białych pedagogów do szkół murzyńskich. Przewiduje się dalsze skierowywanie nauczycieli zgodnie z tymi samymi założeniami aż do rozpoczęcia roku szkolnego. Skierowania naturalnie dotyczą i będą dotyczyły tylko nowych nauczycieli, którzy właśnie uzyskali dyplomy i rozpoczynają pracę w tym zawodzie. Zatrudnieni poprzednio nauczyciele nie będą przenoszeni do innych szkół, chyba że na własną prośbę.

Przedstawiciele szkolnictwa oznajmili, że na razie trudno jest przewidzieć jaki efekt od-

niosą skierowania nauczycieli do 282 szkół, gdzie dotychczas nie było murzyńskich pedagogów oraz do 172 szkół, gdzie nie było, względnie istniał niedomiar, białych nauczycieli. Jedno jest jednak pewne, że do 8-go września liczba tzw. białych szkół, o zespole pedagogicznym składającym się wyłącznie z białych nauczycieli, zmaleje o 50 procent. W czerwcu br. takich szkół było 130.

Jak dotychczas Zarząd Szkolnictwa stanowczo odrzuca dyrektywę z Washingtonu, aby programem integracyjnym objąć także pracujących już od pewnego czasu nauczycieli i przenosić ich do innych szkół zgodnie z wymogami sytuacji.

Na Drogach Mniej Wypadków Śmiertelnych

Wskaźnik śmiertelności w wyniku wypadków drogowych w skali ogólnokrajowej za miesiąc lipiec br. jest o 3 proc. niższy od wskaźnika ubiegłego roku w tym samym okresie. Lipiec jest już piątym z kolei miesiącem roku 1970, wykazującym spadek liczby śmiertelnych wypadków drogowych w porównaniu z odpowiednimi okresami roku ubiegłego. Fakt ten, przypuszcza się, jest wynikiem dalszej rozbudowy międzystanowych autostrad oraz co raz częstsze używanie pasów bezpieczeństwa.

Mowa Burmistrza Detroit p. Grzyb-Gribbs w Radio

W nadchodzący ostatni poniedziałek miesiąca sierpnia, w programie Dr. Włodzimierza Sikory, WOPA, o godz. 7 wieczorem, w ramach 90-minutowej pol. godziny radio-

wej, usłyszymy mowę wygłoszoną na bankiecie Kongresu Polonii Amerykańskiej przez Mayor miasta Detroit, naszego rodaka p. Grzyb-Gribbs.

Ponieważ mowa jest prze-głosem dorobku Polonii Amerykańskiej od wczesnego zarania, warto więc posłuchać zdolnego polityka z sąsiedniego stanu i miasta Detroit, który, dzierży tam tak wybitne stanowisko.

Również nadane będą "Polonowiny" bez przerwy przez 22 minut, — iskielki polonijne i wywiady przeprowadzone przez dr. Sikorę. Część programu poświęcona będzie rocznicy napadu wrogów na Polskę w roku 1939.

Rezerwacje Na Bankiet 90-lecia ZNP do 1 Września

Ogólno krajowe uroczystości 90-lecia Związku Narodowego Polskiego, rozpoczęte podniosłymi programami w Filadelfii i Doylestown w dniach od 17-go do 19-go lipca, będą zakończone wielkim reprezentacyjnym bankietem w Chicago, w Dzień Pułaskiego, to jest 11-go października w Sherman House.

Początek bankietu o godzinie 6:30. Bilety są po \$12.50 od osoby.

Przygotowaniami do tej znamiennej i pamiętnej uroczystości związkowej kieruje Wiceprezesa Irena Wallace, jako przewodnicząca Komitetu Bankietu Jubileuszowego.

Zaproszenia do wszystkich Gmin i Grup na terenie kraju już są wysłane. Na terenie Chicago i Illinois, wiele wybitnych osobistości już zapowiedziało swój udział; natomiast mało Grup i Gmin zgłosiło rezerwacje na stoliki. Czas ucieka, pozostaje zaledwie kilka tygodni do Bankietu. Wiceprezesa I. Wallace apeluje do wszystkich grup i gmin ZNP jak i do poszczególnych osób, które planują wziąć udział w bankiecie, aby nie zwlekały dłużej i zgłosiły rezerwacje do dnia 1 września, listownie: 1520 W. Division Str., lub telefonicznie, do biura Wiceprezesa: AR 6-0700.

Dwaj Policjanci Pod Gładem Kamieni

Dwaj Chic. policjanci, John Caroscia oraz Dennis Eichler, obaj z dystryktu Ratusza obsypani zostali gładem kamieni w czasie, kiedy spisywali raport za wykroczenie drogowe na północnej stronie miasta.

Spisywali oni protokół w rejonie Clark i Barry, przeciwko Davidowi Santiago, kierowcy, kiedy grupa młodzieży przyglądającej się temu zaczęła obu policjantów o-brzucać kamieniami. W wyniku tego ataku, obaj policjanci musieli być opatrzeni w szpitalu American. Początkowo grupa widzów liczyła 15 wyrostków a w kilka minut zebrał się tam poważny tłum, ponad 200 młodzieży. Przybyło na miejsce kilka aut policyjnych i tłum został rozproszony. Santiago oraz Cesar Lopez, jeden z wyrostków, który uderzył policjanta, zostali aresztowani.

"Buckingham Art Fair"

Młodzi artyści w dalszym ciągu mogą zgłaszać swoje eksponaty do udziału w artystycznej wystawie zw. "Buckingham Fountain Art Fair," która odbędzie się w dniach 29-go i 30-go bm., tj. w sobotę i niedzielę, na trawnikach wokół fontanny. Specjalna komisja kwalifikacyjna od godz. 2-ej po południu w czwartek będzie przyjmować zgłoszenia eksponatów w gmachu "Department of Human Resources," przy 640 N. LaSalle St. Z prac zgłoszonych zostanie wyselekcjonowanych 450 najbardziej na to zasługujących eksponatów, które zostaną włączone do wystawy. Prace o szczególnych wartościach, według komisji, ponadto zostaną wystawione na 2-miesięczny okres w gmachu Continental Bank począwszy od 17go września.

Popieracie tych, którzy ogłaszają się w Dzienniku Związkowym.

**For your car
your home
your life
and your health**

**State Farm is all
you need to know
about insurance.**

See me.
STAN KAPKA
4638 N. WESTERN
BUS. 878-1200
RES. 965-7488

STATE FARM
Insurance Companies
Home Offices: Bloomington, Illinois

Liberty Savings ma czas...

SCHOOLTIME
A nostalgic way
to keep tabs on time.

SPICE DRAWER
Adds old world charm
to time telling.

STAR GAZER
As contemporary as can be,
the dial is ringed
with the signs of the zodiac.

THE MONTERREY
Mediterranean influence
in wrought iron scrollwork.

THE BARON
Traditional styling
to add elegance to your home.

jeśli macie pieniądze

To jest czas na wszystko. Jest czas, aby pracować... i czas żeby oszczędzać. I czas, aby otrzymywać najwyższy procent od Waszych oszczędności. Jest czas, aby otrzymać bezpłatny prezent, gdy oszczędzacie. Teraz właśnie nadszedł ten czas. A nie ma stosowniejszego prezentu, niż Spartus elektryczny zegar do Waszego domu. Do wyboru jest pięć nadzwyczaj pięknych modeli... każdy w pięknym wykonczeniu z drzewa. Wybierzcie sobie desę Zodiaka... naśladowictwo zegara szkolnego, który tak dobrze kiedyś znaliśmy... kuchenny model, który sprawia, że godziny jakby same leciały... elegancki styl prowincjonalny do Waszego salonu... lub model z kutego żelaza, który tak dobrze idzie w parze z meblami w stylu średziennomorskim.

Jeśli złożycie depozyt w sumie \$200 lub więcej, otwierając nowe konto lub dodając do istniejącego już konta w okresie do 15-go września, b.r., to możecie wybrać sobie którykolwiek z tych dokładnych dekoracyjnych zegarów za tylko \$5. Jest to tylko drobna część ich prawdziwej wartości. A jeśli złożycie depozyt w sumie \$1,000 lub więcej, to otrzymacie go zupełnie darmo.

Wiadomość na czasie dla wszystkich oszczędzających

Gdy zostaniecie trochę dłużej w Liberty i zostawicie tu swe pieniądze, to dowiecie się ciekawych rzeczy. Wasz pobyt tutaj będzie tak ciekawy, że zechcecie zostać dłużej. To dobrze. Przyczynimy się do tego, że każde Wasze jutro będzie lepsze, jeśli zaczniecie oszczędzać dzisiaj w Liberty Savings. Gdy przyjdziecie do Liberty, aby oszczędzać, to będzie czas dobrze spędzony.

6%
rocznie

DWU-ROCZNE
CERTYFIKATY
OSZCZĘDNOŚCIOWE
Z dojrzałością 2-10 lat
\$5,000 minimum — lub więcej
w każdej ilości.
Automatycznie odnawiane.

5 3/4%
rocznie

JEDNOROCZNE
CERTYFIKATY
OSZCZĘDNOŚCIOWE
Z dojrzałością 12-tu miesięcy
\$1,000 minimum — lub więcej
w każdej ilości.
Automatycznie odnawiane.

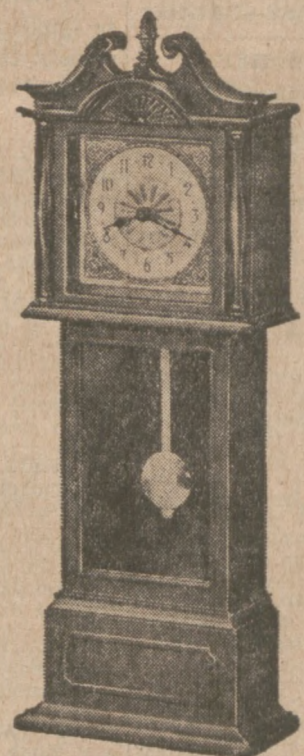
5%
rocznie

NA KSIĄŻECZKE
OSZCZĘDNOŚCIOWĄ
Możecie dodawać lub wycofać
każdą sumę w dowolnym czasie.

Mały Staroświecki Zegar Wahadłowy

Ten zegar ma tylko 18 1/2 cala wysokości. Ale w każdym swym szczególe ma tak solidny wygląd, jak ten wysoki, który stał dawniej w każdym przedsionku. Ten Zegar Naszego Dziadka ma elektryczne wahadło umocowane do precyzyjnego elektrycznego mechanizmu, w ręcznie wykonanej szafce z drzewa. Jest piękną ozdobą każdego stołu, biurka czy kącika.

Złóżcie na swe konto \$200 lub więcej, a możecie mieć ten piękny klasyczny zegar w Waszym domu jeszcze dzisiaj za tylko \$8. Zegar Naszego Dziadka będzie zupełnie bezpłatnym prezentem dla Was, jeśli otworzycie w Liberty nowe konto lub dodacie do istniejącego konta sumę \$5,000.

Chester W. Smigiel, Prezes

LIBERTY SAVINGS

2392 Milwaukee Avenue/Chicago, Illinois 60647/EV 4-4000

Godziny Liberty Savings: Poniedziałek, piątek 9-8/wtorek, czwartek 9-4/sobota 9-12/Nie jesteśmy otwarci w środę.

Sila • Bezpieczeństwo • Stałość • Obsługa • Od przeszło 72 lat

6go WRZEŚNIA
w
POLONIA GROVE
4604 ARCHER AVE.
Początek 2:30 po południu

DOŻYNKI 2-GH KONTYNNENTÓW

WYSTĄPIĄ ZNANI ARTYŚCI:

Ryszard Borkowski, Zofia Borucka, Zygmunt Kossakowski, Nina Oleńska, Ref-Ren, Feliks Rembalski, Zygmunt Szepett, Stefan Wicik oraz zespół taneczny "Polonez" E. Raciborskiego, i grupa młodzieżowa — Akomp. J. Kwiatkowska.

Scenariusz i Reżyseria
Ref-Ren
Opr. Muzyczne F. Leśniak
Orkiestra
"Blue Band"